

Bruxelles, 5 iulie 2023
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2023/0258(NLE)**

**11505/23
ADD 2**

**POLCOM 151
SERVICES 29
FDI 17
COLAC 83**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	5 iulie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 2/3
Subiect:	ANEXĂ la Propunerea de decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului interimar privind comerțul între Uniunea Europeană și Republica Chile

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 2/3.

Anexă: COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 2/3

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 5.7.2023
COM(2023) 434 final

ANNEX 1 – PART 2/3

ANEXĂ

la

Propunerea de decizie a Consiliului

**privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului interimar privind comerțul
între Uniunea Europeană și Republica Chile**

CAPITOLUL 10

LIBERALIZAREA INVESTIȚIILOR

ARTICOLUL 10.1

Domeniu de aplicare

(1) Prezentul capitol se aplică măsurilor adoptate sau menținute de o parte care au un impact asupra stabilirii unei întreprinderi sau a exploatării unei întreprinderi vizate în toate activitățile economice de către un investitor al celeilalte părți pe teritoriul său.

(2) Prezentul capitol nu se aplică pentru:

(a) serviciilor audiovizuale;

(b) cabotajul maritim național¹; sau

¹ Fără a se aduce atingere domeniului activităților care pot fi considerate cabotaj în conformitate cu legislația națională relevantă, cabotajul maritim național, în conformitate cu prezentul capitol, reglementează transportul de pasageri sau de mărfuri între un port sau un punct situat în Chile sau într-un stat membru și un alt port sau punct situat în Chile sau în același stat membru, inclusiv pe platforma sa continentală, astfel cum prevede Convenția Națiunilor Unite privind dreptul mării, precum și traficul care începe și se termină în același port sau punct situat în Chile sau într-un stat membru.

- (c) serviciile aeriene interne și internaționale sau serviciile conexe în sprijinul serviciilor aeriene¹, regulate sau neregulate, și serviciile direct legate de exercitarea drepturilor de trafic, altele decât:
- (i) serviciile de reparare și de întreținere a aeronavelor pe durata cărora aeronava respectivă este retrasă din exploatare;
 - (ii) vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian;
 - (iii) serviciile privind sistemele informatizate de rezervare (SIR) și
 - (iv) serviciile de handling la sol.
- (3) Prezentul capitol nu se aplică măsurilor adoptate sau menținute de o parte cu privire la instituțiile financiare ale celeilalte părți, la investitorii celeilalte părți și la investițiile acestora în instituții financiare de pe teritoriul părții respective, astfel cum sunt definite la articolul 18.2.
- (4) Articolele 10.5, 10.6, 10.8, 10.9 și 10.10 nu se aplică în ceea ce privește achizițiile publice.

¹ Pentru mai multă certitudine, serviciile aeriene sau serviciile conexe în sprijinul serviciilor aeriene includ următoarele servicii: transportul aerian; serviciile furnizate folosind o aeronavă al căror scop principal nu este transportul de mărfuri sau de pasageri – cum ar fi zboruri de stingere a incendiilor, pregătire pentru zbor, turism, pulverizare, supraveghere, cartografiere, fotografiere, salturi cu parașuta, remorcarea planoarelor, transport cu elicopterul pentru exploatare forestieră și construcții și alte servicii aeriene agricole, industriale și de inspecție; închirierea de aeronave cu echipaj și serviciile de exploatare a aeroporturilor.

(5) Articolele 10.5, 10.6, 10.8 și 10.10 nu se aplică în ceea ce privește subvențiile acordate de o parte, inclusiv împrumuturile, garanțiile și asigurările care beneficiază de sprijin guvernamental.

ARTICOLUL 10.2

Definiții

- (1) În sensul prezentului capitol și al anexelor 10-A, 10-B și 10-C:
 - (a) „activități desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale” înseamnă activități, inclusiv servicii furnizate, care nu sunt desfășurate pe bază comercială și nici în concurență cu unul sau mai mulți operatori economici;
 - (b) „servicii de reparare și de întreținere a aeronavelor” înseamnă activități de acest fel atunci când sunt efectuate asupra unei aeronave sau a unei părți dintr-o aeronavă retrasă din serviciu și nu includ așa-numita întreținere la linie;
 - (c) „servicii privind sistemele informatizate de rezervare (SIR)” înseamnă serviciile furnizate de sisteme informatizate care conțin informații despre orarele transportatorilor aerieni, locurile disponibile, tarife și regulile de stabilire a prețurilor, prin intermediul cărora pot fi făcute rezervări sau pot fi eliberate bilete;

- (d) „întreprindere vizată” înseamnă o întreprindere care este stabilită în conformitate cu litera (h) de un investitor al unei părți pe teritoriul celeilalte părți, în conformitate cu legislația aplicabilă, și care există la data intrării în vigoare a prezentului acord sau care este stabilită după această dată;
- (e) „furnizare transfrontalieră de servicii” înseamnă furnizarea unui serviciu:
- (i) de pe teritoriul unei părți pe teritoriul celeilalte părți sau
 - (ii) pe teritoriul unei părți către un consumator de servicii al celeilalte părți;
- (f) „activități economice” înseamnă activități cu caracter industrial, comercial sau profesional sau activități artisanale, inclusiv furnizarea de servicii, cu excepția activităților desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale;
- (g) „întreprindere” înseamnă o persoană juridică, o sucursală sau o reprezentanță înființată prin stabilire;
- (h) „stabilire” înseamnă înființarea, inclusiv achiziționarea¹ unei întreprinderi de către un investitor al unei părți pe teritoriul celeilalte părți;

¹ Se consideră că termenul „achiziționare” include participarea la capitalul unei persoane juridice în vederea stabilirii sau menținerii unor legături economice durabile.

- (i) „servicii de handling la sol” înseamnă furnizarea la un aeroport, pe bază de comision sau contract, a următoarelor servicii: reprezentarea, administrarea și supravegherea companiei aeriene; handlingul pasagerilor; handlingul bagajelor; servicii la rampă; serviciile de catering, cu excepția preparării alimentelor; handlingul mărfurilor și al poștei aeriene; alimentarea cu combustibil a unei aeronave, întreținerea și curățarea aeronavelor; transportul de suprafață și exploatarea zborurilor, administrarea echipajului și planificarea zborurilor; serviciile de handling la sol nu includ: handlingul propriu; securitatea; întreținerea la linie; repararea și întreținerea aeronavelor sau gestionarea sau exploatarea infrastructurii aeroportuare centralizate esențiale, cum ar fi instalațiile pentru degivrare, sistemele de distribuție a combustibilului, sistemele de handling al bagajelor și sistemele fixe de transport din interiorul aeroportului;
- (j) „investitor al unei părți” înseamnă o persoană fizică sau juridică a unei părți care dorește să stabilească, stabilește sau a stabilit o întreprindere în conformitate cu litera (h);

(k) „persoană juridică a unei părți” înseamnă¹:

(i) pentru Uniunea Europeană:

- (A) o persoană juridică constituită sau organizată în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cel puțin cel al unuia dintre statele sale membre și care este implicată în activități comerciale substanțiale² pe teritoriul Uniunii Europene și
- (B) companiile de transport maritim stabilite în afara Uniunii Europene și controlate de persoane fizice ale unui stat membru, ale căror nave sunt înregistrate într-un stat membru și arborează pavilionul acestuia;

(ii) pentru Chile:

- (A) o persoană juridică constituită sau organizată în conformitate cu legislația din Chile și implicată în activități comerciale substanțiale pe teritoriul Republicii Chile și
- (B) companiile de transport maritim stabilite în afara Republicii Chile și controlate de persoane fizice ale Republicii Chile, ale căror nave sunt înregistrate în Republica Chile și arborează pavilionul acesteia;

¹ Pentru mai multă certitudine, companiile de transport maritim menționate în prezenta definiție sunt considerate persoane juridice ale unei părți doar în ceea ce privește activitățile pe care le desfășoară în legătură cu furnizarea de servicii de transport maritim.

² În conformitate cu notificarea Tratatului de instituire a Comunității Europene la OMC (WT/REG39/1), Uniunea Europeană consideră conceptul de „legătură efectivă și continuă” cu economia unui stat membru, consacrat la articolul 54 din TFUE, ca fiind echivalent cu conceptul de „activități comerciale substanțiale”.

- (l) „exploatare” înseamnă conducerea, administrarea, menținerea, folosirea, beneficierea, vânzarea sau o altă formă de cedare a unei întreprinderi de către un investitor al unei părți pe teritoriul celeilalte părți;
- (m) „vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian” înseamnă posibilitățile pe care le are transportatorul aerian în cauză de a-și vinde și de a-și comercializa liber serviciile de transport aerian, inclusiv toate aspectele comercializării, cum ar fi cercetarea de piață, publicitatea și distribuția; aceste activități nu includ stabilirea prețurilor pentru serviciile de transport aerian și nici condițiile aplicabile și
- (n) „serviciu” înseamnă orice serviciu, indiferent de sector, cu excepția serviciilor furnizate în exercitarea autorității guvernamentale.

ARTICOLUL 10.3

Dreptul de reglementare

Părțile își afirmă dreptul de reglementare pe teritoriile lor, în vederea realizării unor obiective de politică legitime, cum ar fi protejarea sănătății publice, serviciile sociale, educația, siguranța, mediul, inclusiv schimbările climatice, moralitatea publică, protecția socială sau a consumatorilor, protecția vieții private și a datelor sau promovarea și protejarea diversității culturale.

ARTICOLUL 10.4

Relația cu alte capitole

(1) În cazul unei neconcordanțe între prezentul capitol și capitolul 18, capitolul 18 prevalează în ceea ce privește dispozițiile neconcordante.

(2) O cerință a unei părți ca un furnizor de servicii al celeilalte părți să constituie o obligațiune sau o altă formă de garanție financiară, ca o condiție pentru furnizarea transfrontalieră a unui serviciu pe teritoriul său, nu este suficientă pentru ca prezentul capitol să se aplice respectivei furnizări transfrontaliere a serviciului în cauză. Prezentul capitol se aplică măsurilor adoptate sau menținute de o parte cu privire la obligațiunea sau garanția financiară constituită, dacă o astfel de obligațiune sau garanție financiară este o întreprindere vizată.

ARTICOLUL 10.5

Accesul pe piață

- (1) În sectoarele sau subsectoarele în care sunt asumate angajamente privind accesul pe piață, niciuna dintre părți nu adoptă și nu menține, în ceea ce privește accesul pe piață prin stabilirea sau exploatarea de către investitori ai celeilalte părți sau de întreprinderi vizate, pe baza întregului său teritoriu sau pe baza unei subdiviziuni teritoriale, o măsură care:
- (a) limitează numărul de întreprinderi care pot desfășura o anumită activitate economică, sub formă de contingente numerice, monopoluri sau drepturi exclusive sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
 - (b) limitează valoarea totală a tranzacțiilor sau a activelor, sub forma contingentelor numerice sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
 - (c) limitează numărul total de operațiuni sau cantitatea totală a producției, exprimate în unități numerice determinate, sub forma contingentelor sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice¹;
 - (d) restricționează sau impune anumite tipuri de entitate juridică sau de asociere în participațiune prin care un investor al celeilalte părți poate desfășura o activitate economică sau

¹ Alineatul (1) literele (a), (b) și (c) nu se referă la măsurile adoptate pentru a limita producția unui produs agricol sau pescăresc.

- (e) limitează numărul total de persoane fizice care pot fi angajate într-un anumit sector sau pe care le poate angaja o întreprindere și care sunt necesare pentru desfășurarea unei activități economice și direct legate de aceasta, sub formă de contingente numerice sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice.

ARTICOLUL 10.6

Tratament național

- (1) Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor vizate, în ceea ce privește stabilirea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, propriilor investitori și întreprinderilor acestora.
- (2) Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor vizate, în ceea ce privește exploatarea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, propriilor investitori și întreprinderilor acestora.

¹ Pentru mai multă certitudine, pentru a se stabili dacă tratamentul este acordat în „situații similare” este necesară o analiză de la caz la caz, bazată pe fapte, care depinde de totalitatea situațiilor.

- (3) Tratatamentul acordat de o parte în temeiul alineatelor (1) și (2) înseamnă:
- (a) în ceea ce privește o administrație publică regională sau locală din Chile, un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul cel mai favorabil acordat, în situații similare, de către nivelul respectiv al administrației publice pentru investitorii din Chile și pentru întreprinderile acestora pe teritoriul său;
 - (b) în ceea ce privește o administrație publică a unui stat membru sau dintr-un stat membru, un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul cel mai favorabil acordat, în situații similare, de către administrația publică respectivă pentru investitorii statului membru respectiv și pentru întreprinderile acestora pe teritoriul său¹.

ARTICOLUL 10.7

Achiziții publice

- (1) Fiecare parte se asigură că întreprinderilor vizate li se acordă un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat, în situații similare, propriilor întreprinderi în ceea ce privește orice măsură referitoare la achiziționarea de bunuri sau servicii de către o entitate contractantă în scopuri guvernamentale.
- (2) Aplicarea obligației de tratament național prevăzută la prezentul articol continuă să se supună excepțiilor privind securitatea și celor de ordin general prevăzute la articolul 21.3.

¹ Pentru mai multă certitudine, tratamentul acordat de o administrație publică a unui stat membru sau dintr-un stat membru include nivelul regional și local de guvernare, după caz.

ARTICOLUL 10.8

Clauza națiunii celei mai favorizate

(1) Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor vizate, în ceea ce privește stabilirea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, investitorilor unei țări terțe și întreprinderilor acestora.

(2) Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor vizate, în ceea ce privește exploatarea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, investitorilor unei țări terțe și întreprinderilor acestora.

(3) Alineatele (1) și (2) nu se interpretează ca obligând una dintre părți să acorde investitorilor celeilalte părți sau întreprinderilor vizate avantajul unui tratament rezultat din măsuri care prevăd recunoașterea standardelor, inclusiv a standardelor sau a criteriilor pentru autorizarea, acordarea de licențe sau certificarea unei persoane fizice sau a unei întreprinderi în vederea desfășurării unei activități economice, sau din măsuri prudențiale.

¹ Pentru mai multă certitudine, pentru a se stabili dacă tratamentul este acordat în „situații similare” este necesară o analiză de la caz la caz, bazată pe fapte, care depinde de totalitatea situațiilor.

(4) Pentru mai multă certitudine, tratamentul menționat la alineatele (1) și (2) nu include procedurile sau mecanismele de soluționare a litigiilor în materie de investiții, prevăzute în alte tratate internaționale de investiții și în alte acorduri comerciale. Dispozițiile de fond din alte tratate internaționale de investiții sau acorduri comerciale nu constituie în sine „tratament” conform alineatelor (1) și (2) și, prin urmare, nu pot conduce la o încălcare a prezentului articol, în absența unor măsuri adoptate sau menținute de una dintre părți. Măsurile unei părți aplicate în temeiul unor astfel de dispoziții de fond pot constitui „tratament” în temeiul prezentului articol și, prin urmare, pot conduce la o încălcare a prezentului articol.

ARTICOLUL 10.9

Cerințe de performanță

- (1) În legătură cu stabilirea sau cu exploatarea unei întreprinderi a unei părți sau a unei țări terțe pe teritoriul său, o parte nu impune și nu aplică nicio cerință și nu execută niciun angajament:
- (a) de a exporta un anumit nivel sau procent de bunuri sau servicii;
 - (b) de a atinge un anumit nivel sau procent de conținut intern;
 - (c) de a cumpăra, a utiliza sau a acorda o preferință pentru bunurile fabricate sau serviciile furnizate pe teritoriul său sau de a achiziționa bunuri sau servicii de la persoane fizice sau întreprinderi de pe teritoriul său;

- (d) de a corela în vreun fel volumul sau valoarea importurilor cu volumul sau valoarea exporturilor sau cu valoarea intrărilor de valută asociate cu întreprinderea respectivă;
- (e) de a restricționa vânzările de pe teritoriul său de bunuri sau servicii pe care întreprinderea respectivă le produce sau le furnizează prin corelarea în orice fel a vânzărilor respective cu volumul sau valoarea exporturilor sau a veniturilor în valută;
- (f) de a transfera tehnologie, un proces de producție sau alte cunoștințe protejate către o persoană fizică sau o întreprindere de pe teritoriul său;
- (g) de a furniza în mod exclusiv de pe teritoriul părții respective bunurile pe care le produce sau serviciile pe care le furnizează către o anumită piață regională sau către piața mondială;
- (h) de a stabili pe teritoriul său sediul central al investitorului respectiv pentru o anumită regiune a lumii mai vastă decât teritoriul părții respective sau pentru piața mondială;
- (i) de a angaja un anumit număr sau procent de cetățeni ai țării respective;
- (j) de a restricționa exportul sau vânzarea în vederea exportului sau

(k) în ceea ce privește contractele de licență existente în momentul în care este impusă sau aplicată cerința sau este executat angajamentul ori în ceea ce privește eventualele contracte de licență viitoare încheiate în mod liber între investitor și o persoană fizică sau juridică sau orice altă entitate de pe teritoriul său, dacă cerința este impusă sau dacă angajamentul este executat într-un mod care interferează direct cu contractul de licență respectiv prin exercitarea autorității guvernamentale extrajudiciare a unei părți, de a adopta:

(i) o anumită rată sau un quantum al redevenței sub un anumit nivel în temeiul unui contract de licență sau

(ii) o anumită durată a unui contract de licență.

(2) Pentru mai multă certitudine, litera (k) nu se aplică atunci când contractul de licență este încheiat între investitor și una dintre părți.

(3) Niciuna dintre părți nu condiționează primirea sau continuarea primirii unui avantaj, în legătură cu stabilirea sau cu exploatarea pe teritoriul său a unei întreprinderi a unei părți sau a unei țări terțe, de respectarea vreuneia dintre următoarele cerințe:

(a) de a atinge un anumit nivel sau procent de conținut intern;

(b) de a cumpăra, a utiliza sau a acorda o preferință pentru bunurile fabricate sau serviciile furnizate pe teritoriul lor sau de a achiziționa bunuri sau servicii de la persoane fizice sau întreprinderi de pe teritoriul lor;

- (c) de a corela în orice fel volumul sau valoarea importurilor cu volumul sau valoarea exporturilor sau cu valoarea fluxurilor de intrări de valută străină asociate cu întreprinderea respectivă;
 - (d) de a restricționa vânzările de pe teritoriul său de bunuri sau servicii pe care întreprinderea respectivă le produce sau le furnizează prin corelarea în orice fel a vânzărilor respective cu volumul sau valoarea exporturilor sau a veniturilor în valută sau
 - (e) de a restricționa exportul sau vânzarea în vederea exportului.
- (4) Alineatul (3) nu se interpretează ca împiedicând o parte să condiționeze primirea sau continuarea primirii unui avantaj, în legătură cu stabilirea sau cu exploatarea pe teritoriul său a unei întreprinderi de către un investitor al unei părți sau al unei țări terțe, de respectarea unei cerințe de a amplasa producția, de a furniza un serviciu, de a forma sau angaja lucrători, de a construi sau de a extinde anumite instalații ori de a desfășura activități de cercetare și dezvoltare pe teritoriul său.
- (5) Alineatul (1) literele (f) și (k) nu se aplică dacă:
- (a) o parte autorizează utilizarea unui drept de proprietate intelectuală în conformitate cu articolul 31 sau 31*a* din Acordul TRIPS ori adoptă sau menține măsuri care impun divulgarea unor date sau informații proprietare care intră sub incidența articolului 39 alineatul (3) din Acordul TRIPS și sunt conforme cu acesta sau

- (b) cerința este impusă sau executarea angajamentului este cerută de o instanță judecătorească, de un tribunal administrativ sau de o autoritate de concurență pentru a remedia o practică determinată în urma unui proces judiciar sau administrativ a fi o încălcare a legislației concurenței a părții respective.
- (6) Alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și alineatul (3) literele (a) și (b) nu se aplică cerințelor de calificare pe care trebuie să le îndeplinească bunurile sau serviciile pentru a putea fi incluse în programe de promovare a exportului și de ajutor extern.
- (7) Alineatul (3) literele (a) și (b) nu se aplică cerințelor impuse de o parte importatoare cu privire la conținutul pe care trebuie să îl aibă bunurile pentru a beneficia de tarife preferențiale sau de contingente preferențiale.
- (8) Pentru mai multă certitudine, prezentul articol nu se interpretează ca impunând unei părți să permită furnizarea transfrontalieră a unui anumit serviciu în cazul în care partea respectivă adoptă sau menține, în legătură cu furnizarea serviciului respectiv, restricții sau interdicții care sunt conforme cu rezervele, condițiile sau calificările specificate cu privire la un sector, un subsector sau o activitate dintre cele enumerate în anexele 10-A, 10-B și 10-C.
- (9) Prezentul articol nu aduce atingere angajamentelor asumate de o parte în temeiul Acordului OMC.

ARTICOLUL 10.10

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație

Niciuna dintre părți nu impune ca o întreprindere vizată să numească persoane fizice de o anumită cetățenie în calitate de membri ai consiliilor de administrație sau într-o funcție de conducere superioară, cum ar fi cea de cadru de conducere sau de director.

ARTICOLUL 10.11

Măsuri neconforme

- (1) Articolele 10.6, 10.8, 10.9 și 10.10 nu se aplică:
 - (a) eventualelor măsuri neconforme existente menținute de:
 - (i) pentru Uniunea Europeană:
 - (A) Uniunea Europeană, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-1;
 - (B) administrația publică centrală a unui stat membru, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-1;

(C) o administrație publică de nivel regional a unui stat membru, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-1 sau

(D) o administrație publică de nivel local și

(ii) pentru Chile:

(A) administrația publică centrală, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-2;

(B) o administrație publică de nivel regional, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-2 sau

(C) o administrație publică de nivel local;

(b) continuării sau reînnoirii imediate a oricărei măsuri neconforme menționate la litera (a) sau

(c) unei modificări aduse oricăreia dintre măsurile neconforme menționate la litera (a) de la prezentul alineat, în cazul în care modificarea respectivă nu reduce conformitatea măsurii, în forma acesteia existentă imediat înainte de modificare, cu articolul 10.6, 10.8 10.9 sau 10.10.

(2) Articolele 10.6, 10.8, 10.9 și 10.10 nu se aplică măsurilor luate de o parte cu privire la sectoarele, subsectoarele sau activitățile prevăzute în lista sa din anexa 10-B (măsuri viitoare).

- (3) Niciuna dintre părți nu solicită, în temeiul unei măsuri adoptate după data intrării în vigoare a prezentului acord și care face obiectul uneia dintre rezervele sale prevăzute în anexa 10-B, unui investitor al celeilalte părți, pe motive de cetățenie, să vândă sau să cedeze în alt mod o întreprindere vizată existentă la momentul intrării în vigoare a măsurii.
- (4) Articolul 10.5 nu se aplică niciunei măsuri a unei părți care este conformă cu angajamentele prevăzute în anexa 10-C.
- (5) Articolele 10.6 și 10.8 nu se aplică niciunei măsuri a unei părți care constituie o excepție sau o derogare de la articolul 3 sau 4 din Acordul TRIPS, astfel cum se prevede în mod expres la articolele 3-5 din acordul menționat.
- (6) Pentru mai multă certitudine, articolele 10.6 și 10.8 nu se interpretează ca împiedicând o parte să impună cerințe privind informațiile, inclusiv în scopuri statistice, în legătură cu stabilirea sau exploatarea de către investitori ai celeilalte părți sau de întreprinderi vizate, cu condiția ca acest lucru să nu reprezinte o modalitate de eludare a obligațiilor care îi revin părții respective în temeiul articolelor menționate.

ARTICOLUL 10.12

Refuzul acordării de avantaje

Oricare dintre părți poate refuza acordarea avantajelor care decurg din prezentul capitol unui investitor al celeilalte părți sau unei întreprinderi vizate dacă partea respectivă adoptă sau menține măsuri legate de menținerea păcii și securității internaționale, inclusiv de protecția drepturilor omului, care:

- (a) interzic tranzacțiile cu investitorul sau cu întreprinderea vizată în cauză sau
- (b) ar fi încălcate sau eludate dacă avantajele care decurg din prezentul capitol ar fi acordate investitorului respectiv sau întreprinderii vizate, inclusiv în cazul în care măsurile interzic tranzacțiile cu o persoană fizică sau juridică ce deține sau controlează investitorul sau întreprinderea vizată.

ARTICOLUL 10.13

Subcomitetul pentru servicii și investiții

Subcomitetul pentru servicii și investiții („subcomitetul”) este instituit în temeiul articolului 33.4 alineatul (1). Atunci când abordează aspecte legate de investiții, subcomitetul monitorizează și asigură punerea în aplicare corespunzătoare a prezentului capitol și a anexelor 10-A, 10-B și 10-C.

CAPITOLUL 11

COMERȚUL TRANSFRONTALIER CU SERVICII

ARTICOLUL 11.1

Domeniu de aplicare

(1) Prezentul capitol se aplică măsurilor luate de una dintre părți care au efecte asupra comerțului transfrontalier cu servicii desfășurat de furnizorii de servicii ai celeilalte părți. Printre aceste măsuri se numără cele care afectează:

- (a) producerea, distribuția, comercializarea, vânzarea și furnizarea unui serviciu;
- (b) achiziționarea, utilizarea sau plata unui serviciu;
- (c) utilizarea și accesul la servicii pe care una dintre părți le solicită a fi oferite publicului, în general, în legătură cu furnizarea unui serviciu, inclusiv rețelele de distribuție, transport sau telecomunicații și
- (d) furnizarea unei obligațiuni sau a altei forme de garanție financiară, ca o condiție pentru furnizarea unui serviciu.

- (2) Prezentul capitol nu se aplică pentru:
- (a) serviciilor financiare, astfel cum sunt definite la articolul 18.2;
 - (b) serviciile audiovizuale;
 - (c) cabotajului maritim național¹;
 - (d) serviciilor aeriene interne și internaționale sau serviciilor conexe în sprijinul serviciilor aeriene², regulate sau neregulate, și serviciile direct legate de exercitarea drepturilor de trafic, altele decât:
 - (i) serviciile de reparare și de întreținere a aeronavelor pe durata cărora aeronava respectivă este retrasă din exploatare;

¹ Fără a se aduce atingere domeniului activităților care pot fi considerate cabotaj în conformitate cu legislația națională relevantă, cabotajul maritim național, în conformitate cu prezentul capitol, reglementează transportul de pasageri sau de mărfuri între un port sau un punct situat în Chile sau într-un stat membru și un alt port sau punct situat în Chile sau în același stat membru, inclusiv pe platforma sa continentală, astfel cum prevede Convenția Națiunilor Unite privind dreptul mării, precum și traficul care începe și se termină în același port sau punct situat în Chile sau într-un stat membru.

² Pentru mai multă certitudine, serviciile aeriene sau serviciile conexe în sprijinul serviciilor aeriene includ următoarele servicii: transportul aerian; serviciile furnizate folosind o aeronavă al căror scop principal nu este transportul de mărfuri sau de pasageri – cum ar fi zboruri de stingere a incendiilor, pregătire pentru zbor, turism, pulverizare, supraveghere, cartografiere, fotografiere, salturi cu parașuta, remorcarea planoarelor, transport cu elicopterul pentru exploatare forestieră și construcții și alte servicii aeriene agricole, industriale și de inspecție; închirierea de aeronave cu echipaj și serviciile de exploatare a aeroporturilor.

- (ii) vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian;
 - (iii) serviciile privind sistemele informatizate de rezervare (SIR) și
 - (iv) serviciile de handling la sol;
- (e) achizițiilor publice și
- (f) subvențiilor sau granturilor acordate de o parte sau de o întreprindere deținută de stat, inclusiv împrumuturilor, garanțiilor și asigurărilor care beneficiază de sprijin guvernamental.

ARTICOLUL 11.2

Definiții

În sensul prezentului capitol și al anexelor 10-A, 10-B și 10-C:

- (a) „servicii de reparare și de întreținere a aeronavelor” înseamnă activități de acest fel atunci când sunt efectuate asupra unei aeronave sau a unei părți dintr-o aeronavă retrasă din serviciu și nu includ așa-numita întreținere la linie;

- (b) „servicii privind sistemele informatizate de rezervare (SIR)” înseamnă serviciile furnizate de sisteme informatizate care conțin informații despre orarele transportatorilor aerieni, locurile disponibile, tarife și regulile de stabilire a prețurilor, prin intermediul cărora pot fi făcute rezervări sau pot fi eliberate bilete;
- (c) „comerț transfrontalier cu servicii” sau „furnizare transfrontalieră de servicii” înseamnă furnizarea unui serviciu:
 - (i) de pe teritoriul unei părți pe teritoriul celeilalte părți sau
 - (ii) pe teritoriul unei părți către un consumator de servicii al celeilalte părți;
- (d) „întreprindere” înseamnă o persoană juridică, o sucursală sau o reprezentanță înființată prin stabilire;
- (e) „servicii de handling la sol” înseamnă furnizarea la un aeroport, pe bază de comision sau contract, a următoarelor servicii: reprezentarea, administrarea și supravegherea companiei aeriene; handlingul pasagerilor; handlingul bagajelor; servicii la rampă; serviciile de catering, cu excepția preparării alimentelor; handlingul mărfurilor și al poștei aeriene; alimentarea cu combustibil a unei aeronave; întreținerea și curățarea aeronavelor; transportul de suprafață și exploatarea zborurilor, administrarea echipajului și planificarea zborurilor; serviciile de handling la sol nu includ: handlingul propriu; securitatea; întreținerea la linie; repararea și întreținerea aeronavelor sau gestionarea sau exploatarea infrastructurii aeroportuare centralizate esențiale, cum ar fi instalațiile pentru degivrare, sistemele de distribuție a combustibilului, sistemele de handling al bagajelor și sistemele fixe de transport din interiorul aeroportului;

(f) „persoană juridică a unei părți” înseamnă¹:

(i) pentru Uniunea Europeană:

(A) o persoană juridică constituită sau organizată în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cel puțin cel al unuia dintre statele sale membre și care este implicată în activități comerciale substanțiale² pe teritoriul Uniunii Europene și

(B) companiile de transport maritim stabilite în afara Uniunii Europene și controlate de persoane fizice ale unui stat membru, ale căror nave sunt înregistrate într-un stat membru și arborează pavilionul acestuia;

(ii) pentru Chile:

(A) o persoană juridică constituită sau organizată în conformitate cu legislația din Chile și implicată în activități comerciale substanțiale pe teritoriul Republicii Chile și

¹ Pentru mai multă certitudine, companiile de transport maritim menționate în prezenta definiție sunt considerate persoane juridice ale unei părți doar în ceea ce privește activitățile pe care le desfășoară în legătură cu furnizarea de servicii de transport maritim.

² În conformitate cu notificarea Tratatului de instituire a Comunității Europene la OMC (WT/REG39/1), Uniunea Europeană consideră conceptul de „legătură efectivă și continuă” cu economia unui stat membru, consacrat la articolul 54 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ca fiind echivalent cu conceptul de „activități comerciale substanțiale”.

- (B) companiile de transport maritim stabilite în afara Republicii Chile și controlate de persoane fizice ale Republicii Chile, ale căror nave sunt înregistrate în Republica Chile și arborează pavilionul acesteia;
- (g) „vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian” înseamnă posibilitățile pe care le are transportatorul aerian în cauză de a-și vinde și de a-și comercializa liber serviciile de transport aerian, inclusiv toate aspectele comercializării, cum ar fi cercetarea de piață, publicitatea și distribuția; aceste activități nu includ stabilirea prețurilor pentru serviciile de transport aerian și nici condițiile aplicabile;
- (h) „serviciu” înseamnă orice serviciu, indiferent de sector, cu excepția serviciilor furnizate în exercitarea autorității guvernamentale;
- (i) „serviciu furnizat în exercitarea autorității guvernamentale” înseamnă orice serviciu care nu este furnizat nici pe bază comercială, nici în concurență cu unul sau mai mulți furnizori de servicii și
- (j) „furnizor de servicii al unei părți” înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unei părți care intenționează să furnizeze sau furnizează un serviciu.

ARTICOLUL 11.3

Dreptul de reglementare

Părțile își reafirmă dreptul de reglementare pe teritoriile lor, în vederea realizării unor obiective de politică legitime, cum ar fi protejarea sănătății publice, serviciile sociale, educația, siguranța, mediul, inclusiv schimbările climatice, moralitatea publică, protecția socială sau a consumatorilor, protecția vieții private și a datelor sau promovarea și protejarea diversității culturale.

ARTICOLUL 11.4

Tratament național

- (1) Fiecare parte acordă serviciilor și furnizorilor de servicii ai celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare, propriilor servicii și propriilor furnizori de servicii.
- (2) Tratamentul acordat de una dintre părți în temeiul alineatului (1) înseamnă:
 - (a) în ceea ce privește o administrație publică regională sau locală din Chile, un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul cel mai favorabil acordat, în situații similare, de către nivelul respectiv al administrației serviciilor proprii și furnizorilor de servicii proprii;

- (b) în ceea ce privește o administrație publică a unui stat membru sau dintr-un stat membru, un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul cel mai favorabil acordat, în situații similare, de către administrația publică respectivă serviciilor proprii și furnizorilor de servicii proprii.
- (3) Oricare dintre părți poate să îndeplinească cerința de la alineatul (1) acordând serviciilor și furnizorilor de servicii ai celeilalte părți un tratament identic din punct de vedere formal cu cel acordat propriilor servicii și furnizori de servicii sau diferit din punct de vedere formal de tratamentul acordat propriilor servicii și furnizori de servicii.
- (4) Se consideră că un tratament identic din punct de vedere formal sau diferit din punct de vedere formal este mai puțin favorabil dacă modifică condițiile de concurență în favoarea serviciilor sau a furnizorilor de servicii ai unei părți în comparație cu furnizorii de servicii ai celeilalte părți.
- (5) Nicio dispoziție a prezentului articol nu se interpretează ca impunând unei părți să compenseze dezavantajele concurențiale inerente care decurg din caracterul străin al serviciilor relevante sau al furnizorilor de servicii relevanți.

ARTICOLUL 11.5

Clauza națiunii celei mai favorizate

- (1) Fiecare parte acordă serviciilor și furnizorilor de servicii ai celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare, serviciilor și furnizorilor de servicii dintr-o țară terță.

(2) Alineatul (1) nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți să acorde serviciilor și furnizorilor de servicii ai celeilalte părți avantajul unui tratament rezultat din măsuri care prevăd recunoașterea standardelor, inclusiv a standardelor sau a criteriilor pentru autorizarea, acordarea de licențe sau certificarea unei persoane fizice sau a unei întreprinderi în vederea desfășurării unei activități economice, sau din măsuri prudențiale.

(3) Pentru mai multă certitudine, tratamentul menționat la alineatul (1) nu include procedurile sau mecanismele de soluționare a litigiilor prevăzute în alte tratate internaționale și în alte acorduri comerciale. Dispozițiile de fond din alte tratate internaționale sau acorduri comerciale nu constituie în sine „tratament” conform alineatului (1) și, prin urmare, nu pot conduce la o încălcare a prezentului articol, în absența unor măsuri adoptate sau menținute de una dintre părți. Măsurile unei părți aplicate în temeiul unor astfel de dispoziții de fond pot constitui „tratament” în temeiul prezentului articol și, prin urmare, pot conduce la o încălcare a prezentului articol.

ARTICOLUL 11.6

Prezența locală

Niciuna dintre părți nu impune unui furnizor de servicii al celeilalte părți să stabilească sau să mențină o întreprindere sau să fie rezident pe teritoriul său ca o condiție pentru furnizarea transfrontalieră a serviciilor.

ARTICOLUL 11.7

Accesul pe piață

În sectoarele sau subsectoarele în care sunt asumate angajamente privind accesul pe piață, niciuna dintre părți nu adoptă și nu menține, pe baza întregului său teritoriu sau pe baza unei subdiviziuni regionale, măsuri care:

(a) impun limitări cu privire la:

- (i) numărul de furnizori de servicii, sub formă de contingente numerice, monopoluri, furnizori exclusivi de servicii sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
- (ii) valoarea totală a tranzacțiilor cu servicii sau a activelor sub formă de contingente numerice sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
- (iii) numărul total de operațiuni de servicii sau cantitatea totală de servicii furnizate exprimată în unități numerice determinate sub formă de contingente sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice¹ sau

¹ Acest punct nu reglementează măsurile unei părți care limitează factorii de producție pentru furnizarea de servicii.

- (iv) numărul total de persoane fizice care pot fi angajate într-un anumit sector de servicii sau pe care un furnizor de servicii le poate angaja și care sunt necesare pentru furnizarea unui serviciu specific și se ocupă direct de acest serviciu, sub forma contingentelor numerice sau a cerințelor unui test privind necesitățile economice sau
- (b) restricționează sau impune anumite tipuri de entitate juridică sau de asociere în participațiune prin care un furnizor de servicii poate furniza un serviciu.

ARTICOLUL 11.8

Măsuri neconforme

- (1) Articolele 11.4, 11.5 și 11.6 nu se aplică:
 - (a) eventualelor măsuri neconforme existente menționate de:
 - (i) pentru Uniunea Europeană:
 - (A) Uniunea Europeană, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-1;
 - (B) administrația publică centrală a unui stat membru, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-1;

(C) o administrație publică de nivel regional a unui stat membru, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-1 sau

(D) o administrație publică de nivel local și

(ii) pentru Chile:

(A) administrația publică centrală, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-2;

(B) o administrație publică de nivel regional, astfel cum se prevede în apendicele 10-A-2 sau

(C) o administrație publică de nivel local;

(b) continuării sau reînnoirii imediate a oricărei măsuri neconforme menționate la litera (a) sau

(c) unei modificări a unei măsuri neconforme menționate la litera (a) de la prezentul alineat, în cazul în care modificarea nu reduce conformitatea măsurii, în forma acesteia existentă imediat înainte de modificare, cu articolele 11.4, 11.5 și 11.6.

(2) Articolele 11.4, 11.5 și 11.6 nu se aplică unei măsuri luate de o parte cu privire la sectoarele, subsectoarele sau activitățile prevăzute în anexa 10-B.

(3) Articolul 11.7 nu se aplică niciunei măsuri a unei părți care este conformă cu angajamentele prevăzute în anexa 10-C.

ARTICOLUL 11.9

Refuzul acordării de avantaje

Oricare dintre părți poate refuza acordarea avantajelor care decurg din prezentul capitol unui furnizor de servicii al celeilalte părți dacă partea respectivă adoptă sau menține măsuri legate de menținerea păcii și securității internaționale, inclusiv de protecția drepturilor omului, care:

- (a) interzic tranzacțiile cu furnizorul de servicii respectiv sau cu o persoană care îl deține sau îl controlează sau
- (b) ar fi încălcate sau eludate dacă avantajele care decurg din prezentul capitol ar fi acordate furnizorului de servicii respectiv.

ARTICOLUL 11.10

Subcomitetul pentru servicii și investiții

Subcomitetul pentru servicii și investiții („subcomitetul”) este instituit în temeiul articolului 33.4 alineatul (1). Atunci când abordează aspecte legate de servicii, subcomitetul monitorizează și asigură punerea în aplicare corespunzătoare a capitolelor 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 și 19 și a anexelor 10-A, 10-B, 10-C, 12-A, 12-B, 12-C, 14-A și 14-B.

CAPITOLUL 12

PREZENȚA TEMPORARĂ A PERSOANELOR FIZICE ÎN SCOPURI DE AFACERI

ARTICOLUL 12.1

Domeniu de aplicare

(1) Prezentul capitol se aplică măsurilor luate de una dintre părți cu privire la desfășurarea de activități economice prin intrarea și șederea temporară pe teritoriul părții respective a unor persoane fizice ale celeilalte părți care sunt persoane aflate în vizită de afaceri în vederea stabilirii, investitori, persoane transferate în cadrul aceleiași companii, persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt, furnizori de servicii pe bază de contract și profesioniști independenți.

(2) Prezentul capitol nu se aplică sectoarelor menționate la articolul 11.1 alineatul (2) literele (b), (c) și (d).

(3) Prezentul capitol nu se aplică măsurilor luate de una dintre părți care au efecte asupra persoanelor fizice ale celeilalte părți care intenționează să intre pe piața forței de muncă sau măsurilor privind cetățenia, naționalitatea, reședința sau angajarea pe bază de contract cu durată nedeterminată.

(4) Nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică o parte să aplice măsuri pentru reglementarea admiterii sau a șederii temporare a persoanelor fizice ale celeilalte părți pe teritoriul său, inclusiv măsurile necesare pentru a proteja integritatea frontierei sale și pentru a asigura trecerea ordonată a frontierei sale de către persoanele fizice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care să anuleze sau să reducă avantajele ce decurg pentru cealaltă parte din prezentul acord.

(5) Simplul fapt că o parte impune obținerea unei vize de către persoanele celeilalte părți nu se consideră că ar anula sau ar afecta avantajele de care beneficiază cealaltă parte în temeiul prezentului acord.

(6) În măsura în care în prezentul capitol nu sunt asumate angajamente, toate cerințele prevăzute în legislația unei părți cu privire la intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice continuă să se aplice, inclusiv actele cu putere de lege și normele administrative privind perioada de ședere.

(7) Fără a se aduce atingere prezentului capitol, toate cerințele prevăzute în legislația unei părți privind munca și măsurile de securitate socială continuă să se aplice, inclusiv actele cu putere de lege și normele administrative privind salariile minime și acordurile salariale colective.

(8) Angajamentele în temeiul prezentului capitol privind intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice în scopuri profesionale nu se aplică în cazurile în care intenția sau efectul intrării și al șederii temporare este de a perturba sau de a influența în alt mod rezultatul unui litigiu sau al unei negocieri în materie de muncă sau de conducere sau angajarea unei persoane fizice care este implicată în acel litigiu.

ARTICOLUL 12.2

Definiții

- (1) Definițiile de la articolele 10.2 și 11.2 se aplică prezentului capitol și anexelor 12-A, 12-B și 12-C, cu excepția definiției investitorului de la articolul 10.2 alineatul (1) litera (j).
- (2) În sensul prezentului capitol și al anexelor 12-A, 12-B și 12-C:
- (a) „vânzători de servicii sau bunuri pentru întreprinderi” înseamnă persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt care:
- (i) sunt reprezentanți ai unui furnizor de servicii sau de bunuri al unei părți în scopul negocierii vânzării de servicii sau de bunuri sau al încheierii de acorduri de vânzare de servicii sau bunuri pentru furnizorul respectiv, inclusiv: participarea la reuniuni sau conferințe; participarea la consultări cu colegii din mediul de afaceri, preluarea de comenzi sau negocierea de contracte cu o întreprindere situată pe teritoriul celeilalte părți;
 - (ii) nu sunt angajate în furnizarea unui serviciu în cadrul unui contract încheiat între o întreprindere fără prezență comercială pe teritoriul părții unde persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt se află în situație de ședere temporară și un consumator din teritoriul respectiv și
 - (iii) nu sunt comisionari și

- (b) „persoane aflate în vizită de afaceri în scopuri de stabilire” înseamnă persoane fizice care ocupă un post de conducere în cadrul unei persoane juridice a unei părți, care sunt responsabile cu stabilirea unei întreprinderi a persoanei juridice respective pe teritoriul celeilalte părți, care nu oferă sau furnizează servicii și nici nu se implică în alte activități economice decât cele necesare în scop de stabilire și care nu primesc remunerație dintr-o sursă situată în cealaltă parte;
- (c) „furnizori de servicii pe bază de contract” înseamnă persoane fizice angajate de o persoană juridică a unei părți, care nu este stabilită pe teritoriul celeilalte părți și nu este o agenție de servicii de plasare și furnizare de personal și nici nu acționează prin intermediul unei astfel de agenții, și care a încheiat un contract de bună-credință cu un consumator final din cealaltă parte în vederea furnizării de servicii pe teritoriul celeilalte părți, pentru executarea contractului de furnizare de servicii fiind necesară prezența temporară a angajaților săi pe teritoriul părții respective¹;
- (d) „profesioniști independenți” înseamnă persoane fizice implicate în furnizarea unui serviciu și care sunt stabilite în calitate de lucrători care desfășoară activități independente pe teritoriul unei părți, dar nu și pe teritoriul celeilalte părți și care au încheiat cu un consumator final din cealaltă parte un contract de bună-credință (altfel decât printr-o agenție de servicii de plasare și furnizare de personal) în vederea furnizării de servicii în cealaltă parte, pentru care este necesară prezența lor temporară pe teritoriul celeilalte părți¹;
- (e) „instalatori și personal responsabil cu întreținerea” înseamnă persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt care dețin cunoștințe de specialitate esențiale pentru obligația contractuală a unui vânzător sau locator, care prestează servicii sau instruiesc lucrători în vederea prestării de servicii, în temeiul unei garanții sau al unui alt contract de prestări de servicii accesoriu vânzării sau închirierii de echipamente sau utilaje comerciale sau industriale, inclusiv servicii informatice și conexe, achiziționate sau închiriate de la o întreprindere situată în afara teritoriului părții în care se solicită intrarea și șederea temporară, pe întreaga durată a garanției sau a contractului de servicii;

¹ Contractul de furnizare de servicii menționat la literele (b) și (c) trebuie să respecte cerințele prevăzute în legislația părții în care se execută contractul.

(f) „persoane transferate în cadrul aceleiași companii” înseamnă persoane fizice care au fost angajate de o persoană juridică a unei părți sau au fost parteneri ai acesteia timp de cel puțin un an, care sunt transferate temporar la o întreprindere a persoanei juridice respective de pe teritoriul celeilalte părți și care se încadrează în una dintre următoarele categorii:

(i) directori;

- (ii) specialiști;
 - (iii) angajați stagiaari;
- (g) „investitor” înseamnă o persoană fizică ce stabilește pe teritoriul celeilalte părți o întreprindere în cadrul căreia persoana fizică respectivă sau persoana juridică ce angajează persoana fizică a angajat sau este în curs de a angaja un capital considerabil și care dezvoltă sau administrează funcționarea întreprinderii în cauză într-o funcție de supraveghere sau de execuție;
- (h) „directori” înseamnă persoane fizice care ocupă posturi de conducere în cadrul unei persoane juridice a unei părți, care asigură în principal managementul întreprinderii pe teritoriul celeilalte părți¹, sub supraveghere generală sau îndrumare în principal din partea cadrelor de conducere superioare, a consiliului de administrație sau a acționarilor ori a echivalenților acestora, și ale căror responsabilități includ:
- (i) conducerea întreprinderii sau a unui departament ori a unei subdiviziuni a acesteia;
 - (ii) să asigure supravegherea și controlul activității desfășurate de alți membri ai personalului care exercită funcții de supraveghere, de specialitate sau de conducere; și
 - (iii) exercitarea autorității personale de a recruta și a concedia personalul sau de a face recomandări privind recrutarea, concedierea personalului sau luarea altor măsuri privind personalul;
- (i) „persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt” înseamnă persoane fizice care solicită intrarea și șederea temporară pe teritoriul celeilalte părți, care nu sunt implicate în vânzări directe către publicul larg, care nu primesc remunerație dintr-o sursă situată pe teritoriul celeilalte părți și care se încadrează în una dintre următoarele categorii:

¹ Pentru mai multă certitudine, această definiție nu exclude directorii care deși nu îndeplinesc direct sarcini legate de furnizarea efectivă a serviciilor, îndeplinesc sarcini care sunt necesare pentru furnizarea serviciilor, în cursul executării atribuțiilor lor descrise în prezenta definiție.

- (i) vânzători de servicii sau bunuri pentru întreprinderi;
 - (ii) instalatori și personal responsabil cu întreținerea;
- (j) „specialiști” înseamnă persoane fizice care lucrează în cadrul unei persoane juridice a unei părți și care dețin cunoștințe de specialitate esențiale pentru domeniile de activitate, tehnicile sau gestionarea întreprinderii; la evaluarea cunoștințelor de specialitate ale specialiștilor, se ține seama nu doar de cunoștințele specifice întreprinderii, ci și de măsura în care persoana respectivă are un grad înalt de calificare, inclusiv experiență profesională corespunzătoare pentru un anumit tip de muncă sau activitate care necesită cunoștințe tehnice specifice, precum și de eventuala apartenență la o profesie acreditată;
- (k) „angajați stagiați” înseamnă persoane fizice care dețin o diplomă universitară și care sunt transferate temporar în scopul dezvoltării profesionale sau pentru a dobândi o formare în tehnici sau metode de afaceri¹.

ARTICOLUL 12.3

Persoane transferate în cadrul aceleiași companii, persoane aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii și investitori

- (1) Sub rezerva condițiilor și a calificărilor relevante precizate în anexa 12-A, fiecare parte:
- (a) permite intrarea și șederea temporară a persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii, a persoanelor aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii și a investitorilor celeilalte părți;
 - (b) permite angajarea pe teritoriul său a persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii ale

¹ Întreprinderii-gazdă i se poate solicita să depună, spre aprobare prealabilă, un program de formare care să acopere durata șederii, demonstrând că scopul șederii este formarea profesională. Pentru AT, CZ, DE, FR, ES, HU și LT, formarea trebuie să aibă legătură cu

celeilalte părți;

diploma universitară obținută.

- (c) nu menține și nu adoptă limitări sub formă de contingente numerice sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice cu privire la numărul total de persoane fizice dintr-un anumit sector cărora li se permite intrarea în calitate de persoane aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii sau de investitori sau care pot fi angajate ca persoane transferate în cadrul aceleiași companii, nici pentru o subdiviziune teritorială, nici pentru întregul său teritoriu și
 - (d) acordă persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii, persoanelor aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii și investitorilor celeilalte părți, în ceea ce privește șederea lor temporară pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat, în situații similare, propriilor persoane fizice.
- (2) Durata admisibilă a șederii este:
- (a) pentru Chile, o perioadă de până la doi ani care poate fi prelungită, fără a fi necesară solicitarea unei reședințe permanente, cu condiția ca condițiile pe care se bazează șederea să fie prezente în continuare și
 - (b) pentru Uniunea Europeană, o perioadă de până la trei ani pentru directori și specialiști; de până la un an pentru angajații stagiaari și investitori și de până la 90 de zile în cursul oricărei perioade de șase luni pentru persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii.

ARTICOLUL 12.4

Persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt

- (1) Sub rezerva excluderilor din domeniul de aplicare prevăzut la articolul 10.1 alineatul (2) și sub rezerva condițiilor și a calificărilor relevante specificate în anexa 12-A, o parte permite intrarea și șederea temporară a persoanelor aflate în vizită de afaceri pe termen scurt fără cerința deținerii unui permis de muncă, fără efectuarea unui test privind necesitățile economice și fără alte proceduri de aprobare prealabilă cu intenție similară.
- (2) Dacă persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt ale unei părți sunt implicate în furnizarea unui serviciu către un consumator pe teritoriul părții în care se află temporar, partea respectivă le acordă, în ceea ce privește furnizarea serviciului respectiv, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare, propriilor furnizori de servicii.
- (3) Durata admisibilă a șederii este de până la 90 de zile în cursul unei perioade de 12 luni.

ARTICOLUL 12.5

Furnizori de servicii pe bază de contract și profesioniști independenți

- (1) Fiecare parte permite intrarea și șederea temporară pe teritoriul său a furnizorilor de servicii pe bază de contract ai celeilalte părți în sectoarele, subsectoarele și activitățile specificate în anexa 12-B, sub rezerva condițiilor și a calificărilor relevante specificate în aceasta și cu condiția:
- (a) ca persoanele fizice să fie implicate în furnizarea unui serviciu în calitate de angajați ai unei persoane juridice care a obținut un contract de servicii pentru cel mult 12 luni;
 - (b) ca persoanele fizice care intră pe teritoriul celeilalte părți să fi fost angajate ca salariați ai persoanei juridice menționate la litera (a) timp de cel puțin un an imediat înainte de data depunerii unei cereri de intrare pe teritoriul celeilalte părți și să dețină, la data cererii de intrare, cel puțin trei ani de experiență profesională, dobândită după împlinirea vârstei majoratului, în sectorul de activitate care face obiectul contractului;
 - (c) ca persoanele fizice care intră pe teritoriul celeilalte părți să dețină:
 - (i) o diplomă universitară sau o calificare care atestă cunoștințe de un nivel echivalent¹; și

¹ În cazul în care diploma sau calificarea nu a fost obținută pe teritoriul părții în care este furnizat serviciul, partea respectivă poate să examineze dacă aceasta este echivalentă cu o diplomă universitară solicitată pe teritoriul său.

- (ii) calificări profesionale, dacă acestea sunt necesare pentru exercitarea unei activități în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale părții în care este furnizat serviciul;
 - (d) ca persoana fizică să nu primească altă remunerație pentru furnizarea serviciilor pe teritoriul celeilalte părți în afară de cea plătită de persoana juridică ce angajează persoana fizică și
 - (e) ca accesul acordat în temeiul prezentului articol să se refere numai la activitatea de servicii care face obiectul contractului și să nu confere dreptul de a utiliza gradul profesional al părții în care este prestat serviciul.
- (2) Fiecare parte permite intrarea și șederea temporară pe teritoriul său a profesioniștilor independenți ai celeilalte părți în sectoarele, subsectoarele și activitățile specificate în anexa 12-B, sub rezerva condițiilor și a calificărilor relevante specificate în aceasta și cu condiția:
- (a) ca contractul încheiat să nu aibă o durată mai mare de 12 luni;
 - (b) ca persoanele fizice să dețină, la data depunerii cererii de intrare și de ședere temporară, cel puțin șase ani de experiență profesională în sectorul de activitate care face obiectul contractului;

- (c) ca persoanele fizice care intră pe teritoriul celeilalte părți să dețină:
- (i) o diplomă universitară sau o calificare care atestă cunoștințe de un nivel echivalent¹; și
 - (ii) calificări profesionale, dacă acestea sunt necesare pentru exercitarea unei activități în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale părții în care este furnizat serviciul;
- (d) ca accesul acordat în temeiul prezentului articol să se refere numai la activitatea de servicii care face obiectul contractului și să nu confere dreptul de a utiliza gradul profesional al părții în care este prestat serviciul.
- (3) Niciuna dintre părți nu adoptă și nu menține limitări cu privire la numărul total de furnizori de servicii pe bază de contract sau de profesioniști independenți ai celeilalte părți cărora li se permit intrarea și șederea temporară, sub formă de contingente numerice sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice.
- (4) O parte acordă furnizorilor de servicii pe bază de contract și profesioniștilor independenți ai celeilalte părți, în ceea ce privește furnizarea acestor serviciiilor pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare, propriilor furnizori de servicii.

¹ În cazul în care diploma sau calificarea nu a fost obținută pe teritoriul părții în care este furnizat serviciul, partea respectivă poate să examineze dacă aceasta este echivalentă cu o diplomă universitară solicitată pe teritoriul său.

- (5) Durata admisibilă a șederii este:
- (a) pentru Uniunea Europeană, o perioadă cumulată de maximum șase luni în orice perioadă de 12 luni sau durata contractului, oricare dintre acestea este mai mică și
 - (b) pentru Chile, o perioadă de până la un an care poate fi prelungită cu perioade ulterioare, cu condiția ca condițiile pe care se bazează șederea să rămână în vigoare.

ARTICOLUL 12.6

Măsuri neconforme

În cazul în care măsura relevantă afectează intrarea sau șederea temporară a persoanelor fizice în scopuri de afaceri, articolul 12.3 alineatul (1) literele (c) și (d) și articolul 12.5 alineatele (3) și (4) nu se aplică:

- (a) unei măsuri neconforme existente luate de oricare dintre părți la nivelul:
 - (i) pentru Uniunea Europeană:
 - (A) Uniunii Europene, astfel cum se specifică în apendicele 10-A-1;

(B) administrației publice centrale a unui stat membru, astfel cum se specifică în
apendicele 10-A-1;

(C) unei administrații publice regionale a unui stat membru, astfel cum se specifică în
apendicele 10-A-1 sau

(D) unei administrații publice locale, alta decât cea menționată la litera (C) și

(ii) pentru Chile:

(A) administrației publice centrale, astfel cum se specifică în apendicele 10-A-2;

(B) unei subdiviziuni regionale, astfel cum se specifică în apendicele 10-A-2 sau

(C) unei administrații publice locale;

(b) continuării sau reînnoirii imediate a oricărei măsuri neconforme menționate la litera (a);

(c) unei modificări aduse oricăreia dintre măsurile neconforme menționate la literele (a) și (b), în
cazul în care modificarea respectivă nu reduce conformitatea măsurii, în forma acesteia
existentă imediat înainte de modificare, cu articolul 12.3 alineatul (1) literele (c) și (d) și cu
articolul 12.5 alineatele (3) și (4) sau

(d) unei măsuri luate de una dintre părți, care este conformă cu o condiție sau o calificare prevăzută în anexa 10-B.

ARTICOLUL 12.7

Transparență

(1) Fiecare parte pune la dispoziția publicului informații referitoare la intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice ale celeilalte părți, menționate la articolul 12.1 alineatul (1).

(2) Informațiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol includ, dacă este cazul, următoarele informații:

- (a) categoriile de vize, permise sau orice tip similar de autorizație privind intrarea și șederea temporară;
- (b) documentația necesară și condițiile care trebuie îndeplinite;
- (c) metoda de depunere a cererii și opțiuni pentru locul de depunere a acesteia, precum oficiile consulare sau online;
- (d) taxele și un calendar orientativ pentru prelucrarea cererilor;

- (e) durata maximă a șederii pentru fiecare tip de autorizație menționat la litera (a) de la prezentul alineat;
 - (f) condițiile pentru orice prelungire sau reînnoire posibilă;
 - (g) regulile referitoare la însoțitori aflați în întreținere;
 - (h) procedurile de control sau de contestare disponibil(e); și
 - (i) legislația cu aplicabilitate generală referitoare la intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice.
- (3) În ceea ce privește informațiile menționate la alineatele (1) și (2) din prezentul articol, fiecare parte depune eforturi pentru a informa prompt cealaltă parte cu privire la introducerea oricăror noi cerințe sau proceduri și la orice modificări ale cerințelor sau procedurilor care au efecte asupra eficacității cererilor de acordare a intrării, a șederii temporare și, dacă este cazul, a permisiunii de a lucra pe teritoriul părții respective.

ARTICOLUL 12.8

Neaplicarea soluționării litigiilor

Capitolul 31 nu se aplică în ceea ce privește refuzul de a acorda intrarea și șederea temporară, cu excepția cazului în care chestiunea implică un model de practică.

CAPITOLUL 13

REGLEMENTAREA INTERNĂ

ARTICOLUL 13.1

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) Prezentul capitol se aplică măsurilor adoptate de părți cu privire la cerințele și procedurile de acordare a licențelor, la cerințele și procedurile în materie de calificare, la formalitățile și la standardele tehnice¹ care au efecte asupra:
- (a) furnizării transfrontaliere de servicii;
 - (b) a furnizării unui serviciu sau a desfășurării oricărei alte activități economice prin stabilirea unei întreprinderi sau exploatarea unei investiții reglementate sau
 - (c) a furnizării unui serviciu prin șederea temporară a categoriilor de persoane fizice ale unei părți pe teritoriul celeilalte părți, astfel cum sunt definite la articolul 12.1.
- (2) Prezentul capitol se aplică numai sectoarelor pentru care o parte și-a asumat angajamente specifice în temeiul capitolelor 10, 11 și 12 și în cazul în care aceste angajamente specifice sunt aplicabile.

¹ Pentru mai multă certitudine, în ceea ce privește măsurile referitoare la standardele tehnice, prezentul capitol se aplică doar măsurilor care au efecte asupra comerțului cu servicii.

(3) Fără a se aduce atingere alineatului (2), prezentul capitol nu se aplică cerințelor și procedurilor de acordare a licențelor, cerințelor și procedurilor de calificare și standardelor tehnice referitoare la:

- (a) fabricarea de produse chimice de bază și de alte produse chimice;
- (b) fabricarea de produse din cauciuc;
- (c) fabricarea de produse din plastic;
- (d) fabricarea de motoare, generatoare și transformatoare electrice;
- (e) fabricarea de acumulatori, pile și baterii de pile electrice și
- (f) reciclarea deșeurilor și a resturilor metalice și nemetalice.

(4) Fără a se aduce atingere alineatului (1), prezentul capitol nu se aplică măsurilor luate de o parte în cazul în care acestea constituie limitări care fac obiectul programării în temeiul articolelor 10.5 și 10.6, al articolului 10.11 alineatul (1), al articolului 10.11 alineatul (2), al articolelor 11.4, 11.6, 11.7, al articolului 11.8 alineatul (1), al articolului 11.8 alineatul (2), al articolului 12.3 alineatul (1), al articolului 12.4 alineatul (2), al articolului 12.5 alineatul (1) și al articolului 12.6.

(5) În sensul prezentului capitol:

- (a) „autorizație” înseamnă o permisiune de a desfășura oricare dintre activitățile menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c), care rezultă dintr-o procedură pe care solicitantul trebuie să o respecte pentru a demonstra conformitatea cu cerințele de acordare a licențelor, cu cerințele de calificare sau cu standardele tehnice;
- (b) „autoritate competentă” înseamnă o administrație publică sau autoritate centrală, regională sau locală ori un organism neguvernamental în exercitarea competențelor care îi sunt delegate de administrații publice sau autorități centrale, regionale sau locale, care este abilitat(ă) să ia decizii privind autorizarea furnizării unui serviciu, inclusiv prin stabilirea unei întreprinderi, sau privind autorizarea desfășurării unei alte activități economice;
- (c) „proceduri de acordare a licențelor” înseamnă norme administrative sau procedurale pe care trebuie să le respecte o persoană fizică sau juridică ce dorește o autorizație, inclusiv o modificare sau reînnoire a unei autorizații, pentru a demonstra conformitatea cu cerințele de acordare a licențelor;
- (d) „cerințe de acordare a licențelor” înseamnă cerințe de fond, altele decât cerințele de calificare, pe care o persoană fizică sau juridică trebuie să le respecte pentru obținerea, modificarea sau reînnoirea unei autorizații;

- (e) „proceduri de calificare” înseamnă norme administrative sau procedurale pe care trebuie să le respecte o persoană fizică sau juridică pentru a demonstra conformitatea cu cerințele de calificare, în vederea obținerii unei autorizații și
 - (f) „cerințe de calificare” înseamnă cerințe de fond referitoare la competența unei persoane fizice de a furniza un serviciu și pe care o persoană fizică sau juridică trebuie să le respecte pentru obținerea, modificarea sau reînnoirea unei autorizații.
- (6) În sensul prezentului capitol, se aplică, de asemenea, definițiile prevăzute la articolele 10.2 și 11.2.

ARTICOLUL 13.2

Condițiile de acordare a licențelor și de calificare

- (1) Fiecare parte se asigură că măsurile referitoare la cerințele de acordare a licențelor, procedurile de acordare a licențelor, cerințele de calificare și procedurile de calificare se bazează pe criterii care împiedică autoritățile competente să își exercite competența de evaluare în mod arbitrar.
- (2) Criteriile menționate la alineatul (1) trebuie să fie:
 - (a) clare;

(b) obiective și transparente¹ și

(c) accesibile în prealabil publicului și persoanelor interesate.

(3) Fiecare parte își încurajează autoritățile competente ca, atunci când adoptă standarde tehnice, să adopte standarde tehnice elaborate prin proceduri deschise și transparente și încurajează organismele, inclusiv organizațiile internaționale relevante², desemnat pentru a elabora standarde tehnice să utilizeze proceduri deschise și transparente.

(4) Sub rezerva disponibilității, o autorizație se acordă de îndată ce se stabilește, pe baza unei examinări corespunzătoare, că au fost îndeplinite condițiile necesare pentru obținerea unei autorizații.

(5) În cazul în care numărul licențelor disponibile pentru o anumită activitate este limitat din cauza cantității reduse de resurse naturale disponibile sau din cauza capacității tehnice reduse, fiecare parte aplică o procedură de selecție a potențialilor candidați care să ofere garanții depline în ceea ce privește imparțialitatea și transparența, inclusiv, în special, comunicarea către public de informații adecvate privind lansarea, desfășurarea și încheierea procedurii.

¹ Pentru mai multă certitudine, aceste criterii pot include, printre altele, competența și capacitatea de a furniza un serviciu sau de a desfășura orice altă activitate economică, inclusiv de a face acest lucru într-un mod compatibil cu cerințele de reglementare ale unei părți, cum ar fi cerințele în materie de sănătate și de mediu. Autoritățile competente pot evalua ponderea care trebuie acordată fiecărui criteriu.

² Termenul „organizații internaționale relevante” se referă la organismele internaționale din care pot face parte organismele relevante ale ambelor părți.

(6) Sub rezerva alineatului (5), la stabilirea normelor pentru procedura de selecție, fiecare parte poate lua în considerare obiective de politică legitime, inclusiv considerente privind sănătatea, siguranța, protecția mediului și conservarea patrimoniului cultural.

ARTICOLUL 13.3

Procedurile de acordare a licențelor și de calificare

(1) Procedurile și formalitățile de acordare a licențelor și de calificare trebuie să fie clare și publicate în prealabil și nu trebuie să constituie în sine o restricționare a furnizării unui serviciu sau a desfășurării oricărei alte activități economice. Fiecare parte depune eforturi pentru ca aceste proceduri și formalități să fie cât mai simple cu putință și nu complică și nu întârzie în mod nejustificat furnizarea serviciului sau desfășurarea oricărei alte activități economice.

(2) În cazul în care este necesară o autorizație, fiecare parte publică sau pune în alt mod la dispoziția publicului, cu promptitudine, informațiile necesare pentru ca solicitantul să se conformeze cerințelor și procedurilor de obținere, menținere, modificare și reînnoire a autorizației respective. Aceste informații includ cel puțin următoarele, în cazul în care există:

- (a) cerințele și procedurile;
- (b) datele de contact ale autorităților competente relevante;

- (c) taxele;
 - (d) standardele tehnice;
 - (e) procedurile de contestare sau de control al deciziilor referitoare la cereri;
 - (f) procedurile de monitorizare sau de asigurare a respectării termenelor și condițiilor pentru licențe și calificări;
 - (g) posibilitățile de implicare a publicului, cum ar fi prin intermediul audierilor sau al observațiilor; și
 - (h) calendarele orientative pentru prelucrarea unei cereri.
- (3) Orice taxă de autorizare¹ care poate fi suportată de solicitanți trebuie să fie rezonabilă, transparentă și să nu restricționeze, în sine, furnizarea serviciului relevant sau desfășurarea activității economice relevante.

¹ Taxele de autorizare nu includ taxele pentru utilizarea resurselor naturale, plățile pentru licitații, proceduri de ofertare sau alte mijloace nediscriminatorii de atribuire a concesiunilor sau contribuțiile obligatorii la furnizarea serviciului universal.

- (4) Fiecare parte se asigură că procedurile utilizate de autoritatea competentă și deciziile adoptate de aceasta în procesul de autorizare sunt imparțiale față de toți solicitanții. Autoritatea competentă ia decizia în mod independent și nu răspunde față de nicio persoană care furnizează serviciile sau care desfășoară activitățile economice pentru care este necesară autorizarea.
- (5) În cazul în care există anumite termene pentru solicitarea autorizării, solicitantului i se acordă un termen rezonabil pentru depunerea cererii. Dacă este posibil, autoritatea competentă ar trebui să accepte cererile în format electronic în aceleași condiții de autenticitate care se aplică cererilor pe suport de hârtie.
- (6) Autoritatea competentă procedează la prelucrarea unei cereri după depunerea acesteia, fără întârzieri nejustificate. Fiecare parte depune eforturi pentru a stabili calendarul orientativ pentru prelucrarea unei cereri și, la cererea solicitantului și fără întârzieri nejustificate, se asigură că autoritatea competentă furnizează informații cu privire la stadiul cererii. Fiecare parte se asigură că prelucrarea unei cereri, inclusiv luarea unei decizii definitive, este finalizată într-un termen rezonabil de la data depunerii cererii complete.
- (7) Într-un termen rezonabil după primirea unei cereri pe care o consideră incompletă, autoritatea competentă informează solicitantul în acest sens, îi precizează, în cazul în care acest lucru este realizabil, informațiile suplimentare necesare pentru completarea cererii și îi oferă ocazia de a corecta deficiențele.

(8) Autoritatea competentă acceptă copii ale documentelor autentificate în conformitate cu legislația părții respective, în locul documentelor originale, cu excepția cazului în care autoritatea competentă solicită documente originale pentru a proteja integritatea procesului de autorizare.

(9) În cazul în care o cerere este respinsă de autoritatea competentă, solicitantul trebuie să fie informat, fie la cererea sa, fie la inițiativa autorității competente, în scris și fără întârzieri nejustificate. În principiu, solicitantul trebuie să fie informat cu privire la motivele respingerii cererii și cu privire la termenul pentru introducerea unei căi de atac împotriva acestei decizii. Solicitantul trebuie să aibă posibilitatea, într-un termen rezonabil, să depună din nou o cerere.

(10) Fiecare parte se asigură că, după ce este acordată, autorizația intră în vigoare fără întârzieri nejustificate și în conformitate cu termenele și condițiile specificate în aceasta.

(11) În cazul în care pentru acordarea autorizației sunt necesare examinări, autoritatea competentă le programează la intervale cu o frecvență rezonabilă și acordă un termen rezonabil pentru ca solicitanții să depună cererea de susținere a examinării.

ARTICOLUL 13.4

Examinare

În cazul în care rezultatele negocierilor referitoare la articolul V alineatul (4) din GATS intră în vigoare, părțile examinează în comun aceste rezultate. În cazul în care examinarea comună estimează că încorporarea acestor rezultate în prezentul acord ar îmbunătăți disciplinele cuprinse în acesta, părțile decid de comun acord dacă să includă aceste rezultate în prezentul acord.

ARTICOLUL 13.5

Administrarea măsurilor cu aplicare generală

Fiecare parte se asigură că toate măsurile cu aplicare generală care au efecte asupra comerțului cu servicii sunt administrate în mod rezonabil, obiectiv și imparțial.

ARTICOLUL 13.6

Contestarea deciziilor administrative

Fiecare parte menține sau instituie instanțe sau proceduri judiciare, arbitrale sau administrative care asigură, la cererea unui investitor sau furnizor de servicii prejudiciat, examinarea cu promptitudine și, în cazuri justificate, luarea unor măsuri reparatorii corespunzătoare în cazul unor decizii administrative care au efecte asupra stabilirii, a furnizării transfrontaliere de servicii sau a prezenței temporare a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri. În cazul în care aceste proceduri nu sunt independente de agenția însărcinată să adopte decizia administrativă în cauză, fiecare parte se asigură că procedurile respective permit o examinare obiectivă și imparțială.

CAPITOLUL 14

RECUNOAȘTEREA RECIPROCĂ A CALIFICĂRILOR PROFESIONALE

ARTICOLUL 14.1

Recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale

- (1) Nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică o parte să solicite ca persoanele fizice să dețină calificările necesare și experiența profesională specificată pe teritoriul pe care este desfășurată activitatea, pentru sectorul de activitate în cauză.
- (2) Fiecare parte încurajează organismele profesionale sau autoritățile relevante pentru sectorul de activitate în cauză de pe teritoriul său să elaboreze și să prezinte Subcomitetului pentru servicii și investiții, menționat la articolul 11.10, recomandări comune privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale. Aceste recomandări comune trebuie să fie sprijinite de o evaluare bazată pe date concrete:
 - (a) a valorii economice a unui acord preconizat privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale („acordul privind recunoașterea reciprocă”) și

- (b) a compatibilității regimurilor respective, și anume a măsurii în care cerințele aplicate de fiecare parte pentru autorizare, acordare de licențe, funcționare și certificare sunt compatibile.
- (3) La primirea unei recomandări comune, Subcomitetul pentru servicii și investiții examinează coerența acesteia cu prezentul acord într-un termen rezonabil. În urma acestei examinări, subcomitetul poate elabora și recomanda Consiliului pentru comerț să adopte, în temeiul articolului 33.1 alineatul (6) litera (a), o decizie privind acordul de recunoaștere reciprocă pentru a stabili sau a modifica acordurile de recunoaștere reciprocă prevăzute în anexa 14-B¹.
- (4) Un acord, astfel cum este menționat la alineatul (3) din prezentul articol, prevede condițiile de recunoaștere a calificărilor profesionale dobândite în Uniunea Europeană și a calificărilor profesionale dobândite în Chile în legătură cu o activitate care face obiectul capitolelor 10, 11, 12 și 19.
- (5) Orientările referitoare la acordurile privind recunoașterea calificărilor profesionale prevăzute în anexa 14-A se iau în considerare la elaborarea recomandărilor comune menționate la alineatul (2) și de către Consiliul pentru comerț atunci când analizează oportunitatea adoptării acordului menționat la alineatul (3).

¹ Pentru mai multă certitudine, acordurile de recunoaștere reciprocă nu conduc la recunoașterea automată a calificărilor profesionale, ci stabilesc, în interesul reciproc al părților, condițiile pentru acordarea recunoașterii unor astfel de calificări de către autoritățile competente.

CAPITOLUL 15

SERVICIILE DE LIVRARE

ARTICOLUL 15.1

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) Prezentul capitol stabilește principiile cadrului de reglementare specific pentru toate serviciile de livrare.
- (2) În sensul prezentului capitol:
 - (a) „servicii de livrare” înseamnă serviciile poștale și de curierat sau express, inclusiv activitățile de colectare, sortare, transport și livrare a trimiterilor poștale;
 - (b) „servicii express” înseamnă colectarea, sortarea, transportul și livrarea de trimiteri poștale cu o viteză mai mare și cu mai multă fiabilitate și pot include elemente cu valoare adăugată, cum ar fi colectarea de la punctul de origine, livrarea personală la destinatar, posibilitatea de urmărire a trimiterilor poștale, posibilitatea schimbării destinației și a destinatarului în timpul tranzitului sau confirmarea de primire;

- (c) „servicii de curier rapid internațional” înseamnă servicii express internaționale furnizate prin intermediul Cooperativei de Servicii de Curier Rapid Internațional (*Express Mail Service Cooperative* – Cooperativa EMS), care este o asociație voluntară de operatori poștali desemnați în cadrul Uniunii Poștale Universale (UPU);
- (d) „licență” înseamnă o autorizație acordată unui furnizor individual de servicii de livrare de către o autoritate de reglementare competentă, care stabilește proceduri, obligații și cerințe specifice sectorului serviciilor de livrare;
- (e) „trimitere poștală” înseamnă o trimitere cu o greutate de până la 31,5 kg, adresată în forma finală în care trebuie să fie transportată de către orice tip de furnizor de servicii de livrare, public sau privat, și poate include trimiteri precum scrisori, colete, ziare sau cataloage;
- (f) „monopol poștal” înseamnă dreptul exclusiv de a furniza servicii de livrare specificate pe teritoriul unei părți în temeiul legislației părții respective și
- (g) „serviciu universal” înseamnă furnizarea permanentă a unui serviciu de livrare de calitate specificată la toate punctele de pe teritoriul unei părți, la prețuri rezonabile pentru toți utilizatorii.

ARTICOLUL 15.2

Serviciu universal

- (1) Fiecare parte are dreptul de a defini tipul de obligație de serviciu universal pe care dorește să o mențină. Fiecare parte care menține o obligație de serviciu universal o gestionează într-un mod transparent, nediscriminatoriu și neutru în raport cu toți furnizorii de servicii de livrare care trebuie să o respecte.
- (2) Dacă oricare dintre părți impune ca serviciile de curier rapid internațional la intrare să fie furnizate pe bază de serviciu universal, partea respectivă nu acordă tratament preferențial serviciilor respective în comparație cu alte servicii express internaționale.

ARTICOLUL 15.3

Prevenirea practicilor care denaturează piața

Fiecare parte se asigură că un furnizor de servicii de livrare care face obiectul unei obligații de serviciu universal sau al unui monopol poștal nu recurge la practici care denaturează piața, cum ar fi:

- (a) utilizarea încasărilor provenite din furnizarea unui serviciu care face obiectul unei obligații de serviciu universal sau al unui monopol pentru a subvenționa încrucișat furnizarea unui serviciu express sau a oricărui serviciu de livrare neuniversal sau

- (b) o diferențiere nejustificată între clienți, cum ar fi întreprinderile, expeditorii de volume mari de corespondență sau consolidatorii, în ceea ce privește tarifele sau alte termene și condiții pentru furnizarea unui serviciu de livrare care face obiectul unei obligații de serviciu universal sau al unui monopol poștal.

ARTICOLUL 15.4

Licențe

- (1) Dacă una dintre părți prevede obligația deținerii unei licențe pentru furnizarea serviciilor de livrare, aceasta pune la dispoziția publicului:
 - (a) toate cerințele în materie de acordare a licenței și perioada necesară în mod normal pentru luarea unei decizii cu privire la o cerere de licență și
 - (b) termenele și condițiile licenței.
- (2) Procedurile, obligațiile și cerințele pentru obținerea unei licențe trebuie să fie transparente, nediscriminatorii și bazate pe criterii obiective.
- (3) În cazul în care o cerere de licență este respinsă de autoritatea de reglementare competentă, aceasta informează în scris solicitantul cu privire la motivele respingerii. Fiecare parte stabilește sau menține o procedură de atac prin intermediul unui organism independent de părțile implicate în procedura de solicitare a licenței. Acest organism poate fi un tribunal sau o instanță judecătorească.

ARTICOLUL 15.5

Independența autorităților de reglementare

(1) Fiecare parte se asigură că nicio autoritate responsabilă cu reglementarea serviciilor de livrare nu răspunde în fața niciunui furnizor de servicii de livrare și că deciziile și procedurile pe care le adoptă autoritatea de reglementare sunt imparțiale, nediscriminatorii și transparente față de toți participanții la piață de pe teritoriul său.

(2) Fiecare parte se asigură că autoritatea responsabilă cu reglementarea serviciilor de livrare își îndeplinește sarcinile în timp util și dispune de resurse financiare și umane adecvate.

CAPITOLUL 16

SERVICIILE DE TELECOMUNICAȚII

ARTICOLUL 16.1

Domeniu de aplicare

- (1) Prezentul capitol stabilește principiile cadrului de reglementare pentru furnizarea de rețele și servicii de telecomunicații, liberalizate în temeiul capitolelor 10 și 11.
- (2) Prezentul capitol nu se aplică serviciilor care furnizează sau exercită un control editorial asupra conținutului transmis prin intermediul rețelelor și serviciilor de telecomunicații.

ARTICOLUL 16.2

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „facilități asociate” înseamnă serviciile, infrastructura fizică și alte instalații asociate cu o rețea sau un serviciu de telecomunicații, care permit sau sprijină furnizarea de servicii prin rețeaua sau serviciul respectiv sau care pot face acest lucru și poate include clădiri sau intrări în clădiri, cablajul clădirilor, antene, turnuri și alte construcții de sprijin, conducte, tuburi, piloni, guri de vizitare și dulapuri;
- (b) „infrastructură esențială” înseamnă infrastructura unei rețele publice sau ale unui serviciu public de telecomunicații care:
 - (i) este furnizată exclusiv sau predominant de un singur furnizor sau de un număr limitat de furnizori; și
 - (ii) nu poate fi înlocuită din punct de vedere economic sau tehnic pentru furnizarea unui serviciu;
- (c) „interconectare” înseamnă legătura rețelelor publice de telecomunicații utilizate de aceiași furnizori sau de furnizori diferiți de rețele sau servicii de telecomunicații pentru a permite utilizatorilor unui furnizor să comunice cu utilizatorii aceluiși furnizor sau ai unui alt furnizor ori să aibă acces la serviciile oferite de alți furnizori, indiferent dacă serviciile sunt furnizate de către furnizorii implicați în rețea sau de către orice alt furnizor care are acces la aceasta;

- (d) „servicii de acces la internet” înseamnă servicii publice de telecomunicații care asigură accesul la internet pe teritoriul unei părți și astfel asigură conectivitatea dintre, teoretic, toate punctele terminale conectate la internet, indiferent de tehnologia de rețea și de echipamentele terminale utilizate;
- (e) „circuit închiriat” înseamnă servicii sau infrastructură de telecomunicații între două sau mai multe puncte desemnate, inclusiv cele virtuale, care rezervă capacitate pentru utilizarea exclusivă de către un utilizator sau pentru punerea lor exclusiv la dispoziția acestuia;
- (f) „furnizor principal” înseamnă un furnizor de rețele sau servicii de telecomunicații care are capacitatea de a influența în mod considerabil condițiile de participare (în ceea ce privește prețul și oferta), pe o piață relevantă a rețelelor și serviciilor de telecomunicații, ca urmare a controlului pe care îl deține asupra infrastructurii esențiale sau a utilizării poziției sale pe piața în cauză;
- (g) „elemente de rețea” înseamnă o infrastructură sau echipamente utilizate pentru furnizarea unui serviciu public de telecomunicații, inclusiv caracteristicile, funcțiile și capacitățile oferite prin intermediul infrastructurii sau al echipamentului în cauză;
- (h) „portabilitatea numerelor” înseamnă:
 - (i) pentru Uniunea Europeană, posibilitatea pe care o are un abonat care solicită acest lucru de a-și păstra numărul de telefon existent, în același loc în cazul abonaților de telefonie fixă, atunci când se transferă de la un furnizor de servicii publice de telecomunicații la un alt furnizor din aceeași categorie, fără a pierde din calitate, fiabilitate sau beneficii și

- (ii) pentru Chile, posibilitatea pe care o are un utilizator final de a-și păstra, la cerere, numărul de telefon existent atunci când se transferă de la un furnizor de servicii publice de telecomunicații la un altul, fără a pierde din calitate, fiabilitate sau beneficii;
- (i) „rețea publică de telecomunicații” înseamnă orice rețea de telecomunicații utilizată în întregime sau în principal pentru furnizarea de servicii publice de telecomunicații între punctele terminale ale rețelei;
- (j) „serviciu public de telecomunicații” înseamnă orice serviciu de telecomunicații care este oferit publicului larg;
- (k) „abonat” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce este parte la un contract încheiat cu un furnizor de servicii publice de telecomunicații pentru furnizarea serviciilor respective;
- (l) „telecomunicații” înseamnă transmisia și recepția de semnale prin mijloace electromagnetice;
- (m) „rețea de telecomunicații” înseamnă sisteme de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau de rutare și alte resurse, inclusiv elemente de rețea inactive, care permit transmisia și recepția semnalelor prin fir, prin radio, prin mijloace optice sau prin alte mijloace electromagnetice;

- (n) „autoritate de reglementare din sectorul telecomunicațiilor” înseamnă organismul sau organismele însărcinate de una dintre părți cu reglementarea rețelelor și a serviciilor de telecomunicații care intră sub incidența prezentului capitol¹;
- (o) „serviciu de telecomunicații” înseamnă un serviciu care constă în întregime sau în principal în transmisia și recepția de semnale, inclusiv semnale de radiodifuziune, prin rețele de telecomunicații, inclusiv prin rețele utilizate pentru radiodifuziune;
- (p) „serviciu universal” înseamnă ansamblul minim de servicii de o anumită calitate care trebuie puse la dispoziția tuturor utilizatorilor pe teritoriul unei părți, indiferent de situarea lor geografică, la un preț accesibil și
- (q) „utilizator” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce utilizează o rețea sau un serviciu public de telecomunicații.

ARTICOLUL 16.3

Autoritatea de reglementare din sectorul telecomunicațiilor

- (1) Fiecare parte se asigură că autoritatea sa de reglementare din domeniul telecomunicațiilor este distinctă din punct de vedere juridic și independentă din punct de vedere funcțional de orice furnizor de rețele, servicii sau echipamente de telecomunicații și că deciziile adoptate de autoritatea sa de reglementare în domeniul telecomunicațiilor și procedurile utilizate de aceasta sunt imparțiale față de toți participanții la piață.

¹ Pentru mai multă certitudine, autoritatea de reglementare din domeniul telecomunicațiilor include orice autoritate însărcinată de una dintre părți cu asigurarea respectării obligațiilor prevăzute în prezentul capitol.

- (2) Partea care păstrează proprietatea sau controlul asupra unor furnizori de rețele, servicii sau echipamente de telecomunicații asigură separarea structurală efectivă a funcției de reglementare a telecomunicațiilor de activitățile aferente dreptului de proprietate sau controlului.
- (3) În vederea asigurării independenței și imparțialității autorităților de reglementare din sectorul telecomunicațiilor, fiecare parte se asigură că autoritatea sa de reglementare din acest sector nu deține un interes financiar și nu menține un rol de exploatare sau de gestionare în cadrul vreunui furnizor de rețele, servicii sau echipamente de telecomunicații.
- (4) Fiecare parte se asigură că furnizorii de rețele, servicii sau echipamente de telecomunicații nu influențează deciziile și procedurile autorității de reglementare în domeniul telecomunicațiilor.
- (5) Fiecare parte acordă autorității sale de reglementare din sectorul telecomunicațiilor competența de reglementare și de supraveghere, precum și resursele financiare și umane adecvate pentru a-și îndeplini sarcinile care îi sunt atribuite în vederea asigurării respectării obligațiilor prevăzute în prezentul capitol. Această competență se exercită într-un mod transparent și în timp util. Sarcinile respective sunt făcute publice într-o formă ușor accesibilă și clară, în special în cazul în care sarcinile respective sunt atribuite mai multor organisme.
- (6) Fiecare parte conferă autorității sale de reglementare din sectorul telecomunicațiilor competența de a se asigura că furnizorii de rețele sau servicii de telecomunicații îi transmit cu promptitudine, la cerere, toate informațiile, inclusiv financiare, care sunt necesare pentru a permite autorității de reglementare din acest sector să își îndeplinească sarcinile în conformitate cu prezentul capitol. Orice informație furnizată trebuie să fie tratată în conformitate cu cerințele de confidențialitate.

(7) Fiecare parte se asigură că un utilizator sau un furnizor de rețele sau servicii de telecomunicații care este afectat de o decizie emisă de autoritatea sa de reglementare din sectorul telecomunicațiilor are dreptul de a contesta decizia respectivă în fața unui organism independent de autoritatea în cauză și de celelalte părți afectate de decizia respectivă. Până la primirea rezultatului procedurii de atac, decizia emisă de autoritatea de reglementare din sectorul telecomunicațiilor rămâne valabilă, cu excepția cazului în care se acordă măsuri provizorii în conformitate cu legislația părții în cauză.

ARTICOLUL 16.4

Autorizația de a furniza rețele sau servicii de telecomunicații

(1) În cazul în care o parte solicită o autorizație pentru furnizarea de rețele sau servicii de telecomunicații, aceasta stabilește o perioadă rezonabilă necesară în mod normal autorității de reglementare din domeniul telecomunicațiilor pentru a decide cu privire la cererea de autorizare, comunică acest termen solicitantului în mod transparent și depune eforturi pentru a lua o decizie cu privire la cerere în termenul comunicat¹.

¹ Pentru mai multă certitudine, prezentul articol nu împiedică o parte să autorizeze furnizarea de rețele sau servicii de telecomunicații printr-o simplă notificare, fără a fi nevoită să aștepte o decizie a autorității de reglementare din domeniul telecomunicațiilor.

(2) Toate criteriile de autorizare și procedurile aplicabile trebuie să fie cât mai simple posibil, obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale. Toate obligațiile și condițiile impuse pentru autorizare sau aferente acestora trebuie să fie nediscriminatorii, transparente, proporționale și trebuie să vizeze serviciile furnizate.

(3) Fiecare parte se asigură că un solicitant primește în scris motivele pentru respingerea sau revocarea unei autorizații sau pentru impunerea unor condiții specifice furnizorului. În cazul unui astfel de refuz, revocare sau impunere, un solicitant poate introduce o cale de atac în fața unui organism de soluționare a căilor de atac.

(4) Taxele administrative care se aplică furnizorilor, dacă există, trebuie să fie obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale cu costurile administrative generate în mod rezonabil de gestionarea, controlul și asigurarea respectării obligațiilor prevăzute în prezentul capitol¹.

¹ Taxele administrative nu includ plăți pentru drepturile de utilizare a resurselor limitate și contribuțiile obligatorii la furnizarea serviciului universal.

ARTICOLUL 16.5

Interconectare

Fără a se aduce atingere articolului 16.9, fiecare parte se asigură că orice furnizor de rețele sau servicii publice de telecomunicații de pe teritoriul său are dreptul și, la cererea unui alt furnizor de rețele sau servicii publice de telecomunicații de pe teritoriul său, obligația de a negocia interconectarea în scopul furnizării de rețele sau servicii publice de telecomunicații pe teritoriul său.

ARTICOLUL 16.6

Acces și utilizare

(1) Fiecare parte se asigură că oricărui furnizor de servicii al celeilalte părți i se acordă acces la orice rețele sau servicii publice de telecomunicații și dreptul de utilizare a acestora conform unor condiții rezonabile și nediscriminatorii¹. Această obligație se aplică, printre altele, prin intermediul alineatelor (2)-(5).

¹ În sensul prezentului articol, „nediscriminatoriu” înseamnă clauza națiunii celei mai favorizate și tratament național, astfel cum sunt definite la articolele 10.6, 10.8, 11.4 și 11.5, precum și conform unor termene și condiții care nu sunt mai puțin favorabile decât cele acordate oricărui alt utilizator de rețele sau servicii publice de telecomunicații similare în situații similare.

(2) Fiecare parte se asigură că orice furnizor de servicii al celeilalte părți poate să acceseze și să utilizeze orice serviciu public de telecomunicații oferit în interiorul sau în afara granițelor sale, inclusiv circuite închiriate private, și în acest scop se asigură, sub rezerva alineatului (5), că furnizorului respectiv i se permite:

- (a) să achiziționeze sau să închirieze și să conecteze echipamente terminale sau alte echipamente utilizate ca interfață de rețea și care sunt necesare pentru furnizarea serviciilor sale;
- (b) să interconecteze circuitele închiriate sau deținute de sectorul privat cu rețelele publice de telecomunicații ori cu circuitele închiriate sau deținute de un alt furnizor de servicii de telecomunicații și
- (c) să utilizeze protocoalele de exploatare pe care le doresc pentru furnizarea oricăror servicii, altele decât cele necesare pentru a asigura disponibilitatea serviciilor de telecomunicații pentru publicul larg.

(3) Fiecare parte se asigură că un furnizor de servicii al celeilalte părți poate utiliza rețelele sau serviciile publice de telecomunicații pentru transferul informațiilor în interiorul și în afara granițelor sale, inclusiv pentru comunicațiile interne ale furnizorului de servicii respectiv și pentru accesul la informațiile cuprinse în baze de date sau stocate sub altă formă care poate fi citită automat pe teritoriul oricărei părți.

(4) Fără a se aduce atingere alineatului (3), o parte poate lua măsurile necesare pentru a garanta securitatea și confidențialitatea comunicațiilor, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată sau o restricție disimulată asupra comerțului cu servicii.

- (5) Fiecare parte se asigură că accesul la rețelele și serviciile publice de telecomunicații și utilizarea acestora nu sunt supuse niciunei alte condiții pe teritoriul său în afara celor necesare:
- (a) pentru a garanta responsabilitățile de serviciu public ale furnizorilor de rețele sau servicii publice de telecomunicații, în special capacitatea acestora de a-și pune serviciile la dispoziția publicului larg sau
 - (b) pentru a proteja integritatea tehnică a rețelilor sau serviciilor publice de telecomunicații.

ARTICOLUL 16.7

Soluționarea litigiilor în materie de telecomunicații

- (1) Fiecare parte se asigură că, în caz de litigiu între furnizorii de rețele sau servicii de telecomunicații în legătură cu drepturile sau obligațiile care decurg din prezentul capitol și la cererea oricăreia dintre părțile implicate în litigiu, autoritatea de reglementare din sectorul telecomunicațiilor emite, într-un termen rezonabil, o decizie cu caracter obligatoriu pentru a soluționa litigiul.
- (2) Fiecare parte se asigură că decizia emisă de autoritatea de reglementare din sectorul telecomunicațiilor este pusă la dispoziția publicului, sub rezerva cerințelor privind secretul comercial prevăzute în actele cu putere de lege și normele sale administrative. Autoritatea de reglementare din sectorul telecomunicațiilor furnizează părților la litigiu o expunere completă a motivelor pe care se întemeiază decizia. Părțile implicate în litigiu au dreptul de a ataca decizia respectivă, în conformitate cu articolul 16.3 alineatul (7).

(3) Fiecare parte se asigură că procedura menționată la alineatele (1) și (2) nu împiedică niciuna dintre părțile implicate în litigiu să introducă o acțiune în fața unei autorități judiciare, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale părții în cauză.

ARTICOLUL 16.8

Garanții concurențiale aplicate furnizorilor principali

Fiecare parte adoptă sau menține măsuri corespunzătoare pentru a nu permite furnizorilor de rețele sau servicii de telecomunicații care, separat sau împreună, constituie un furnizor principal să adopte sau să mențină practici anticoncurențiale, inclusiv:

- (a) practicarea unei subvenționări încrucișate anticoncurențiale;
- (b) utilizarea informațiilor obținute de la concurenți în scopuri anticoncurențiale și
- (c) nepunerea la dispoziția altor furnizori de servicii în timp util a informațiilor tehnice referitoare la instalațiile esențiale și a informațiilor relevante din punct de vedere comercial care le sunt necesare pentru furnizarea serviciilor.

ARTICOLUL 16.9

Interconectare cu furnizorii principali

- (1) Fiecare parte se asigură că furnizorii principali de rețele sau servicii publice de telecomunicații asigură interconectarea în orice punct care oferă această posibilitate tehnică din cadrul rețelei. Furnizorii principali asigură această interconectare:
- (a) în baza unor termene și condiții (inclusiv în ceea ce privește tarifele, standardele tehnice, specificațiile, calitatea și întreținerea) nediscriminatorii și la o calitate care să nu fie mai puțin favorabilă decât cea asigurată pentru propriile servicii similare sau pentru servicii similare ale filialelor sale ori ale altor întreprinderi afiliate;
 - (b) cu promptitudine, potrivit unor termene și condiții, inclusiv în ceea ce privește tarifele, standardele tehnice, specificațiile, calitatea și întreținerea, transparente și rezonabile, care țin seama de fezabilitatea economică și sunt suficient de degрупate pentru ca furnizorul să nu fie nevoit să plătească pentru componente sau instalații ale rețelei care nu sunt necesare pentru furnizarea serviciului și
 - (c) la cerere, în alte puncte decât punctele terminale ale rețelei oferite majorității utilizatorilor, cu perceperea unor tarife care reflectă costul construirii instalațiilor suplimentare necesare.
- (2) Fiecare parte pune la dispoziția publicului procedurile aplicabile pentru interconectarea cu un furnizor principal.

(3) Fiecare parte se asigură că furnizorii principali pun la dispoziția publicului fie acordurile lor de interconectare, fie ofertele lor de interconectare de referință, după caz.

ARTICOLUL 16.10

Accesul la infrastructura esențială a furnizorilor principali

Fiecare parte acordă autorității sale de reglementare din sectorul telecomunicațiilor competența de a impune ca un furnizor principal de pe teritoriul său să își pună infrastructura esențială la dispoziția furnizorilor de rețele sau servicii de telecomunicații conform unor condiții rezonabile și nediscriminatorii în scopul furnizării de rețele și servicii de telecomunicații, cu excepția cazului în care acest lucru nu este necesar pentru realizarea unei concurențe efective pe baza datelor colectate și a evaluării pieței desfășurate de autoritatea de reglementare din sectorul telecomunicațiilor. Infrastructura esențială ale unui furnizor principal poate include elemente de rețea, servicii de circuite închiriate și facilități asociate.

ARTICOLUL 16.11

Resurse limitate

- (1) Fiecare parte se asigură că alocarea și acordarea drepturilor de utilizare a resurselor limitate, inclusiv a spectrului radio, a numerelor și a drepturilor de trecere se efectuează într-un mod deschis, obiectiv, prompt, transparent, nediscriminatoriu și proporțional și ținând seama de obiectivele de interes general. Procedurile, condițiile și obligațiile aferente drepturilor de utilizare trebuie să se bazeze pe criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale.
- (2) Fiecare parte pune la dispoziția publicului utilizarea actuală a benzilor de frecvență alocate, dar nu este necesară identificarea detaliată a spectrului radio alocat pentru utilizări guvernamentale specifice.
- (3) Măsurile adoptate de una dintre părți de alocare și atribuire a spectrului și de gestionare a frecvențelor nu sunt în sine măsuri incompatibile cu articolele 10.5 și 11.7. În consecință, fiecare parte își rezervă dreptul de a stabili și de a aplica măsuri de gestionare a spectrului și a frecvențelor care pot avea ca efect limitarea numărului de furnizori de servicii de telecomunicații, cu condiția să facă acest lucru în conformitate cu prezentul acord. Acest drept include posibilitatea de a aloca benzi de frecvență ținând seama de necesitățile actuale și viitoare și de disponibilitatea spectrului.

ARTICOLUL 16.12

Portabilitatea numerelor

Fiecare parte se asigură că furnizorii de servicii publice de telecomunicații de pe teritoriul său asigură portabilitatea numerelor, în timp util și conform unor termene și condiții rezonabile.

ARTICOLUL 16.13

Serviciu universal

- (1) Fiecare parte are dreptul să definească tipul de obligații de serviciu universal pe care dorește să le mențină și să decidă asupra domeniului lor de aplicare și a punerii lor în aplicare.
- (2) Obligațiile de serviciu universal nu vor fi considerate anticoncurențiale în sine, cu condiția să fie administrate în mod proporțional, transparent, obiectiv și nediscriminatoriu. Administrarea unor astfel de obligații trebuie să fie neutră în ceea ce privește concurența și să nu fie mai împovărătoare decât este necesar pentru tipul de serviciu universal definit de partea în cauză.
- (3) Fiecare parte se asigură că procedurile pentru desemnarea furnizorilor serviciului universal sunt deschise tuturor furnizorilor de rețele sau servicii publice de telecomunicații și desemnează furnizorii serviciului universal printr-un mecanism eficient, transparent și nediscriminatoriu.

(4) În cazul în care o parte decide să finanțeze furnizarea serviciului universal de către un furnizor, aceasta se asigură că finanțarea respectivă nu depășește costul net cauzat de obligația de serviciu universal.

ARTICOLUL 16.14

Confidențialitatea informațiilor

(1) Fiecare parte se asigură că furnizorii de rețele sau servicii de telecomunicații care obțin informații confidențiale de la un alt furnizor de rețele sau servicii de telecomunicații în cadrul negocierii de aranjamente în temeiul articolelor 16.5, 16.6, 16.9 și 16.10 utilizează aceste informații doar în scopul pentru care au fost oferite și respectă întotdeauna confidențialitatea unor astfel de informații.

(2) Fiecare parte asigură confidențialitatea telecomunicațiilor și a datelor privind traficul aferent transmise în cursul utilizării rețelelor sau serviciilor publice de telecomunicații, cu condiția ca eventualele măsuri pe care partea respectivă le adoptă în acest scop să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată ori o restricție disimulată asupra comerțului cu servicii.

ARTICOLUL 16.15

Participație străină

În ceea ce privește furnizarea de rețele sau servicii de telecomunicații, altele decât transmisia radio publică, prin prezență comercială, niciuna dintre părți nu impune cerințe cu privire la asocieri în participațiune și nu limitează participarea capitalului străin sub forma unor limite procentuale maxime impuse asupra participației străine sau a valorii totale a investițiilor străine individuale sau cumulate.

ARTICOLUL 16.16

Accesul deschis și nediscriminatoriu la internet

- (1) Fiecare parte adoptă sau menține măsuri pentru a se asigura că furnizorii de servicii de acces la internet permit utilizatorilor acestor servicii să acceseze și să distribuie informațiile, conținutul și serviciile pe care le doresc.
- (2) Alineatul (1) nu aduce atingere actelor cu putere de lege și normelor administrative ale unei părți referitoare la legalitatea informațiilor, a conținutului sau a serviciilor menționate la alineatul respectiv.

(3) Fără a se aduce atingere alineatului (1), furnizorii de servicii de acces la internet pot pune în aplicare măsuri nediscriminatorii¹, rezonabile, transparente și proporționale de gestionare a rețelei, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale unei părți.

(4) Fiecare parte adoptă sau menține măsuri pentru a se asigura că furnizorii de servicii de acces la internet permit utilizatorilor acestor servicii să utilizeze dispozitivele pe care le doresc, cu condiția ca aceste dispozitive să nu afecteze securitatea altor dispozitive, a rețelei sau a serviciilor furnizate prin rețea.

ARTICOLUL 16.17

Roaming internațional

(1) Părțile depun eforturi pentru a coopera în vederea promovării unor tarife transparente și rezonabile pentru serviciile de roaming internațional în așa fel încât să poată contribui la promovarea dezvoltării comerțului între părți și la creșterea bunăstării consumatorilor.

(2) Fiecare parte poate lua măsuri în vederea sporirii transparenței și a concurenței în ceea ce privește tarifele de roaming internațional și alternativele tehnologice la serviciile de roaming, precum:

(a) asigurarea faptului că informațiile cu privire la tarifele cu amănuntul sunt ușor accesibile publicului și

¹ Sub rezerva excepțiilor prevăzute în actele cu putere de lege și normele administrative ale unei părți.

- (b) reducerea la minimum a obstacolelor din calea utilizării unor alternative tehnologice la serviciile de roaming, care să le permită utilizatorilor finali, atunci când vizitează teritoriul unei părți venind de pe teritoriul celeilalte părți, să aibă acces la servicii de telecomunicații utilizând orice dispozitiv doresc.

CAPITOLUL 17

SERVICIILE ÎN DOMENIUL TRANSPORTULUI MARITIM INTERNAȚIONAL

ARTICOLUL 17.1

Domeniu de aplicare, definiții și principii

- (1) Prezentul capitol stabilește principiile privind liberalizarea serviciilor de transport maritim internațional în temeiul capitolelor 10, 11 și 12.
- (2) În sensul prezentului capitol, al capitolelor 10, 11 și 12 și al anexelor 10-A, 10-B și 10-C:
 - (a) „servicii de staționare și depozitare a containerelor” înseamnă activități care constau în depozitarea containerelor, atât în zone portuare, cât și în interiorul teritoriului, în vederea umplerii sau a golirii, a reparării și a punerii lor la dispoziție pentru expedieri;

- (b) „servicii de vămuire” sau „servicii de brokeraj vamal” înseamnă activități care constau în îndeplinirea, în numele altei părți, a formalităților vamale privind importul, exportul sau transportul direct al mărfurilor, în numele unei alte părți, indiferent dacă acest serviciu reprezintă principala activitate a furnizorului de servicii sau o completare obișnuită a activității sale principale;
- (c) „operațiuni de transport din ușă în ușă sau multimodal” înseamnă transportul de mărfuri prin intermediul mai multor moduri de transport, incluzând un parcurs maritim internațional, pe baza unui singur document de transport;
- (d) „servicii de legătură” înseamnă transportul prealabil și ulterior pe mare al mărfurilor internaționale, inclusiv al mărfurilor containerizate, între porturi situate pe teritoriul uneia dintre părți, în drum spre o destinație din afara teritoriului părții respective;
- (e) „servicii de expediere de mărfuri” înseamnă activitatea care constă în organizarea și monitorizarea operațiunilor de transport în numele transportatorilor, prin achiziționarea serviciilor de transport și a serviciilor conexe, întocmirea documentelor și furnizarea de informații comerciale;
- (f) „mărfuri internaționale” înseamnă mărfurile transportate între un port al unei părți și un port al celeilalte părți sau al unei țări terțe sau între un port al unui stat membru și un port al altui stat membru;

- (g) „servicii de transport maritim internațional” înseamnă transportul de pasageri sau de mărfuri cu nave maritime între un port al unei părți și un port al celeilalte părți sau al unei țări terțe, inclusiv încheiere de contracte directe cu furnizorii altor servicii de transport, astfel încât operațiunile de transport la domiciliu sau multimodal să fie cuprinse în cadrul unui document de transport unic, dar nu includ dreptul de a furniza astfel de alte servicii de transport;
- (h) „servicii de agenturare maritimă” înseamnă activități care constau în reprezentarea, într-o zonă geografică dată, în calitate de agent, a intereselor comerciale ale uneia sau mai multor companii maritime de linie sau companii de transport maritim, în următoarele scopuri:
- (i) comercializarea și vânzarea serviciilor de transport maritim și a serviciilor conexe, de la ofertare până la facturare, precum și emisiunea de conosamente în numele companiilor, achiziționarea și revânzarea serviciilor conexe necesare, întocmirea documentelor și furnizarea de informații comerciale; sau
 - (ii) reprezentarea companiilor care organizează escalei navei sau preluarea încărcăturilor atunci când este necesar;
- (i) „servicii maritime auxiliare” înseamnă servicii de manipulare a încărcăturilor maritime, servicii de vămuire, servicii de staționare și depozitare a containerelor, servicii de agenturare maritimă și servicii de expediere de mărfuri; și

- (j) „servicii de manipulare a încărcăturilor maritime” înseamnă activități desfășurate de operatori portuari, inclusiv operatorii de terminale, dar care nu includ activitățile directe ale docherilor, atunci când această forță de muncă este organizată independent de operatorii portuari sau de operatorii terminalului; activitățile vizate includ organizarea și supravegherea următoarelor operațiuni:
- (i) încărcarea sau descărcarea mărfurilor pe sau de pe o navă;
 - (ii) amararea sau dezamararea mărfurilor; și
 - (iii) recepționarea sau livrarea și depozitarea în siguranță a mărfurilor înainte de expediere sau după descărcare.
- (3) Având în vedere nivelurile existente de liberalizare între părți în ceea ce privește transportul maritim internațional, se aplică următoarele principii:
- (a) părțile aplică efectiv principiul accesului nerestricționat la piețele și schimburile comerciale maritime internaționale pe o bază comercială și nediscriminatorie și
 - (b) fiecare parte acordă navelor care arborează pavilionul celeilalte părți sau care sunt exploatate de furnizori de servicii ai celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor nave în ceea ce privește, inclusiv privind accesul la porturi, utilizarea infrastructurii și a serviciilor portuare și utilizarea serviciilor maritime auxiliare, precum și în ceea ce privește taxele și costurile aferente, instalațiile vamale și alocarea danelor și a instalațiilor de încărcare și descărcare.

- (4) La aplicarea principiilor menționate la alineatul (3), fiecare parte:
- (a) se abțin să introducă dispoziții privind partajarea încărcăturii în viitoarele acorduri cu țări terțe privind serviciile de transport maritim, inclusiv vracul solid și lichid și traficul de linie, și reziliază, într-un interval rezonabil de timp, astfel de clauze de partajare a încărcăturii, dacă sunt prevăzute în acorduri precedente și
 - (b) de la intrarea în vigoare a prezentului acord, abrogă toate măsurile unilaterale și toate obstacolele administrative, tehnice sau de alt tip care ar putea constitui o restricție disimulată sau ar putea avea efecte discriminatorii asupra libertății de a furniza servicii de transport maritim internațional și se abțin să introducă astfel de măsuri și obstacole.
- (5) Fiecare parte permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional ai celeilalte părți să dețină o întreprindere care este stabilită și funcționează pe teritoriul său în conformitate cu condițiile prevăzute în lista sa de angajamente specifice din anexele 10-A, 10-B și, respectiv, 10-C.
- (6) Fiecare parte pune la dispoziția furnizorilor de servicii de transport maritim internațional ai celeilalte părți, conform unor condiții rezonabile și nediscriminatorii, următoarele servicii portuare: pilotaj, asistență la remorcare și tracțiune, aprovizionare, alimentare cu combustibil și cu apă, colectarea gunoiului și eliminarea apei de balast, servicii de căpitănie, asistență la navigație, servicii operaționale la țărm, esențiale pentru exploatarea navelor, inclusiv comunicații și aprovizionare cu apă și energie electrică, instalații pentru reparații de urgență, locuri de ancoraj, dane și servicii de acostare.

(7) Fiecare parte acordă furnizorilor de servicii de transport maritim internațional ai celeilalte părți permisiunea de reamplasa containerele goale, proprii sau închiriate, care nu sunt transportate ca marfă contra cost, între porturile Republicii Chile sau între porturile unui stat membru.

CAPITOLUL 18

SERVICIILE FINANCIARE

ARTICOLUL 18.1

Domeniu de aplicare

- (1) Prezentul capitol se aplică unei măsuri adoptate sau menținute de o parte cu privire la:
 - (a) instituțiile financiare ale celeilalte părți;
 - (b) investitorii celeilalte părți și instituțiile financiare ale acestora de pe teritoriul părții respective sau
 - (c) comerțul transfrontalier cu servicii financiare.

- (2) Pentru mai multă certitudine, capitolul 10 se aplică unei măsuri:
- (a) referitoare la un investitor al unei părți într-o întreprindere vizată, astfel cum este definită la articolul 10.2 alineatul (1) litera (d), care nu este o instituție financiară, dar care furnizează un serviciu financiar pe teritoriul celeilalte părți, sau la o astfel de întreprindere vizată și
 - (b) care nu este o măsură referitoare la furnizarea de servicii financiare, la un investitor al unei părți sau la o întreprindere vizată stabilită de investitorul respectiv pe teritoriul celeilalte părți care este o instituție financiară.
- (3) Dispozițiile capitolelor 10 și 11 se aplică măsurilor care intră în domeniul de aplicare al prezentului capitol numai în cazul în care dispozițiile respective sunt încorporate în prezentul capitol și fac parte integrantă din acesta.
- (4) Articolele 10.12 și 11.9 sunt încorporate în prezentul capitol și fac parte integrantă din acesta.
- (5) Prezentul capitol nu se aplică unei măsuri adoptate sau menținute de o parte cu privire la:
- (a) activități desfășurate de o bancă centrală sau de o autoritate monetară sau de o altă entitate publică în aplicarea politicii monetare sau a politicii cursului de schimb;
 - (b) activități sau servicii care fac parte dintr-un plan public de pensii sau un sistem legal de asigurări sociale sau

- (c) activități sau servicii realizate în contul sau cu garanția ori cu utilizarea resurselor financiare ale părții respective, inclusiv ale entităților sale publice.
- (6) Fără a se aduce atingere alineatului (5), prezentul capitol se aplică în cazul în care o parte permite ca oricare dintre activitățile sau serviciile menționate la alineatul (5) litera (b) sau (c) să fie realizate de instituțiile sale financiare în concurență cu o entitate publică sau cu o instituție financiară.
- (7) Articolele 18.3, 18.5, 18.6, 18.7, 18.8 și 18.9 nu se aplică în ceea ce privește achizițiile publice.
- (8) Articolele 18.3, 18.5, 18.6, 18.7 și 18.8 nu se aplică în ceea ce privește subvențiile acordate de o parte, inclusiv împrumuturile, garanțiile și asigurările care beneficiază de sprijin guvernamental.

ARTICOLUL 18.2

Definiții

În sensul prezentului capitol și al anexei 18:

- (a) „furnizor de servicii financiare transfrontaliere al unei părți” înseamnă o persoană a unei părți care este implicată în activitatea de furnizare de servicii financiare pe teritoriul părții în cauză și care intenționează să furnizeze sau furnizează un serviciu financiar prin furnizarea transfrontalieră a unui astfel de serviciu;

- (b) „furnizare transfrontalieră de servicii financiare” sau „comerț transfrontalier cu servicii financiare” înseamnă furnizarea unui serviciu financiar:
 - (i) de pe teritoriul unei părți pe teritoriul celeilalte părți sau
 - (ii) pe teritoriul unei părți de către o persoană a părții respective către un consumator de servicii al celeilalte părți;
- (c) „instituție financiară” înseamnă un furnizor al unuia sau al mai multor servicii financiare care este reglementat sau supravegheat în ceea ce privește furnizarea serviciilor respective ca instituție financiară în temeiul legislației părții pe al cărei teritoriu se află, inclusiv o sucursală de pe teritoriul părții respective a furnizorului de servicii financiare al cărui sediu central se află pe teritoriul celeilalte părți;
- (d) „serviciu financiar” înseamnă un serviciu de natură financiară, inclusiv serviciile de asigurări și serviciile conexe asigurărilor, serviciile bancare și alte servicii financiare (cu excepția asigurărilor). Serviciile financiare includ următoarele activități:
 - (i) servicii de asigurări și servicii conexe asigurărilor:
 - (A) asigurări directe (inclusiv coasigurări):
 - (1) asigurări de viață; și

- (2) asigurări generale;
- (B) reasigurări și retrocesiuni;
- (C) activități de intermediere a asigurărilor, de exemplu activități de brokeraj și de agenție și
- (D) servicii auxiliare asigurărilor, cum ar fi serviciile de consultanță, de actuariat, de evaluare a riscurilor și de soluționare a cererilor de despăgubire; și
- (ii) servicii bancare și alte servicii financiare (cu excepția asigurărilor):
 - (A) acceptarea depozitelor și a altor fonduri rambursabile de la public;
 - (B) împrumuturi de orice tip, inclusiv credite de consum, credite ipotecare, factoring și finanțarea tranzacțiilor comerciale;
 - (C) leasingul financiar;
 - (D) toate serviciile de plăți și transferuri monetare, inclusiv cărți de credit, carduri de cumpărături și cărți de debit, cecuri de călătorie și cecuri bancare;
 - (E) garanțiile și angajamentele;

- (F) tranzacționarea, în cont propriu sau în contul clienților, pe o piață valutară, o piață extrabursieră sau de alt tip, a următoarelor:
- (1) instrumente ale pieței monetare (inclusiv cecuri, efecte de comerț, certificate de depozit);
 - (2) valută;
 - (3) produse derivate, inclusiv futures și opțiuni;
 - (4) instrumente pe cursul de schimb și pe rata dobânzii, inclusiv produse cum ar fi swapuri și contracte forward pe rata dobânzii;
 - (5) valori mobiliare; sau
 - (6) alte instrumente negociabile și active financiare, inclusiv lingouri;
- (G) participarea la emisiunile de titluri de valoare de orice tip, inclusiv subscrierea și plasarea (publică sau privată) în calitate de agent și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;
- (H) intermedierea pe piețele interbancare;

- (I) gestionarea activelor, ca de exemplu gestionarea numerarului sau a portofoliului, toate formele de gestionare a plasamentelor colective, gestionarea fondurilor de pensii, precum și serviciile de custodie, de depozitare și fiduciare;
 - (J) servicii de decontare și compensare a activelor financiare, inclusiv a valorilor mobiliare, a produselor financiare derivate și a altor instrumente negociabile;
 - (K) furnizarea și transferul de informații financiare, prelucrarea datelor financiare și software-ul aferent; și
 - (L) servicii de consultanță, de intermediere și alte servicii financiare auxiliare privind toate activitățile enumerate la punctele (A)-(K), inclusiv furnizarea de informații privind creditele și evaluarea dosarelor de credit, cercetări și consultanță privind investițiile și portofoliile de investiții, precum și consultanță privind achizițiile, restructurările și strategiile societăților;
- (e) „furnizor de servicii financiare al unei părți” înseamnă o persoană fizică sau juridică a unei părți care intenționează să furnizeze sau furnizează un serviciu financiar, dar nu include o entitate publică;
- (f) „investitor al unei părți” înseamnă o persoană fizică sau juridică a unei părți care dorește să stabilească, stabilește sau a stabilit o instituție financiară pe teritoriul celeilalte părți;

(g) „persoană juridică a unei părți” înseamnă:

(i) pentru Uniunea Europeană:

o persoană juridică constituită sau organizată în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cel puțin cel al unuia dintre statele sale membre și care este implicată în activități comerciale substanțiale¹ pe teritoriul Uniunii Europene și

(ii) pentru Chile:

o persoană juridică constituită sau organizată în conformitate cu legislația din Chile și implicată în activități comerciale substanțiale pe teritoriul Republicii Chile;

(h) „serviciu financiar nou” înseamnă un serviciu de natură financiară, inclusiv orice serviciu referitor la produse existente și noi sau la modul în care este livrat un produs, care nu este furnizat de niciun furnizor de servicii financiare pe teritoriul unei părți, dar care este furnizat pe teritoriul celeilalte părți;

¹ În conformitate cu notificarea Tratatului de instituire a Comunității Europene la OMC (WT/REG39/1), Uniunea Europeană consideră conceptul de „legătură efectivă și continuă” cu economia unui stat membru al Uniunii Europene, consacrat la articolul 54 din TFUE, ca fiind echivalent cu conceptul de „activități comerciale substanțiale”.

(i) „entitate publică” înseamnă:

(i) o administrație publică, o bancă centrală sau o autoritate monetară a unei părți sau o entitate deținută ori controlată de către una dintre părți, care este însărcinată în principal cu exercitarea unor funcții publice sau a unor activități desfășurate în scopuri publice, dar nu include o entitate însărcinată în principal cu furnizarea unor servicii financiare în condiții comerciale sau

(ii) o entitate privată care îndeplinește funcții ce îi revin în mod normal unei bănci centrale sau unei autorități monetare, atunci când exercită respectivele funcții și

(j) „organism de autoreglementare” înseamnă un organism neguvernamental, inclusiv o bursă sau piață de valori mobiliare sau futures, agenție de compensare sau altă organizație sau asociație, care exercită autoritatea de reglementare sau de supraveghere asupra furnizorilor de servicii financiare sau a instituțiilor financiare conform legii sau prin delegare din partea administrațiilor publice sau a autorităților centrale, regionale sau locale, după caz.

ARTICOLUL 18.3

Tratament național

- (1) Fiecare parte acordă investitorilor în instituții financiare ai celeilalte părți și întreprinderilor vizate care sunt instituții financiare, în ceea ce privește stabilirea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, propriilor investitori în instituții financiare și întreprinderilor acestora care sunt instituții financiare.
- (2) Fiecare parte acordă investitorilor în instituții financiare ai celeilalte părți și întreprinderilor vizate care sunt instituții financiare, în ceea ce privește exploatarea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, propriilor investitori în instituții financiare și întreprinderilor acestora care sunt instituții financiare.
- (3) Tratamentul acordat de o parte în temeiul alineatelor (1) și (2) înseamnă:
- (a) în ceea ce privește o administrație publică regională sau locală din Chile, un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul cel mai favorabil acordat, în situații similare, de către nivelul respectiv al administrației pentru investitorii în instituții financiare din Chile și pentru întreprinderile acestora care sunt instituții financiare de pe teritoriul său;

¹ Pentru mai multă certitudine, pentru a se stabili dacă tratamentul este acordat în „situații similare” este necesară o analiză de la caz la caz, bazată pe fapte, care depinde de totalitatea situațiilor.

- (b) în ceea ce privește o administrație publică a unui stat membru sau dintr-un stat membru, un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul cel mai favorabil acordat, în situații similare, de către administrația publică respectivă pentru investitorii în instituții financiare ai statului membru respectiv și pentru întreprinderile acestora care sunt instituții financiare de pe teritoriul său¹.

ARTICOLUL 18.4

Achiziții publice

- (1) Fiecare parte se asigură că instituțiilor financiare ale celeilalte părți stabilite pe teritoriul său li se acordă un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat, în situații similare, propriilor instituții financiare în ceea ce privește orice măsură referitoare la achiziționarea de bunuri sau servicii de către o entitate contractantă în scopuri guvernamentale.
- (2) Aplicarea obligației de tratament național prevăzută la prezentul articol continuă să se supună excepțiilor privind securitatea și celor de ordin general prevăzute la articolul 21.3.

¹ Pentru mai multă certitudine, tratamentul acordat de o administrație publică a unui stat membru sau dintr-un stat membru include nivelul regional și local de guvernare, după caz.

ARTICOLUL 18.5

Clauza națiunii celei mai favorizate

(1) Fiecare parte acordă investitorilor în instituții financiare ai celeilalte părți și întreprinderilor vizate care sunt instituții financiare, în ceea ce privește stabilirea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, investitorilor în instituții financiare ai unei țări terțe și întreprinderilor acestora care sunt instituții financiare.

(2) Fiecare parte acordă investitorilor în instituții financiare ai celeilalte părți și întreprinderilor vizate care sunt instituții financiare, în ceea ce privește exploatarea, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă, în situații similare¹, investitorilor în instituții financiare ai unei țări terțe și întreprinderilor acestora care sunt instituții financiare.

(3) Alineatele (1) și (2) nu se interpretează ca obligând una dintre părți să acorde investitorilor în instituții financiare ai celeilalte părți sau întreprinderilor vizate care sunt instituții financiare avantajul unui tratament rezultat din măsuri care prevăd recunoașterea standardelor, inclusiv a standardelor sau a criteriilor pentru autorizarea, acordarea de licențe sau certificarea unei persoane fizice sau a unei întreprinderi în vederea desfășurării unei activități economice, sau din măsuri prudențiale.

¹ Pentru mai multă certitudine, pentru a se stabili dacă tratamentul este acordat în „situații similare” este necesară o analiză de la caz la caz, bazată pe fapte, care depinde de totalitatea situațiilor.

(4) Pentru mai multă certitudine, tratamentul menționat la alineatele (1) și (2) nu include procedurile sau mecanismele de soluționare a litigiilor în materie de investiții prevăzute în alte tratate internaționale de investiții și în alte acorduri comerciale. Dispozițiile de fond din alte tratate internaționale de investiții sau acorduri comerciale nu constituie în sine „tratament” conform alineatelor (1) și (2) și, prin urmare, nu pot conduce la o încălcare a prezentului articol, în absența unor măsuri adoptate sau menținute de una dintre părți. Măsurile unei părți aplicate în temeiul unor astfel de dispoziții de fond pot constitui „tratament” în temeiul prezentului articol și, prin urmare, pot conduce la o încălcare a prezentului articol.

ARTICOLUL 18.6

Accesul pe piață

(1) În sectoarele sau subsectoarele enumerate în secțiunea B din apendicele 18-1 și 18-2 în care sunt asumate angajamente privind accesul pe piață, niciuna dintre părți nu adoptă și nu menține, în ceea ce privește accesul pe piață prin stabilirea sau exploatarea de instituții financiare de către investitori ai celeilalte părți, pe baza întregului său teritoriu sau pe baza unei subdiviziuni regionale, o măsură care:

- (a) limitează numărul de instituții financiare, sub formă de contingente numerice, monopoluri, furnizori exclusivi de servicii sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
- (b) limitează valoarea totală a tranzacțiilor sau a activelor serviciilor financiare, sub forma unor contingente numerice sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;

- (c) limitează numărul total de operațiuni ale serviciilor financiare sau cantitatea totală de servicii financiare produse, exprimate în unități numerice determinate sub forma unor contingente sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
 - (d) limitează numărul total de persoane fizice care pot fi angajate într-un anumit sector al serviciilor financiare sau pe care o instituție financiară le poate angaja, care sunt necesare pentru furnizarea unui anumit serviciu financiar și care se ocupă direct de furnizarea acestuia, sub formă de contingente numerice sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice sau
 - (e) restricționează sau impune anumite tipuri de entitate juridică sau de asociere în participațiune prin care o instituție financiară poate furniza un serviciu.
- (2) Pentru mai multă certitudine, prezentul articol nu împiedică o parte să solicite unei instituții financiare să furnizeze anumite servicii financiare prin intermediul unor entități juridice distincte dacă, în conformitate cu legislația părții respective, gama de servicii financiare furnizată de instituția financiară în cauză nu poate fi furnizată prin intermediul unei singure entități.

ARTICOLUL 18.7

Furnizare transfrontalieră de servicii financiare

- (1) Articolele 11.4, 11.5, 11.6 și 11.7 sunt încorporate în prezentul capitol și fac parte integrantă din acesta și se aplică măsurilor care au efecte asupra furnizorilor de servicii financiare transfrontaliere care furnizează serviciile financiare prevăzute în secțiunea A din apendicele 18-1 și 18-2.
- (2) O parte permite persoanelor situate pe teritoriul său, precum și persoanelor fizice proprii, indiferent de locul unde se află, să achiziționeze servicii financiare de la furnizori de servicii financiare transfrontaliere ai celeilalte părți situați pe teritoriul celeilalte părți. Această obligație nu impune unei părți să permită furnizorilor respectivi să facă afaceri sau să își ofere serviciile pe teritoriul său. Oricare dintre părți poate defini sintagmele „a face afaceri” și „a-și oferi serviciile” în sensul acestei obligații, cu condiția ca definițiile respective să nu fie incompatibile cu alineatul (1) de la prezentul articol.
- (3) Fără a se aduce atingere altor mijloace de reglementare prudențială a comerțului transfrontalier cu servicii financiare, o parte poate solicita înregistrarea sau autorizarea furnizorilor de servicii financiare transfrontaliere ai celeilalte părți și a instrumentelor financiare.

ARTICOLUL 18.8

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație

Niciuna dintre părți nu impune ca o instituție financiară a celeilalte părți care este stabilită pe teritoriul său să numească persoane fizice de o anumită cetățenie în calitate de membri ai consiliilor de administrație sau într-o funcție de conducere, cum ar fi cea de cadru de conducere sau de director.

ARTICOLUL 18.9

Cerințe de performanță

- (1) În legătură cu stabilirea sau cu exploatarea unei instituții financiare a unei părți sau a unei țări terțe pe teritoriul său, o parte nu impune și nu aplică nicio cerință și nu aplică niciun angajament:
- (a) de a exporta un anumit nivel sau procent de bunuri sau servicii;
 - (b) de a atinge un anumit nivel sau procent de conținut intern;
 - (c) de a cumpăra, a utiliza sau a acorda o preferință pentru bunurile fabricate sau serviciile furnizate pe teritoriul său sau de a achiziționa bunuri sau servicii de la persoane fizice sau întreprinderi de pe teritoriul său;

- (d) de a corela în vreun fel volumul sau valoarea importurilor cu volumul sau valoarea exporturilor sau cu valoarea intrărilor de valută asociate cu instituția financiară respectivă;
- (e) de a restricționa vânzările de pe teritoriul său de bunuri sau servicii pe care instituția financiară le produce sau le furnizează prin corelarea în orice fel a vânzărilor respective cu volumul sau valoarea exporturilor sau a veniturilor în valută;
- (f) de a transfera tehnologie, un proces de producție sau alte cunoștințe protejate către o persoană fizică sau o întreprindere de pe teritoriul său;
- (g) de a furniza în mod exclusiv de pe teritoriul părții respective bunurile pe care le produce sau serviciile pe care le furnizează către o anumită piață regională sau către piața mondială;
- (h) de a stabili pe teritoriul său sediul central al instituției financiare respective pentru o anumită regiune a lumii mai vastă decât teritoriul părții respective sau pentru piața mondială;
- (i) de a angaja un anumit număr sau procent de cetățeni ai țării respective; sau
- (j) de a restricționa exportul sau vânzarea în vederea exportului.

(2) Niciuna dintre părți nu condiționează primirea sau continuarea primirii unui avantaj, în legătură cu stabilirea sau cu exploatarea pe teritoriul său a unei instituții financiare a unei părți sau a unei țări terțe, de respectarea vreuneia dintre următoarele cerințe:

- (a) de a atinge un anumit nivel sau procent de conținut intern;
- (b) de a cumpăra, a utiliza sau a acorda o preferință pentru bunurile fabricate sau serviciile furnizate pe teritoriul lor sau de a achiziționa bunuri sau servicii de la persoane fizice sau întreprinderi de pe teritoriul lor;
- (c) de a corela în orice fel volumul sau valoarea importurilor cu volumul sau valoarea exporturilor sau cu valoarea fluxurilor de intrări de valută străină asociate cu instituția financiară respectivă;
- (d) de a restricționa vânzările de pe teritoriul său de bunuri sau servicii pe care instituția financiară le produce sau le furnizează prin corelarea în orice fel a vânzărilor respective cu volumul sau valoarea exporturilor sau a veniturilor în valută sau
- (e) de a restricționa exportul sau vânzarea în vederea exportului.

(3) Alineatul (2) nu se interpretează ca împiedicând o parte să condiționeze primirea sau continuarea primirii unui avantaj, în legătură cu stabilirea sau cu exploatarea pe teritoriul său a unei instituții financiare de către un investitor al unei părți sau al unei țări terțe, de respectarea unei cerințe de a amplasa producția, de a furniza un serviciu, de a forma sau angaja lucrători, de a construi sau de a extinde anumite instalații ori de a desfășura activități de cercetare și dezvoltare pe teritoriul său.

- (4) Alineatul (1) litera (f) nu se aplică dacă:
- (a) o parte autorizează utilizarea unui drept de proprietate intelectuală în conformitate cu articolul 31 sau 31*a* din Acordul TRIPS ori adoptă sau menține măsuri care impun divulgarea unor date sau informații proprietare care intră sub incidența articolului 39 alineatul (3) din Acordul TRIPS și sunt conforme cu acesta sau
 - (b) cerința este impusă sau executarea angajamentului este cerută de o instanță judecătorească, de un tribunal administrativ sau de o autoritate de concurență pentru a remedia o practică determinată în urma unui proces judiciar sau administrativ a fi o încălcare a legislației concurenței a părții în cauză.
- (6) Alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și alineatul (2) literele (a) și (b) nu se aplică cerințelor de calificare pe care trebuie să le îndeplinească bunurile sau serviciile pentru a putea fi incluse în programe de promovare a exportului și de ajutor extern.
- (7) Alineatul (2) literele (a) și (b) nu se aplică cerințelor impuse de o parte importatoare cu privire la conținutul pe care trebuie să îl aibă bunurile pentru a beneficia de tarife preferențiale sau de contingente preferențiale.
- (8) Pentru mai multă certitudine, prezentul articol nu se interpretează ca impunând unei părți să permită furnizarea transfrontalieră a unui anumit serviciu în cazul în care partea respectivă adoptă sau menține, în legătură cu furnizarea serviciului respectiv, restricții sau interdicții care sunt conforme cu rezervele, condițiile sau calificările specificate cu privire la un sector, un subsector sau o activitate dintre cele enumerate în anexa 18.

(9) Presentul articol nu aduce atingere angajamentelor asumate de o parte în temeiul Acordului OMC.

ARTICOLUL 18.10

Măsuri neconforme

(1) Articolele 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 și 18.9 nu se aplică:

(a) eventualelor măsuri neconforme existente menținute de:

(i) pentru Uniunea Europeană:

(A) Uniunea Europeană, astfel cum se prevede în secțiunea C din appendicele 18-1;

(B) administrația publică centrală a unui stat membru, astfel cum se prevede în secțiunea C din appendicele 18-1;

(C) o administrație publică de nivel regional a unui stat membru, astfel cum se prevede în secțiunea C din appendicele 18-1 sau

(D) o administrație publică de nivel local și

(ii) pentru Chile:

(A) administrația publică centrală, astfel cum se prevede în secțiunea C din apendicele 18-2;

(B) o administrație publică de nivel regional, astfel cum se prevede în secțiunea C din apendicele 18-2 sau

(C) o administrație publică de nivel local;

(b) continuării sau reînnoirii imediate a oricărei măsuri neconforme menționate la litera (a) sau

(c) unei modificări aduse oricăreia dintre măsurile neconforme menționate la litera (a), în cazul în care modificarea respectivă nu reduce conformitatea măsurii, în forma acesteia existentă imediat înainte de modificare, cu articolul 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 sau 18.9.

(2) Articolele 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 și 18.9 nu se aplică unei măsuri luate de o parte cu privire la sectoarele, subsectoarele sau activitățile prevăzute de partea respectivă în secțiunea D din apendicele 18-1 și, respectiv, 18-2.

(3) Niciuna dintre părți nu solicită, în temeiul unei măsuri adoptate după data intrării în vigoare a prezentului acord și care face obiectul secțiunii D din apendicele 18-1 și, respectiv, 18-2, unui investitor al celeilalte părți, pe motive de cetățenie, să vândă sau să cedeze în alt mod o instituție financiară existentă la momentul intrării în vigoare a măsurii.

(4) Articolul 18.6 nu se aplică unei măsuri luate de o parte cu privire la sectoarele, subsectoarele sau activitățile prevăzute de partea respectivă în secțiunea B din appendicele 18-1 și, respectiv, 18-2.

(5) În cazul în care o parte a prevăzut o rezervă la articolul 10.6, 10.8, 10.9, 10.10, 11.4 sau 11.5 din anexa 10-A sau 10-B, rezerva respectivă constituie, de asemenea, o rezervă la articolul 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 sau 18.9, după caz, în situația în care sectorul, subsectorul sau activitatea care face obiectul rezervei intră sub incidența prezentului capitol.

ARTICOLUL 18.11

Excepție prudențială

(1) Nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică niciuna dintre părți să adopte sau să mențină măsuri din motive prudențiale precum:

- (a) pentru protecția investitorilor, a deponenților, a deținătorilor de polițe sau a persoanelor față de care furnizorii de servicii financiare au obligații fiduciare sau
- (b) pentru asigurarea integrității și stabilității sistemului financiar al unei părți.

(2) În cazul în care aceste măsuri nu sunt compatibile cu dispozițiile prezentului acord, ele nu pot fi utilizate de niciuna dintre părți ca mijloc de a se sustrage de la angajamentele sau obligațiile sale care decurg din prezentul acord.

ARTICOLUL 18.12

Tratamentul acordat informațiilor

Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca impunând unei părți obligația de a divulga informații referitoare la afacerile și la conturile clienților individuali sau orice informații confidențiale sau protejate deținute de entitățile publice.

ARTICOLUL 18.13

Reglementare internă și transparență

(1) Capitolul 13, cu excepția articolului 13.1 alineatul (5) literele (c)-(f), și capitolul 29 nu se aplică măsurilor luate de o parte care intră în domeniul de aplicare al prezentului capitol.

(2) În cazul în care acest lucru este realizabil și în conformitate cu sistemul său juridic pentru adoptarea măsurilor, fiecare parte:

(a) publică în prealabil:

(i) actele cu putere de lege și normele administrative cu aplicabilitate generală pe care propune să le adopte în legătură cu aspecte care intră în domeniul de aplicare al prezentului capitol sau

- (ii) documente care oferă suficiente detalii cu privire la aceste posibile noi acte cu putere de lege și norme administrative pentru a permite persoanelor interesate și celeilalte părți să evalueze dacă și în ce mod interesele lor ar putea fi afectate în mod semnificativ;
 - (b) oferă persoanelor interesate și celeilalte părți o posibilitate rezonabilă de a prezenta observații cu privire la actele cu putere de lege și normele administrative propuse sau la documentele publicate în temeiul literei (a);
 - (c) ține seama de observațiile prezentate în conformitate cu litera (b) și
 - (d) acordă un termen rezonabil între publicarea oricăror acte cu putere de lege și norme administrative în temeiul literei (a) punctul (i) și data la care furnizorii de servicii financiare trebuie să se conformeze acestora.
- (3) Prezentul articol se aplică măsurilor luate de o parte referitoare la cerințele și procedurile de acordare a licențelor, precum și la cerințele și procedurile de calificare și se aplică numai în sectoarele pentru care partea respectivă și-a asumat angajamente specifice în temeiul prezentului capitol și în cazul în care aceste angajamente specifice sunt aplicabile.
- (4) În cazul în care o parte adoptă sau menține măsuri referitoare la autorizația pentru furnizarea unui serviciu financiar, aceasta se asigură că:
- (a) măsurile respective se bazează pe criterii obiective și transparente¹;

¹ Aceste criterii pot include, printre altele, competența și capacitatea de a furniza un serviciu, inclusiv capacitatea de a face acest lucru într-un mod compatibil cu cerințele de reglementare ale unei părți. Autoritățile competente pot evalua ponderea care trebuie acordată fiecărui criteriu.

- (b) procedurile de autorizare sunt imparțiale și adecvate pentru ca solicitanții să demonstreze că îndeplinesc cerințele, dacă acestea există și
 - (c) procedurile de autorizare în sine nu împiedică în mod nejustificat îndeplinirea cerințelor.
- (5) În cazul în care o parte solicită o autorizație¹ pentru furnizarea unui serviciu financiar, aceasta publică sau pune în alt mod la dispoziția publicului, cu promptitudine, informațiile necesare pentru ca solicitantul să se conformeze cerințelor și procedurilor de obținere, menținere, modificare și reînnoire a autorizației respective. Aceste informații includ, printre altele, dacă sunt disponibile:
- (a) cerințele și procedurile pentru obținerea, menținerea, modificarea și reînnoirea respectivei autorizații;
 - (b) datele de contact ale autorităților competente relevante;
 - (c) procedurile de contestare sau de control al deciziilor referitoare la cereri;
 - (d) procedurile de monitorizare sau de asigurare a respectării termenelor și condițiilor pentru licențe și calificări; și

¹ În sensul prezentului capitol, „autorizație” înseamnă permisiunea de a furniza un serviciu financiar, acordată în urma unei proceduri pe care solicitantul trebuie să o urmeze pentru a demonstra conformitatea cu cerințele pentru acordarea licențelor sau cu cerințele de calificare.

- (e) posibilitățile de implicare a publicului, cum ar fi prin intermediul audierilor sau al observațiilor.
- (6) În cazul în care o parte solicită o autorizație pentru furnizarea unui serviciu financiar, autoritățile competente ale părții respective:
 - (a) în cazul în care acest lucru este posibil, permit solicitantului să depună o cerere în orice moment pe parcursul anului¹;
 - (b) dacă există anumite termene pentru solicitarea autorizării, acordă un termen rezonabil pentru depunerea cererii;
 - (c) inițiază prelucrarea cererii fără întârzieri nejustificate;
 - (d) depun eforturi pentru a accepta cererile în format electronic în aceleași condiții de autenticitate care li se aplică cererilor pe suport de hârtie și
 - (e) acceptă copii ale documentelor autentificate în conformitate cu dreptul intern al părții în cauză, în locul documentelor în original, cu excepția cazului în care sunt necesare documentele în original pentru a proteja integritatea procesului de autorizare.
- (7) Fiecare parte depune eforturi pentru ca aceste proceduri și formalități de autorizare să fie cât mai simple cu putință și nu complică și nu întârzie în mod nejustificat furnizarea serviciului financiar respectiv.

¹ Pentru mai multă certitudine, autoritățile competente nu sunt obligate să înceapă examinarea cererilor în afara programului lor de lucru și a zilelor lucrătoare oficiale.

(8) Fiecare parte depune eforturi pentru a stabili calendarul orientativ pentru prelucrarea unei cereri și, la cererea solicitantului și fără întârzieri nejustificate, furnizează informații cu privire la stadiul cererii.

(9) În cazul în care o autoritate competentă consideră că o cerere este incompletă în vederea prelucrării în temeiul actelor cu putere de lege și al normelor administrative ale părții respective, aceasta, într-un termen rezonabil și în măsura în care este realizabil:

- (a) informează solicitantul că cererea este incompletă;
- (b) la cererea solicitantului, identifică informațiile suplimentare necesare pentru completarea cererii sau oferă în alt mod îndrumări privind motivul pentru care cererea este considerată incompletă și
- (c) oferă solicitantului posibilitatea¹ de a prezenta informațiile suplimentare necesare pentru completarea cererii.

(10) În cazul în care niciuna dintre acțiunile prevăzute la alineatul (9) literele (a), (b) sau (c) nu este posibilă, autoritățile competente se asigură totuși că, în cazul în care cererea este respinsă din cauza caracterului incomplet, informează solicitantul în acest sens într-un termen rezonabil.

¹ Această posibilitate nu impune unei autorități competente să acorde prelungiri ale termenelor.

(11) Fiecare parte se asigură că autoritățile sale competente furnizează solicitanților, în legătură cu taxele de autorizare¹ pe care le percepe, o listă a taxelor sau informații privind modul în care sunt stabilite cuantumul acestora și nu utilizează taxele ca mijloc de evitare a angajamentelor sau a obligațiilor părții în cauză.

(12) O autoritate competentă ia decizia în mod independent și nu răspunde în fața niciunei persoane care furnizează serviciile pentru care este necesară licența sau autorizația.

(13) Fiecare parte se asigură că prelucrarea unei cereri, inclusiv luarea unei decizii definitive, este finalizată într-un termen rezonabil de la data depunerii cererii complete și că solicitantul este informat cu privire la decizia referitoare la cerere, în scris, în măsura în care acest lucru este posibil.

(14) În cazul în care o cerere este respinsă de autoritatea competentă, solicitantul trebuie să fie informat, fie la cererea sa, fie la inițiativa autorității competente, în scris și fără întârzieri nejustificate. În măsura în care acest lucru este posibil, solicitantul este informat cu privire la motivele deciziei de respingere a cererii și cu privire la termenul pentru introducerea unei căi de atac împotriva deciziei respective. Solicitantul ar trebui să aibă posibilitatea, în limitele unui termen rezonabil, să depună din nou o cerere.

(15) În cazul în care pentru acordarea autorizației sunt necesare examinări, autoritatea competentă le programează la intervale cu o frecvență rezonabilă și acordă un termen rezonabil pentru ca solicitanții să depună cererea de susținere a examinării.

¹ Taxele de autorizare nu includ taxele pentru utilizarea resurselor naturale, plățile pentru licitații, proceduri de ofertare sau alte mijloace nediscriminatorii de atribuire a concesiunilor sau contribuțiile obligatorii la furnizarea serviciului universal.

(16) Fiecare parte se asigură că, după ce este acordată, autorizația intră în vigoare fără întârzieri nejustificate, în conformitate cu termenele și condițiile specificate în aceasta.

ARTICOLUL 18.14

Servicii financiare noi pentru teritoriul unei părți

(1) O parte permite unei instituții financiare a celeilalte părți, alta decât o sucursală, să furnizeze orice serviciu financiar nou pe care prima parte l-ar permite propriilor instituții financiare în conformitate cu legislația sa, în situații similare, cu condiția ca introducerea noilor servicii financiare să nu necesite acte cu putere de lege sau norme administrative noi sau modificarea actelor cu putere de lege sau a normelor administrative existente.

(2) O parte poate stabili forma instituțională și juridică prin care serviciul financiar nou poate fi furnizat și poate solicita o autorizație pentru furnizarea serviciului respectiv. În cazul în care este necesară o astfel de autorizație, se adoptă o decizie într-un termen rezonabil, iar autorizația respectivă poate fi refuzată doar din motive prudențiale.

(3) Prezentul articol nu împiedică o instituție financiară a unei părți să solicite celeilalte părți să analizeze posibilitatea autorizării furnizării unui serviciu financiar care nu este furnizat pe teritoriul niciunei părți. Cererea este supusă legislației aplicabile pe teritoriul părții care primește cererea și nu este supusă obligațiilor prevăzute la prezentul articol.

ARTICOLUL 18.15

Organisme de autoreglementare

În cazul în care o parte impune unei instituții financiare sau unui furnizor de servicii financiare transfrontaliere al celeilalte părți obligația de a fi membru, de a participa sau de a avea acces la un organism de autoreglementare pentru a furniza un serviciu financiar pe teritoriul său, partea respectivă se asigură că organismul de autoreglementare respectă obligațiile prevăzute la articolele 10.6, 10.8, 11.4 și 11.5.

ARTICOLUL 18.16

Sisteme de plată și compensare

În conformitate cu termenele și condițiile de acordare a tratamentului național, fiecare parte acordă instituțiilor financiare ale celeilalte părți stabilite pe teritoriul său acces la sistemele de plată și de compensare operate de entități publice, precum și la facilitățile oficiale de finanțare și refinanțare disponibile pe parcursul desfășurării normale a activității. Prezentul articol nu are scopul de a oferi acces la facilitățile de creditor de ultimă instanță ale părții.

ARTICOLUL 18.17

Subcomitetul pentru servicii financiare

- (1) Subcomitetul pentru servicii financiare („subcomitetul”), instituit în temeiul articolului 33.4 alineatul (1), este compus din reprezentanți ai părților responsabili pentru serviciile financiare.
- (2) Subcomitetul:
 - (a) supraveghează punerea în aplicare a prezentului capitol;
 - (b) examinează chestiunile referitoare la serviciile financiare care îi sunt prezentate de către o parte și
 - (c) poartă un dialog privind reglementarea sectorului serviciilor financiare cu scopul de a îmbunătăți cunoașterea reciprocă a sistemelor de reglementare ale părților și de a coopera pentru elaborarea de standarde internaționale.

ARTICOLUL 18.18

Discuții tehnice și consultări

- (1) O parte poate solicita discuții tehnice și consultări cu cealaltă parte cu privire la orice chestiune care decurge din prezentul acord și care are un impact asupra serviciilor financiare. Cealaltă parte examinează această cerere într-un spirit pozitiv. Părțile raportează subcomitetului rezultatele discuțiilor și consultărilor lor.
- (2) Fiecare parte se asigură că, în cadrul acestor discuții tehnice și consultări, delegația sa include funcționari cu expertiză relevantă în domeniul serviciilor financiare.
- (3) Pentru mai multă certitudine, nicio dispoziție a prezentului articol nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți:
 - (a) să deroge de la actele cu putere de lege și normele sale administrative relevante privind schimbul de informații între autoritățile de reglementare financiară sau de la cerințele unui acord sau aranjament între autoritățile financiare ale părților sau
 - (b) să solicite autorităților de reglementare să ia o măsură care ar interfera cu anumite aspecte de reglementare, de supraveghere, administrative sau de aplicare.

(4) Nicio dispoziție a prezentului articol nu se interpretează ca împiedicând o parte care are nevoie de informații în scopuri de supraveghere cu privire la o instituție financiară situată pe teritoriul celeilalte părți sau la un furnizor de servicii financiare transfrontaliere al celeilalte părți să contacteze autoritatea de reglementare a celeilalte părți pentru a solicita informațiile.

(5) Pentru mai multă certitudine, prezentul articol nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor vreuneia dintre părți în temeiul capitolului 31.

ARTICOLUL 18.19

Soluționarea litigiilor

(1) Capitolul 31, inclusiv anexele 31-A și 31-B, se aplică, astfel cum a fost modificat prin prezentul articol, soluționării litigiilor privind aplicarea sau interpretarea prezentului capitol.

(2) Pe lângă cerințele prevăzute la articolul 31.9, membrii comisiei trebuie să aibă competențe sau experiență în dreptul serviciilor financiare sau în practica acestora, ceea ce poate include reglementarea instituțiilor financiare, cu excepția cazului în care părțile convin altfel.

(3) Subcomitetul recomandă Comitetului pentru comerț întocmirea unei liste cu cel puțin 15 persoane care îndeplinesc cerințele menționate la alineatul (2), care doresc și sunt în măsură să îndeplinească funcția de membru al comisiei. Comitetul pentru comerț întocmește această listă în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord. Lista se compune din trei subliste:

(a) o sublistă de persoane întocmită pe baza propunerilor Uniunii Europene;

(b) o sublistă de persoane întocmită pe baza propunerilor Republicii Chile și

(c) o sublistă a persoanelor care nu sunt cetățeni ai niciunei părți și care exercită funcția de președinte al comisiei.

(4) Fiecare sublistă este alcătuită din cel puțin cinci persoane. Fiecare sublistă cuprinde cel puțin cinci persoane. Comitetul pentru comerț se asigură că lista este menținută permanent la acest număr minim de persoane.

(5) În sensul prezentului capitol, lista menționată la alineatul (3) înlocuiește, după întocmire, lista întocmită în conformitate cu articolul 31.8 alineatul (1).

CAPITOLUL 19

COMERȚUL DIGITAL

SECȚIUNEA A

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 19.1

Domeniu de aplicare

- (1) Prezentul capitol se aplică comerțului efectuat prin mijloace electronice.
- (2) Prezentul capitol nu se aplică serviciilor audiovizuale.

ARTICOLUL 19.2

Definiții

- (1) Prezentului capitol i se aplică definițiile de la articolele 10.2 și 11.2.

(2) În sensul prezentului capitol:

(a) „consumator” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, dacă acest lucru este prevăzut de actele cu putere de lege și normele administrative ale părții în cauză, care utilizează sau solicită un serviciu public de telecomunicații în scopuri care nu sunt legate de activitatea sa comercială, industrială sau profesională;

(b) „comunicare de marketing direct” înseamnă orice formă de publicitate comercială prin care o persoană fizică sau juridică comunică mesaje de marketing în mod direct utilizatorilor finali prin intermediul unui serviciu public de telecomunicații și cuprinde cel puțin mesajele transmise prin poșta electronică și mesajele text și multimedia;

(c) „autentificare electronică” înseamnă un proces care permite confirmarea:

(i) identificării electronice a unei persoane fizice sau juridice sau

(ii) a originii și integrității unor date în format electronic;

(d) „sigiliu electronic” înseamnă date în format electronic utilizate de o persoană juridică, care sunt atașate la alte date în format electronic sau asociate logic cu acestea pentru asigurarea originii și a integrității acestor alte date;

- (e) „semnătură electronică” înseamnă date în format electronic atașate la alte date în format electronic sau asociate logic cu acestea și care îndeplinesc următoarele cerințe:
- (i) sunt utilizate de o persoană fizică în scopul de a accepta datele în format electronic la care se raportează și
 - (ii) sunt legate de datele în format electronic la care se raportează, astfel încât orice modificare ulterioară a datelor în format electronic poate fi detectată;
- (f) „servicii electronice de încredere” înseamnă un serviciu electronic care constă în crearea, verificarea și validarea semnăturilor electronice, a sigiliilor electronice, a mărcilor temporale electronice, a distribuției electronice înregistrate, a autentificării unui site și a certificatelor aferente serviciilor respective;
- (g) „utilizator final” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce utilizează sau solicită un serviciu public de telecomunicații, fie în calitate de consumator, fie, dacă acest lucru este prevăzut de actele cu putere de lege și normele administrative ale unei părți, în scopuri legate de activitatea comercială, industrială sau profesională;
- (h) „date cu caracter personal” înseamnă date cu caracter personal astfel cum sunt definite la articolul 1.3 litera (u) și
- (i) „serviciu public de telecomunicații” înseamnă un serviciu public de telecomunicații astfel cum este definit la articolul 16.2 litera (j).

ARTICOLUL 19.3

Dreptul de reglementare

Părțile își reafirmă dreptul de reglementare pe teritoriile lor, în vederea realizării unor obiective de politică legitime, cum ar fi protejarea sănătății publice, serviciile sociale, educația, siguranța, mediul, inclusiv schimbările climatice, moralitatea publică, protecția socială sau a consumatorilor, protecția vieții private și a datelor sau promovarea și protejarea diversității culturale.

ARTICOLUL 19.4

Excepții

Nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică părțile să adopte sau să mențină măsuri în conformitate cu articolele 18.11, 32.1 și 32.2 pentru motivele de interes public prevăzute la articolele respective.

SECȚIUNEA B

FLUXURI DE DATE ȘI PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

ARTICOLUL 19.5

Fluxuri transfrontaliere de date

Părțile se angajează să asigure fluxuri transfrontaliere de date pentru a facilita comerțul digital. În acest sens, nicio parte nu restricționează fluxurile transfrontaliere de date între părți prin:

- (a) solicitarea de a utiliza instalații informatice sau elemente de rețea de pe teritoriul părții respective pentru prelucrare, inclusiv prin impunerea utilizării unor instalații informatice sau elemente de rețea care sunt certificate sau aprobate pe teritoriul părții respective;
- (b) solicitarea de a localiza datele pe teritoriul părții respective pentru stocare sau prelucrare;
- (c) interzicerea stocării sau a prelucrării pe teritoriul celeilalte părți sau
- (d) condiționarea transferului transfrontalier de date de utilizarea unor instalații informatice sau elemente de rețea de pe teritoriul părții respective ori de cerințe de localizare pe teritoriul părții respective.

ARTICOLUL 19.6

Protecția datelor cu caracter personal și a vieții private

(1) Fiecare parte recunoaște că protecția datelor cu caracter personal și a vieții private este un drept fundamental și că standardele înalte în acest sens contribuie la încrederea în economia digitală și la dezvoltarea comerțului.

(2) Fiecare parte poate adopta și menține măsurile pe care le consideră adecvate pentru a asigura protecția datelor cu caracter personal și a vieții private, inclusiv adoptarea și aplicarea unor norme privind transferul transfrontalier de date cu caracter personal. Nicio dispoziție a prezentului acord nu afectează protecția datelor cu caracter personal și a vieții private asigurată de măsurile luate de una dintre părți.

SECȚIUNEA C

DISPOZIȚII SPECIFICE

ARTICOLUL 19.7

Taxe vamale asupra transmisiilor electronice

Nicio parte nu aplică taxe vamale pentru transmisiile electronice între o persoană a părții respective și o persoană a celeilalte părți.

ARTICOLUL 19.8

Excluderea autorizării prealabile

(1) Niciuna dintre părți nu impune obligația autorizării prealabile pentru simplul motiv că serviciul este furnizat online¹ și nici nu adoptă și nu menține o altă cerință cu efect echivalent.

(2) Alineatul (1) nu se aplică serviciilor de telecomunicații, serviciilor de radiodifuziune, serviciilor de jocuri de noroc, serviciilor de reprezentare juridică sau serviciilor furnizate de notari sau de profesii echivalente în măsura în care acestea presupun o participare directă și specifică exercitării autorității publice.

ARTICOLUL 19.9

Încheierea de contracte prin mijloace electronice

(1) Fiecare parte se asigură că actele cu putere de lege și normele sale administrative permit încheierea de contracte prin mijloace electronice și că cerințele legale pentru procesele contractuale nu creează obstacole în calea utilizării contractelor încheiate prin mijloace electronice și nu conduc la lipsirea de efect juridic și de valabilitate a unor astfel de contracte pentru că au fost încheiate prin mijloace electronice.

¹ Un serviciu este furnizat online atunci când este furnizat prin mijloace electronice și nu presupune prezența simultană a persoanelor.

(2) Alineatul (1) nu se aplică:

- (a) serviciilor de radiodifuziune, serviciilor de jocuri de noroc și serviciilor de reprezentare juridică;
- (b) serviciilor furnizate de notari sau de profesii echivalente în măsura în care acestea presupun o participare directă și specifică exercitării autorității publice și
- (c) contractelor care instituie sau transferă drepturi asupra bunurilor imobile, contractelor care necesită prin lege implicarea instanțelor, a autorităților publice sau a profesiilor care exercită o autoritate publică, contractelor de garanție acordată și/sau garanțiilor reale furnizate de persoane care acționează în scopuri care nu sunt legate de activitatea lor profesională, precum și contractelor reglementate de dreptul familiei sau de dreptul succesoral.

ARTICOLUL 19.10

Servicii electronice de încredere și autentificare electronică

- (1) Niciuna dintre părți nu neagă efectul juridic și admisibilitatea ca element de probă în cadrul procedurilor judiciare sau administrative a unui serviciu electronic de încredere sau a unei autentificări electronice numai pe baza faptului că este în format electronic.

- (2) Niciuna dintre părți nu adoptă și nu menține măsuri care:
- (a) ar interzice părților la o tranzacție electronică să determine reciproc metoda de autentificare electronică adecvată pentru tranzacția lor sau
 - (b) ar împiedica părțile la o tranzacție electronică să aibă posibilitatea de a dovedi autorităților judiciare sau administrative că tranzacția electronică respectă toate cerințele legale cu privire la serviciile electronice de încredere și la autentificarea electronică.
- (3) Fără a se aduce atingere alineatului (2), o parte poate solicita ca, pentru o anumită categorie de tranzacții electronice, metoda autentificării electronice sau a serviciului electronic de încredere:
- (a) să fie certificată de o autoritate acreditată în conformitate cu legislația sa sau
 - (b) să îndeplinească anumite standarde de performanță, care trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii și să vizeze exclusiv caracteristicile specifice ale categoriei de tranzacții electronice în cauză.

ARTICOLUL 19.11

Încrederea consumatorilor în mediul online

(1) Părțile recunosc importanța consolidării încrederii consumatorilor în comerțul digital. Fiecare parte adoptă sau menține măsuri pentru a asigura protecția efectivă a consumatorilor implicați în tranzacții de comerț electronic, inclusiv măsuri care:

- (a) interzic practicile comerciale frauduloase și înșelătoare;
- (b) impun furnizorilor de bunuri și servicii să acționeze cu bună-credință și să respecte practicile comerciale loiale, inclusiv prin interzicerea obligării consumatorilor la plata bunurilor și serviciilor nesolicitate;
- (c) impun furnizorilor de bunuri sau servicii să furnizeze consumatorilor informații clare și complete cu privire la identitatea și datele lor de contact¹, precum și cu privire la bunuri sau servicii, la tranzacție și la drepturile aplicabile ale consumatorilor și
- (d) oferă consumatorilor acces la căi de atac pentru a-și revendica drepturile, inclusiv dreptul la măsuri reparatorii în cazurile în care bunurile sau serviciile, deși achitate, nu sunt livrate sau furnizate astfel cum s-a convenit.

¹ În cazul furnizorilor de servicii intermediari, sunt incluse, de asemenea, identitatea și datele de contact ale furnizorului efectiv al bunului sau serviciului.

(2) Părțile recunosc importanța cooperării dintre agențiile lor naționale de protecție a consumatorilor sau alte organisme relevante cu privire la activitățile legate de comerțul electronic pentru a spori încrederea consumatorilor.

ARTICOLUL 19.12

Comunicări de marketing direct nesolicitate

(1) Fiecare parte se asigură că utilizatorii finali sunt protejați în mod eficace împotriva comunicărilor de marketing direct nesolicitate.

(2) Fiecare parte adoptă sau menține măsuri eficace privind comunicările de marketing direct nesolicitate care:

- (a) impun furnizorilor de comunicări de marketing direct nesolicitate să se asigure că destinatarii pot să împiedice primirea în continuare a comunicărilor respective sau
- (b) impun consimțământul destinatarilor, astfel cum se specifică în conformitate cu actele cu putere de lege și normele sale administrative, pentru a primi comunicări de marketing direct.

(3) În ceea ce privește comunicările de marketing direct, fiecare parte se asigură că acestea sunt clar identificabile ca atare, prezintă în mod clar persoana în numele căreia au fost trimise și conțin informațiile necesare pentru a permite utilizatorilor finali să solicite încetarea primirii lor, în mod gratuit și în orice moment.

ARTICOLUL 19.13

Interzicerea transferului obligatoriu de cod sursă sau a accesului la acesta

(1) Niciuna dintre părți nu solicită transferul sau accesul la codul sursă al software-ului deținut de o persoană fizică sau juridică a celeilalte părți. Prezentul alineat nu se aplică transferului voluntar sau acordării accesului la codul sursă pe o bază comercială de către o persoană a celeilalte părți, de exemplu în contextul unei tranzacții de achiziții publice sau al unui contract negociat în mod liber. Nicio dispoziție a prezentului alineat nu împiedică o persoană a unei părți să acorde licența software-ului său în mod gratuit și cu sursă deschisă.

(2) Pentru mai multă certitudine, articolele 18.11, 32.1 și 32.2 se pot aplica măsurilor unei părți adoptate sau menținute în contextul unei proceduri de certificare.

(3) Nicio dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere:

(a) cerințelor impuse de o instanță, un tribunal administrativ sau o autoritate de concurență pentru a remedia o încălcare a legislației concurenței;

- (b) protecției și asigurării respectării drepturilor de proprietate intelectuală sau
- (c) dreptului unei părți de a lua măsuri în conformitate cu articolul 21.3.

ARTICOLUL 19.14

Cooperarea în materie de reglementare în ceea ce privește comerțul digital

- (1) Părțile cooperează prin schimbul de informații cu privire la legislația lor, precum și cu privire la punerea în aplicare a acesteia, în ceea ce privește aspectele de reglementare care decurg din comerțul digital, inclusiv:
 - (a) recunoașterea și facilitarea serviciului electronic de încredere și a autentificării electronice transfrontaliere interoperabile;
 - (b) tratamentul comunicărilor de marketing direct;
 - (c) protecția consumatorilor în mediul online și
 - (d) orice alt aspect de reglementare relevant pentru dezvoltarea comerțului digital.
- (2) Părțile mențin un dialog bazat pe schimbul de informații menționat la alineatul (1).

(3) Prezentul articol nu se aplică normelor și măsurilor unei părți privind protecția datelor cu caracter personal și a vieții private, nici în ceea ce privește transferul transfrontalier de date cu caracter personal.

ARTICOLUL 19.15

Examinare

La cererea oricăreia dintre părți, Subcomitetul pentru servicii și investiții menționat la articolul 11.10 examinează punerea în aplicare a prezentului capitol, în special având în vedere schimbările relevante care au un impact asupra comerțului digital și care ar putea rezulta din noile modele de afaceri sau tehnologii. Subcomitetul pentru servicii și investiții raportează constatările și poate face orice recomandări necesare Comitetului pentru comerț.

CAPITOLUL 20

CIRCULAȚIA CAPITALURILOR, PLĂȚI ȘI TRANSFERURI ȘI MĂSURI DE SALVGARDARE TEMPORARE

ARTICOLUL 20.1

Obiectiv și domeniu de aplicare

Obiectivul prezentului capitol este de a permite libera circulație a capitalurilor și efectuarea plăților aferente tranzacțiilor liberalizate în temeiul prezentului acord¹.

ARTICOLUL 20.2

Cont curent

Fără a se aduce atingere altor dispoziții ale prezentului acord, fiecare parte autorizează, într-o monedă liber convertibilă și în conformitate cu Statutul Fondului Monetar Internațional adoptat la Bretton Woods, New Hampshire, la 22 iulie 1944, orice transferuri sau plăți cu privire la tranzacțiile aferente balanței contului curent care intră sub incidența prezentului acord.

¹ Pentru mai multă certitudine, prezentul capitol face obiectul anexei 20-A.

ARTICOLUL 20.3

Circulația capitalurilor

Fără a se aduce atingere altor dispoziții ale prezentului acord, fiecare parte autorizează, în ceea ce privește tranzacțiile aferente contului de capital și contului financiar al balanței de plăți, libera circulație a capitalurilor în scopul liberalizării investițiilor și a altor tranzacții, astfel cum se prevede în capitolele 10, 11 și 18.

ARTICOLUL 20.4

Aplicarea actelor cu putere de lege și a normelor administrative referitoare la circulația capitalurilor, plăți sau transferuri

- (1) Articolele 20.2 și 20.3 nu se interpretează ca împiedicând o parte să aplice propriile acte cu putere de lege și norme administrative referitoare la:
- (a) faliment, insolvență sau protejarea drepturilor creditorilor;
 - (b) emiterea, comercializarea sau tranzacționarea instrumentelor financiare, precum titluri de valoare, contracte futures sau instrumente financiare derivate;
 - (c) raportarea financiară sau înregistrarea contabilă a circulației capitalurilor, a plăților sau a transferurilor dacă acest lucru este necesar pentru a veni în sprijinul autorităților de aplicare a legii sau al autorităților de reglementare financiară;

- (d) infracțiuni penale, practici înșelătoare sau frauduloase;
 - (e) asigurarea respectării ordinelor sau a hotărârilor pronunțate în cadrul procedurilor judiciare sau administrative; sau
 - (f) sistemele de securitate socială, sistemele publice de pensii sau sistemele de economisire obligatorie.
- (2) Actele cu putere de lege și normele administrative menționate la alineatul (1) din prezentul articol se aplică în mod echitabil și nediscriminatoriu, și nu într-un mod care ar constitui o restricție disimulată a circulației capitalurilor, a plăților sau a transferurilor.

ARTICOLUL 20.5

Măsuri temporare de salvagardare

În circumstanțe excepționale în care există sau riscă să apară dificultăți majore pentru funcționarea uniunii economice și monetare a Uniunii Europene, Uniunea Europeană poate adopta sau menține măsuri de salvagardare cu privire la circulația capitalurilor, la plăți și la transferuri pe o perioadă de cel mult șase luni. Măsurile respective trebuie să fie limitate la strictul necesar.

ARTICOLUL 20.6

Restricții în caz de dificultăți în ceea ce privește balanța de plăți și finanțarea externă

- (1) Dacă una dintre părți se confruntă sau riscă să se confrunte cu dificultăți majore în ceea ce privește balanța de plăți sau finanțarea externă, partea respectivă poate adopta sau menține măsuri restrictive în ceea ce privește circulația capitalurilor, plățile sau transferurile¹.
- (2) Măsurile menționate la alineatul (1) din prezentul articol:
- (a) trebuie să fie conforme cu Statutul Fondului Monetar Internațional, după caz;
 - (b) trebuie să nu depășească ceea ce este necesar pentru a face față situației descrise la alineatul (1) din prezentul articol;
 - (c) trebuie să fie temporare și să fie eliminate progresiv pe măsură ce situația specificată la alineatul (1) din prezentul articol se ameliorează;
 - (d) trebuie să evite afectarea inutilă a intereselor comerciale, economice și financiare ale celeilalte părți și

¹ Pentru mai multă certitudine, dificultățile majore existente sau potențiale în ceea ce privește balanța de plăți sau finanțarea externă pot fi cauzate, printre altele, de dificultăți majore, existente sau potențiale, legate de politicile monetare sau de curs de schimb.

- (e) trebuie să fie nediscriminatorii în comparație cu țările terțe aflate în situații similare.
- (3) În cazul comerțului cu mărfuri, oricare dintre părți poate adopta sau menține măsuri restrictive pentru a-și proteja poziția financiară externă sau balanța de plăți. Aceste măsuri trebuie să fie conforme cu GATT 1994 și cu Înțelegerea privind dispozițiile referitoare la balanța de plăți ale Acordului general pentru tarife și comerț din 1994.
- (4) În cazul comerțului cu servicii, oricare dintre părți poate adopta sau menține măsuri restrictive pentru a-și proteja poziția financiară externă sau balanța de plăți. Aceste măsuri trebuie să fie conforme cu articolul XII din GATS.
- (5) O parte care adoptă sau menține măsurile menționate la alineatele (1) și (2) din prezentul articol le notifică cu promptitudine celeilalte părți.
- (6) În cazul în care se adoptă sau se mențin măsuri restrictive în temeiul prezentului articol, părțile se consultă în cel mai scurt timp în cadrul Subcomitetului pentru servicii și investiții, cu excepția cazului în care aceste consultări au loc în cadrul altor foruri în care ambele părți sunt membre. Consultările evaluează dificultățile legate de balanța de plăți sau de poziția financiară externă, care au condus la măsurile respective, luând în considerare, printre altele, factori precum:
- (a) natura și amploarea dificultăților;

(b) mediul economic și comercial extern; și

(c) măsurile corective alternative care pot fi disponibile.

(7) În cadrul consultărilor desfășurate în temeiul alineatului (6) se examinează conformitatea măsurilor restrictive cu alineatele (1) și (2) din prezentul articol. Respectivele consultări se bazează pe toate constatările relevante cu caracter statistic sau factual prezentate de Fondul Monetar Internațional („FMI”), dacă sunt disponibile, iar concluziile iau în considerare evaluarea efectuată de FMI privind balanța de plăți și poziția financiară externă a părții în cauză.

CAPITOLUL 21

ACHIZIȚII PUBLICE

ARTICOLUL 21.1

Definiții

În sensul prezentului capitol și al anexelor 21-A și 21-B:

- (a) „bunuri și servicii comerciale” înseamnă bunuri și servicii de tipul celor care sunt în general vândute sau oferite spre vânzare în comerț altor cumpărători decât autoritățile publice, cumpărate de regulă de aceștia și utilizate în alte scopuri decât cele ale autorităților publice;
- (b) „serviciu de construcții” înseamnă un serviciu care are ca obiectiv realizarea prin orice mijloace a unor lucrări civile sau de construcții, pe baza diviziunii 51 din CPC;
- (c) „licitație electronică” înseamnă un proces repetitiv care implică utilizarea de mijloace electronice pentru prezentarea de către furnizori a unor prețuri noi și/sau a unor valori noi pentru elementele cuantificabile ale ofertei, altele decât prețul, care au legătură cu criteriile de evaluare, sau ambele, ceea ce duce la o clasificare sau la o reclasificare a ofertelor;

- (d) „în scris” sau „scris(ă)” înseamnă orice expresie scrisă cu litere sau cu cifre care poate fi citită, reprodusă și comunicată ulterior; aceasta poate include informațiile transmise și stocate prin mijloace electronice;
- (e) „procedură de negociere” înseamnă o metodă de achiziție prin care entitatea contractantă contactează unul sau mai mulți furnizori aleși de ea;
- (f) „măsură” înseamnă orice act cu putere de lege, normă administrativă, procedură, orientare sau practică administrativă sau orice acțiune a unei entități contractante legată de o achiziție publică reglementată;
- (g) „listă multifuncțională” înseamnă o listă de furnizori cu privire la care o entitate contractantă a hotărât că îndeplinesc condițiile de înscriere pe lista în cauză, pe care entitatea contractantă intenționează să o folosească de mai multe ori;
- (h) „anunț de intenție” înseamnă un anunț publicat de o entitate contractantă prin care invită furnizorii interesați să depună o cerere de participare, o ofertă sau ambele;
- (i) „operațiune de compensare” înseamnă orice condiție sau măsură care încurajează dezvoltarea locală sau îmbunătățește contul balanței de plăți al unei părți, cum ar fi utilizarea conținutului de origine națională, acordarea de licențe pentru tehnologie, investițiile, comerțul în contrapartidă și acțiuni sau cerințe similare;
- (j) „licitație deschisă” înseamnă o metodă de achiziție prin care toți furnizorii interesați pot depune o ofertă;

- (k) „entitate contractantă” înseamnă o entitate care intră sub incidența secțiunii A, B sau C din anexa 21-A sau 21-B;
- (l) „furnizor calificat” înseamnă un furnizor care este recunoscut de o entitate contractantă ca îndeplinind condițiile de participare;
- (m) „licitație selectivă” înseamnă o metodă de achiziție prin care numai furnizorii calificați sunt invitați de entitatea contractantă să depună o ofertă;
- (n) „serviciile” includ serviciile de construcții, în absența unor dispoziții contrare;
- (o) „standard” înseamnă un document aprobat de un organism recunoscut care prevede, pentru utilizare comună și repetată, norme, orientări sau caracteristici pentru bunuri sau servicii sau pentru procesele și metodele de producție aferente acestora, document a cărui respectare nu este obligatorie și care, de asemenea, poate să includă sau să se refere exclusiv la cerințe privind terminologia, simbolurile, ambalajul, marcarea sau etichetarea aplicabile unui bun, serviciu, proces sau metodă de producție;
- (p) „furnizor” înseamnă o persoană sau un grup de persoane care furnizează sau ar putea furniza bunuri sau servicii și

(q) „specificație tehnică” înseamnă o cerință din cadrul documentației de achiziție care:

(i) definește caracteristicile:

(A) bunurilor care urmează să fie achiziționate, inclusiv calitatea, performanța, siguranța și dimensiunile acestora sau procesele și metodele de producție a acestora sau

(B) serviciilor care urmează să fie achiziționate, inclusiv calitatea, performanța și siguranța acestora sau procesele sau metodele de furnizare a acestora sau

(ii) se referă la cerințe privind terminologia, simbolurile, ambalajul, marcarea sau etichetarea aplicabile unui bun sau serviciu.

ARTICOLUL 21.2

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezentul capitol se aplică oricărei măsuri privind achizițiile publice reglementate, indiferent dacă sunt sau nu efectuate exclusiv sau parțial prin mijloace electronice.

(2) În sensul prezentului capitol, „achiziție publică reglementată” înseamnă o procedură de achiziție publică desfășurată în scopuri guvernamentale:

(a) pentru un bun, un serviciu sau orice combinație a acestora:

(i) astfel cum se specifică în anexa 21-A sau 21-B și

(ii) care nu sunt achiziționate pentru a fi comercializate sau revândute sau pentru a fi utilizate în producția sau furnizarea de mărfuri sau servicii care se comercializează sau se revând;

(b) prin orice mijloace contractuale, inclusiv: cumpărare, leasing și închiriere sau cumpărare în rate, cu sau fără opțiune de cumpărare;

(c) a cărei valoare, estimată în conformitate cu alineatele (6)-(8), este egală sau mai mare decât pragul relevant specificat în anexa 21-A sau 21-B la momentul publicării unui anunț în conformitate cu articolul 21.6;

(d) de către o entitate contractantă și

(e) care nu este exclusă în alt mod din domeniul de aplicare de la alineatul (3) sau din anexa 21-A sau 21-B.

(3) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în anexa 21-A sau 21-B, prezentul capitol nu se aplică:

- (a) achiziției sau închirierii de terenuri, de construcții existente sau de alte bunuri imobile sau a drepturilor asupra acestora;
- (b) acordurilor necontractuale sau oricărei forme de asistență pe care o parte o acordă, inclusiv acorduri de cooperare, granturi, împrumuturi, subvenții, infuzii de capital, garanții și stimulente fiscale;
- (c) achizițiilor sau cumpărării de servicii ale agențiilor fiscale sau ale depozitarilor, de servicii de lichidare și de gestionare pentru instituții financiare reglementate sau de servicii legate de vânzarea, de răscumpărarea și de distribuirea datoriei publice, inclusiv de împrumuturi și de obligațiuni de stat, de bonuri de trezorerie sau de alte titluri de valoare;
- (d) contractelor de ocupare a forței de muncă în sectorul public;
- (e) achizițiilor publice efectuate:
 - (i) în scopul precis de acordare de asistență internațională, inclusiv de ajutor pentru dezvoltare;

- (ii) în cadrul procedurii sau condiției specifice prevăzute într-un acord internațional referitor la staționarea trupelor sau la implementarea în comun a unui proiect de către țările semnatare; sau
 - (iii) în cadrul procedurii sau condiției specifice a unei organizații internaționale sau finanțate prin granturi, împrumuturi sau alt tip de asistență internațională, în cazul în care procedura sau condiția aplicabilă nu ar fi conformă cu prezentul capitol; sau
- (f) serviciilor financiare.
- (4) Achizițiile publice care fac obiectul prezentului capitol sunt toate achizițiile reglementate de anexa 21-A sau 21-B, în care angajamentele fiecărei părți sunt stabilite după cum urmează:
- (a) în secțiunea A din anexele 21-A și 21-B, entitățile guvernamentale centrale ale căror achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;
 - (b) în secțiunea B din anexele 21-A și 21-B, entitățile guvernamentale subcentrale ale căror achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;
 - (c) în secțiunea C din anexele 21-A și 21-B, toate celelalte entități ale căror achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;
 - (d) în secțiunea D din anexele 21-A și 21-B, mărfurile care sunt reglementate de prezentul capitol;

- (e) în secțiunea E din anexele 21-A și 21-B, serviciile, altele decât serviciile de construcții, care sunt reglementate de prezentul capitol;
 - (f) în secțiunea F din anexele 21-A și 21-B, serviciile de construcții care sunt reglementate de prezentul capitol;
 - (g) în secțiunea G din anexele 21-A și 21-B, concesiunile de lucrări publice care sunt reglementate de prezentul capitol;
 - (h) în secțiunea H din anexele 21-A și 21-B, orice note generale;
 - (i) în secțiunea I din anexele 21-A și 21-B, mass-media în care partea își publică anunțurile de achiziții publice, anunțurile de atribuire și alte informații legate de sistemul său de achiziții publice, astfel cum se prevede în prezentul capitol;
 - (j) în secțiunea J din anexa 21-B, cursul de schimb care trebuie utilizat pentru valorile prag.
- (5) În cazul în care, în cadrul unei achiziții publice reglementate, o entitate contractantă solicită unor persoane care nu intră sub incidența anexei 21-A sau 21-B să organizeze proceduri de achiziții publice în conformitate cu anumite cerințe, articolul 21.4 se aplică *mutatis mutandis* acestor cerințe.
- (6) Atunci când estimează valoarea unei achiziții publice pentru a se asigura dacă este vorba de achiziții publice reglementate, o entitate contractantă:
- (a) nu împarte achiziția publică în mai multe achiziții publice și nici nu selectează sau utilizează o anumită metodă de evaluare pentru a estima valoarea unei achiziții publice în vederea excluderii totale sau parțiale a acesteia din domeniul de aplicare al prezentului capitol și

- (b) include valoarea totală maximă estimată a achiziției publice pe toată durata sa, indiferent dacă este atribuită unuia sau mai multor furnizori, luând în considerare toate formele de remunerare, inclusiv:
 - (i) prime, taxe, comisioane și dobânzi și
 - (ii) în cazul în care achiziția publică oferă posibilitatea unor opțiuni, valoarea totală a acestor opțiuni.
- (7) În cazul în care o solicitare individuală de achiziție publică conduce la atribuirea a mai mult de un contract sau la atribuirea de contracte în părți separate („contracte recurente”), baza de calcul pentru valoarea totală maximă estimată este:
 - (a) valoarea contractelor recurente pentru același tip de bunuri sau servicii, atribuite în decursul ultimelor 12 luni sau în ultimul exercițiu financiar al entității contractante, corectată, dacă este posibil, pentru a ține seama de modificările anticipate de cantitate sau de valoare a bunurilor ori a serviciilor contractate pentru următoarele 12 luni sau
 - (b) valoarea estimată a contractelor repetitive pentru același tip de bun sau de serviciu care urmează să fie atribuite în decursul celor 12 luni care urmează atribuirii contractului inițial sau în timpul exercițiului financiar al entității contractante.

(8) În cazul achizițiilor publice prin leasing, închiriere sau cumpărare în rate de bunuri sau servicii ori al achizițiilor publice pentru care nu se specifică un preț total, baza de evaluare este:

(a) pentru contractele cu durată determinată:

(i) în cazul în care durata contractului este egală sau mai mică de 12 luni, valoarea maximă totală estimată pentru întreaga durată;

(ii) în cazul în care durata este mai mare de 12 luni, valoarea maximă totală estimată, care include orice valoare reziduală estimată;

(b) pentru contractele pe perioadă nedeterminată, tranșa lunară estimată înmulțită cu 48;

(c) în cazul în care nu se poate stabili cu certitudine dacă durata contractului este determinată, se aplică litera (b).

ARTICOLUL 21.3

Excepții privind securitatea și excepții de ordin general

(1) Nicio dispoziție a prezentului capitol nu se interpretează ca împiedicând una dintre părți să întreprindă o acțiune sau să nu dezvăluie informații pe care le consideră necesare pentru protejarea intereselor sale esențiale în materie de securitate în legătură cu achizițiile de arme, muniții sau materiale de război sau cu privire la achizițiile indispensabile pentru securitatea națională sau pentru apărarea națională.

(2) Sub rezerva cerinței ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părți în cazurile în care există aceleași condiții sau ar constitui o restricție disimulată în calea comerțului internațional, nicio dispoziție a prezentului capitol nu se interpretează ca împiedicând o parte să instituie sau să aplice măsuri:

- (a) necesare pentru protejarea moralei publice, a ordinii sau a siguranței publice;
 - (b) necesare pentru protejarea vieții sau a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor;
 - (c) necesare pentru protejarea proprietății intelectuale sau
 - (d) legate de produse sau servicii furnizate de persoane cu handicap, instituții filantropice sau prin munca deținuților.
- (3) Părțile înțeleg că litera (b) de la alineatul (2) include măsurile de mediu necesare pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor.

ARTICOLUL 21.4

Principii generale

Nediscriminare

- (1) În ceea ce privește orice măsură privind achizițiile publice reglementate, fiecare parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, acordă imediat și necondiționat bunurilor și serviciilor celeilalte părți și furnizorilor celeilalte părți care oferă bunurile sau serviciile unei părți un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care partea respectivă, inclusiv entitățile sale contractante, îl acordă bunurilor, serviciilor și furnizorilor proprii.
- (2) În ceea ce privește orice măsură referitoare la achizițiile publice reglementate, o parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia:
 - (a) nu acordă unui furnizor stabilit pe plan local un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat unui alt furnizor stabilit pe plan local, pe baza gradului de control străin sau de participare străină la capital sau
 - (b) nu discriminează un furnizor stabilit pe plan local pe baza faptului că bunurile sau serviciile oferite de furnizorul respectiv pentru o anumită achiziție publică sunt bunuri sau servicii ale celeilalte părți.

Utilizarea mijloacelor electronice

(3) Părțile se asigură că toate comunicările și schimburile de informații pentru achizițiile publice reglementate se efectuează prin mijloace electronice, inclusiv pentru publicarea informațiilor privind achizițiile publice, a anunțurilor și a documentației de licitație, precum și pentru primirea ofertelor. Atunci când efectuează o achiziție publică reglementată prin mijloace electronice, o entitate contractantă:

- (a) se asigură că procedura de achiziții publice este desfășurată folosind sisteme de tehnologie a informațiilor și software, inclusiv cele legate de autentificarea și criptarea informațiilor, care sunt disponibile publicului larg și interoperabile cu alte sisteme de tehnologie a informațiilor și software disponibile publicului larg;
- (b) instituie și menține mecanisme care asigură integritatea cererilor de participare și a ofertelor, fiind capabile inclusiv să înregistreze momentul primirii ofertelor și să prevină accesul necorespunzător la acestea și
- (c) utilizează mijloace electronice de informare și comunicare pentru publicarea anunțurilor și a documentației de licitație în cadrul procedurilor de achiziții publice și, în cea mai mare măsură posibilă, pentru depunerea ofertelor.

Desfășurarea procedurii de achiziții publice

(4) O entitate contractantă organizează procedurile de achiziții publice reglementate într-un mod transparent și imparțial care:

- (a) respectă dispozițiile prezentului capitol, utilizând metode precum licitația deschisă, licitația selectivă și licitația restrânsă și
- (b) evită conflictele de interese și practicile de corupție, în conformitate cu legislația relevantă.

Reguli de origine

(5) În sensul achizițiilor publice care fac obiectul prezentului capitol, o parte nu aplică reguli de origine bunurilor importate din cealaltă parte care sunt diferite de regulile de origine pe care partea respectivă le aplică în cursul normal al schimburilor comerciale pentru importurile acelorași bunuri.

Compensări

(6) În ceea ce privește achizițiile publice reglementate, o parte, inclusiv entitățile sale contractante, nu are în vedere, nu solicită, nu impune și nu aplică nicio compensare în nicio etapă a achiziției publice.

Măsuri care nu sunt specifice achizițiilor publice

(7) Alineatele (1) și (2) nu se aplică taxelor vamale și impunerilor de orice natură aplicate la import sau în legătură cu importul; modului de percepere a acestor taxe și impuneri; altor reglementări sau formalități de import și măsurilor care afectează comerțul cu servicii, altele decât măsurile care guvernează achizițiile publice reglementate.

Măsuri anticorupție

(8) Fiecare parte se asigură că dispune de măsuri adecvate pentru a aborda și a preveni corupția în cadrul achizițiilor sale publice. Astfel de măsuri pot include proceduri prin care se asigură faptul că devin neeligibili pentru participarea la achizițiile publice ale părții respective, fie pe o perioadă nedeterminată, fie pentru o anumită perioadă, furnizorii cu privire la care autoritățile judiciare ale părții au stabilit, printr-o hotărâre definitivă, că s-au angajat în acte de dare sau luare de mită, în acțiuni frauduloase sau în alte acțiuni ilegale în legătură cu achizițiile publice pe teritoriul părții în cauză. Fiecare parte se asigură, de asemenea, că dispune de politici și proceduri pentru a elimina, în măsura posibilului, sau pentru a gestiona orice potențial conflict de interese din partea celor implicați în achiziții publice sau care au influență asupra unei achiziții publice.

ARTICOLUL 21.5

Informații privind sistemul de achiziții publice

- (1) Fiecare parte:
 - (a) publică cu promptitudine orice acte cu putere de lege, norme administrative, decizii judiciare, hotărâri administrative cu aplicabilitate generală și clauze contractuale standard care sunt obligatorii în temeiul unui act cu putere de lege sau al unei norme administrative și care sunt incluse ca referință în anunțuri, în documentația de licitație și în procedura de achiziții publice reglementate, precum și orice modificări ale acestora prin mijloacele electronice sau pe suport de hârtie desemnate oficial la nivel național, care sunt difuzate pe scară largă și rămân accesibile publicului și
 - (b) furnizează celeilalte părți, la cerere, o explicație a acestora.
- (2) Fiecare parte enumeră, în secțiunea I din anexa 21-A sau, respectiv, 21-B:
 - (a) mijloacele electronice sau pe suport de hârtie în care partea respectivă publică informațiile prevăzute la alineatul (1);
 - (b) mijloacele electronice sau pe suport de hârtie în care partea respectivă publică anunțurile prevăzute la articolul 21.6, la articolul 21.8 alineatul (9) și la articolul 21.17 alineatul (2) și

(c) adresa sau adresele de internet la care partea publică:

(i) datele sale statistice privind achizițiile publice, în temeiul articolului 21.17 alineatul (4) sau

(ii) anunțurile sale cu privire la contractele atribuite, în temeiul articolului 21.17 alineatul (5).

(3) Fiecare parte notifică cu promptitudine subcomitetului menționat la articolul 21.21 orice modificare a informațiilor sale enumerate în secțiunea I din anexa 21-A sau, respectiv, 21-B.

ARTICOLUL 21.6

Anunțuri

Anunțul de intenție

(1) Pentru fiecare achiziție publică reglementată, o entitate contractantă publică un anunț de intenție, cu excepția situațiilor prevăzute la articolul 21.14.

- (2) Cu excepția unor dispoziții contrare din prezentul capitol, fiecare anunț de intenție include:
- (a) denumirea și adresa entității contractante și alte informații necesare în vederea contactării entității contractante și a obținerii tuturor documentelor relevante privind achiziția publică, costurile acestora și condițiile de plată, dacă este cazul;
 - (b) o descriere a achiziției publice, inclusiv natura și cantitatea bunurilor sau a serviciilor care urmează să fie achiziționate sau, în cazul în care cantitatea nu este cunoscută, cantitatea estimată;
 - (c) în cazul contractelor repetate, dacă este posibil, o estimare a perioadei publicării următoarelor anunțuri de intenție;
 - (d) o descriere a eventualelor opțiuni;
 - (e) termenul în care se vor livra bunurile sau serviciile sau durata contractului;
 - (f) metoda de achiziții publice care va fi utilizată și dacă aceasta va implica negocieri sau un mecanism de licitație electronică;
 - (g) atunci când este cazul, adresa și eventualul termen pentru depunerea cererilor de participare la procedura de achiziție;

- (h) adresa și termenul pentru depunerea ofertelor;
- (i) limba sau limbile în care pot fi depuse ofertele sau cererile de participare, dacă acestea pot fi depuse într-o altă limbă decât o limbă oficială a părții entității contractante;
- (j) o listă și o scurtă descriere a condițiilor pentru participarea furnizorilor, inclusiv a cerințelor privind documente sau certificări specifice care trebuie prezentate de furnizori în legătură cu achiziția publică, cu excepția cazului în care aceste cerințe sunt incluse în documentația de licitație care este pusă la dispoziție tuturor furnizorilor interesați odată cu anunțul de intenție;
- (k) în cazul în care, în temeiul articolului 21.8, entitatea contractantă intenționează să selecteze un număr limitat de furnizori calificați care să fie invitați să participe la licitație, criteriile care vor fi utilizate pentru a-i selecta și, după caz, orice limită privind numărul de furnizori cărora li se va permite să depună oferte și
- (l) o mențiune conform căreia achiziția publică este reglementată de prezentul capitol.

Anunțul succint

(3) Pentru fiecare achiziție publică preconizată, entitatea contractantă publică un anunț succint care trebuie să fie ușor accesibil, în același moment în care publică anunțul de intenție, în una dintre limbile oficiale ale OMC¹. Anunțul succint trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- (a) obiectul achiziției publice;
- (b) ultima zi în care se pot depune oferte sau, după caz, o eventuală ultimă zi în care se pot depune cereri de participare la procedura de achiziție publică sau cereri de includere pe o listă multifuncțională și
- (c) adresa la care se pot solicita documentele referitoare la procedura de achiziții publice.

Anunțul de achiziții publice planificate

(4) Entitățile contractante sunt încurajate să publice cât mai devreme în cursul fiecărui exercițiu financiar un anunț privind planurile lor de achiziții publice viitoare („anunț de achiziții publice planificate”). Anunțul de achiziții publice planificate ar trebui să includă obiectul achiziției publice și data planificată a publicării anunțului de intenție.

¹ Pentru mai multă certitudine, limbile oficiale ale OMC sunt engleza, spaniola și franceza.

(5) O entitate contractantă care intră sub incidența secțiunii B sau C din anexa 21-A sau 21-B poate utiliza un anunț de achiziții publice planificate ca anunț de intenție, cu condiția ca acesta să includă toate informațiile menționate la alineatul (2) de care dispune entitatea, precum și o declarație prin care furnizorii interesați ar trebui să își exprime față de entitatea contractantă interesul pentru respectiva procedură de achiziții publice.

Norme comune anunțurilor

(6) Anunțul de intenție, anunțul succint și anunțul de achiziții publice planificate trebuie să fie accesibile direct, prin mijloace electronice, în mod gratuit, prin intermediul unui punct unic de acces pe internet. În plus, anunțurile pot fi publicate, de asemenea, pe un suport de hârtie adecvat, care trebuie să fie difuzat pe scară largă și să rămână ușor accesibil publicului, cel puțin până la expirarea termenului indicat în anunț.

Mijlocul corespunzător pe suport de hârtie și electronic este enumerat de fiecare parte în secțiunea I din anexa 21-A sau, respectiv, 21-B.

(7) Fără a se aduce atingere cerințelor prevăzute la alineatul (6) privind accesibilitatea anunțurilor de intenție, a anunțurilor succinte și a anunțurilor de achiziții publice planificate, prin mijloace electronice și gratuite prin intermediul unui punct unic de acces, Chile creează, de la data intrării în vigoare a prezentului acord și pentru perioada de tranziție de trei ani până când punctul unic de acces va fi pe deplin operațional, un portal ca alternativă temporară la un punct unic de acces, care ar trebui să fie accesibil în mod gratuit și ar trebui să furnizeze linkuri către platformele sau site-urile pe care sunt publicate anunțurile. Portalul trebuie să conțină linkuri către maximum patru site-uri, și anume:

(a) *Mercado público*;

(b) *Ministerio de Obras Públicas*;

(c) *Dirección General de Concesiones* și

(d) *Diario Oficial*.

(8) Părțile prevăd o examinare periodică a alineatului (7) din prezentul articol, inclusiv o discuție în cadrul subcomitetului menționat la articolul 21.21, în special cu privire la stadiul punerii în aplicare a punctului unic de acces.

ARTICOLUL 21.7

Condiții de participare

- (1) O entitate contractantă limitează condițiile de participare la o procedură de achiziții publice la condițiile esențiale pentru a asigura faptul că un furnizor dispune de capacitățile juridice, financiare, comerciale și tehnice pentru a se achita de obligațiile care îi revin în cazul în care este declarat câștigător al procedurii de achiziții publice respective.
- (2) Atunci când stabilește condițiile de participare, o entitate contractantă:
- (a) nu impune condiția ca, pentru ca un furnizor să participe la o procedură de achiziții publice, acesta trebuie să fi câștigat anterior unul sau mai multe contracte atribuite de o entitate contractantă a unei părți;
 - (b) poate solicita o experiență anterioară relevantă, în cazul în care aceasta este esențială pentru ca furnizorul să îndeplinească cerințele procedurii de achiziții publice și
 - (c) nu impune ca experiența anterioară pe teritoriul părții să fie o condiție a procedurii de achiziții publice.

(3) Atunci când evaluează dacă un furnizor îndeplinește condițiile de participare, entitatea contractantă:

(a) evaluează capacitatea financiară și competențele comerciale și tehnice ale furnizorului pe baza activităților economice ale acestuia desfășurate atât pe teritoriul părții din care face parte entitatea contractantă, cât și în afara acestuia și

(b) își bazează evaluarea pe condițiile pe care entitatea contractantă le-a specificat în prealabil în anunțuri sau în documentația de licitație.

(4) În cazul în care există dovezi justificative și cu condiția ca acest lucru să nu fie aplicat într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părți, o parte, inclusiv entitățile sale contractante, poate exclude un furnizor din motive precum:

(a) faliment;

(b) fals în declarații;

(c) neajunsuri semnificative sau persistente la îndeplinirea unei cerințe sau a unei obligații de fond în cadrul unui contract sau al unor contracte încheiate anterior;

(d) hotărâri definitive pronunțate cu privire la infracțiuni grave sau alte delikte grave;

- (e) abateri profesionale grave sau fapte sau omisiuni care se reflectă negativ asupra integrității comerciale a furnizorului sau
- (f) neplata impozitelor.

ARTICOLUL 21.8

Calificarea furnizorilor

Sisteme de înregistrare și proceduri de calificare

- (1) O parte, inclusiv entitățile sale contractante, poate menține un sistem de înregistrare în cadrul căruia furnizorii interesați sunt obligați să se înregistreze și să furnizeze anumite informații. În acest caz, partea respectivă se asigură că furnizorii interesați au acces, prin mijloace electronice, la informațiile privind sistemul de înregistrare și că pot solicita înregistrarea în orice moment. Autoritatea competentă îi informează într-un termen rezonabil cu privire la decizia de a aproba sau respinge această solicitare. În cazul în care solicitarea este respinsă, decizia trebuie să fie motivată în mod corespunzător.
- (2) Fiecare parte se asigură că:
 - (a) entitățile sale contractante depun eforturi pentru reducerea la minimum a diferențelor dintre procedurile lor de calificare și

- (b) în cazul în care entitățile sale contractante mențin sisteme de înregistrare, entitățile depun eforturi în vederea reducerii la minimum a diferențelor în ceea ce privește propriile sisteme de înregistrare.
- (3) O parte, inclusiv entitățile sale contractante, nu adoptă și nici nu aplică un sistem de înregistrare sau o procedură de calificare care are drept scop sau efect crearea de obstacole inutile în calea participării furnizorilor celeilalte părți în cadrul procedurii sale de ofertare.

Licitație selectivă

- (4) În cazul în care intenționează să utilizeze licitația selectivă, o entitate contractantă:
 - (a) include în anunțul de intenție cel puțin informațiile prevăzute la articolul 21.6 alineatul (2) literele (a), (b), (f), (g), (j), (k) și (l) și invită furnizorii să depună o cerere de participare și
 - (b) pune la dispoziția furnizorilor calificați, până la începerea perioadei de depunere a ofertelor, cel puțin informațiile prevăzute la articolul 21.6 alineatul (2) literele (c), (d), (e), (h) și (i) și le notifică acest lucru în conformitate cu articolul 21.12 alineatul (3) litera (b).
- (5) O entitate contractantă permite tuturor furnizorilor calificați să participe la o anumită procedură de achiziții publice, exceptând situația în care entitatea contractantă menționează în anunțul de intenție o limitare a numărului de furnizori cărora li se va permite să depună oferte și criteriile sau motivele pentru selecția numărului limitat de furnizori. O invitație de a depune o ofertă se adresează numărului de furnizori care este necesar pentru a asigura concurența.

(6) În cazul în care documentația de licitație nu este pusă la dispoziția publicului de la data publicării anunțului menționat la alineatul (4), entitatea contractantă se asigură că documentele respective sunt puse la dispoziție concomitent tuturor furnizorilor calificați selectați în conformitate cu alineatul (5).

Liste multifuncționale

(7) O entitate contractantă poate utiliza o listă de furnizori multifuncțională, cu condiția ca un anunț prin care furnizorii interesați sunt invitați să solicite includerea pe listă:

(a) să fie publicat anual și

(b) în cazul în care este publicat prin mijloace electronice, să fie pus la dispoziție în mod permanent, pe suportul adecvat menționat în secțiunea I din anexele 21-A și 21-B.

(8) Anunțul prevăzut la alineatul (7) cuprinde:

(a) o descriere a bunurilor sau serviciilor sau a categoriilor acestora pentru care se poate folosi lista;

(b) condițiile de participare pe care furnizorii trebuie să le îndeplinească pentru a figura pe listă și metodele pe care entitatea contractantă le va utiliza pentru a verifica dacă un furnizor îndeplinește condițiile;

(c) denumirea și adresa entității contractante și alte informații necesare în vederea contactării entității și a obținerii tuturor documentelor relevante privind lista;

- (d) perioada de valabilitate a listei și mijloacele de reînnoire sau de încetare a utilizării acesteia sau, dacă nu se prevede perioada de valabilitate, o mențiune referitoare la metoda prin care se va notifica încetarea utilizării listei și
 - (e) o mențiune că lista poate fi utilizată pentru achizițiile publice reglementate de prezentul capitol.
- (9) Fără a se aduce atingere alineatului (7), atunci când valabilitatea unei liste multifuncționale este de trei ani sau mai puțin, o entitate contractantă poate publica anunțul menționat la alineatul (7) numai o dată, la începutul perioadei de valabilitate a listei, cu condiția ca:
- (a) anunțul să precizeze perioada de valabilitate și să nu mai fie publicate anunțuri ulterioare; și
 - (b) să fie publicat prin mijloace electronice și pus la dispoziție în mod permanent în timpul perioadei de valabilitate.
- (10) O entitate contractantă permite furnizorilor să solicite în orice moment să fie incluși pe o listă multifuncțională și îi include pe listă, într-un termen rezonabil de scurt, pe toți furnizorii calificați.

(11) În cazul în care un furnizor care nu este inclus pe o listă multifuncțională depune o cerere de participare la o procedură de achiziții publice bazată pe o listă multifuncțională, împreună cu toate documentele necesare, în termenul prevăzut la articolul 21.10 alineatul (2), entitatea contractantă examinează cererea. Entitatea contractantă nu poate refuza să ia în calcul furnizorul respectiv pentru procedura de achiziții publice pe motiv că entitatea contractantă nu dispune de suficient timp pentru a examina cererea, decât în cazuri excepționale în care, având în vedere complexitatea achiziției publice, entitatea nu poate finaliza examinarea cererii în termenul prevăzut pentru prezentarea ofertelor.

Entitățile din secțiunile B și C din anexa 21-A sau 21-B

(12) O entitate contractantă care intră sub incidența secțiunii B sau C din anexa 21-A sau 21-B poate utiliza un anunț prin care invită furnizorii să solicite includerea pe o listă multifuncțională ca anunț de intenție, cu condiția ca:

- (a) anunțul să fie publicat în conformitate cu alineatul de la prezentul articol 7 și să includă informațiile necesare în temeiul alineatului (8), cât mai multe dintre informațiile disponibile prevăzute la articolul 21.6.2 alineatul (2) și o declarație că anunțul reprezintă un anunț de intenție sau că numai furnizorii de pe lista multifuncțională vor primi anunțuri ulterioare de achiziții publice derulate în baza listei multifuncționale și
- (b) entitatea să ofere cu promptitudine furnizorilor care și-au exprimat față de entitate interesul pentru o anumită procedură de achiziții publice suficiente informații pentru a le permite să își evalueze interesul pentru procedura respectivă, inclusiv toate celelalte informații necesare în temeiul articolului 21.6.2 alineatul (2), în măsura în care aceste informații sunt disponibile.

(13) O entitate contractantă care intră sub incidența secțiunii B sau C din anexa 21-A sau 21-B poate permite unui furnizor care a solicitat includerea pe o listă multifuncțională în conformitate cu alineatul (10) din prezentul articol să depună o ofertă în cadrul unei anumite proceduri de achiziții publice în cazul în care entitatea contractantă are suficient timp pentru a analiza dacă furnizorul respectiv îndeplinește condițiile de participare.

Informații privind deciziile entității contractante

(14) Entitatea contractantă informează prompt orice furnizor care depune o cerere de participare la o procedură de achiziții publice sau o solicitare de includere pe o listă multifuncțională cu privire la decizia entității contractante referitoare la respectiva cerere sau solicitare.

(15) În cazul în care entitatea contractantă respinge cererea unui furnizor de participare la o procedură de achiziții publice sau solicitarea acestuia de includere pe o listă multifuncțională, dacă nu îl mai recunoaște ca fiind un furnizor calificat sau îl elimină de pe o listă multifuncțională, entitatea îl informează cu promptitudine pe furnizor și, la cererea acestuia, îi transmite o explicație în scris a motivelor deciziei sale.

ARTICOLUL 21.9

Specificații tehnice

(1) O entitate contractantă nu întocmește, nu adoptă și nu aplică nicio specificație tehnică și nu stabilește nicio procedură de evaluare a conformității care are drept scop sau efect crearea unor obstacole inutile în calea comerțului internațional.

- (2) Dacă este cazul, atunci când stabilește specificațiile tehnice pentru mărfurile sau serviciile care fac obiectul procedurii de achiziții publice, entitatea contractantă:
- (a) definește specificațiile tehnice bazate mai degrabă pe cerințe de performanță și de funcționare decât pe cerințe de proiectare sau descriptive și
 - (b) fundamentează specificațiile tehnice pe standarde internaționale, dacă acestea există; în caz contrar, le fundamentează pe reglementări tehnice naționale, pe standarde naționale recunoscute sau pe coduri pentru construcții.
- (3) Atunci când în specificațiile tehnice se utilizează caracteristici de proiectare sau descriptive, entitatea contractantă indică, atunci când este cazul, că va lua în considerare ofertele de mărfuri sau servicii echivalente care îndeplinesc, în mod demonstrabil, cerințele procedurii de achiziții publice, incluzând formulări precum „sau echivalent(ă)” în documentația de licitație.
- (4) Entitatea contractantă nu stabilește specificații tehnice care impun sau care se referă la o anumită marcă sau denumire comercială, brevet, drept de autor, model sau tip, origine specifică ori la un anumit producător sau furnizor, cu excepția cazului în care nu există un mod îndeajuns de precis sau de inteligibil de a descrie cerințele respectivei proceduri de achiziții publice și cu condiția ca, în astfel de cazuri, entitatea să includă în documentația de licitație formulări precum „sau echivalent(ă)”.
- (5) Entitatea contractantă nu solicită și nici nu acceptă, într-o manieră în care ar putea avea ca efect înlăturarea concurenței, o consultanță care poate fi folosită în pregătirea sau adoptarea oricărei specificații tehnice pentru o anumită procedură de achiziții publice din partea unei persoane care poate avea un interes comercial în ceea ce privește procedura respectivă.

(6) Pentru mai multă certitudine, fiecare parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, poate, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, elabora, adopta sau aplica specificații tehnice cu scopul de a promova conservarea resurselor naturale sau de a proteja mediul.

ARTICOLUL 21.10

Documentația de licitație

(1) O entitate contractantă pune la dispoziția furnizorilor documentația de licitație, care include toate informațiile necesare pentru a le permite furnizorilor să pregătească și să depună oferte admisibile. Cu excepția cazului în care informațiile respective sunt prevăzute deja în anunțul de intenție, documentația de licitație include o descriere completă privind:

- (a) achiziția publică, inclusiv natura și cantitatea bunurilor sau serviciilor care urmează a fi achiziționate sau, în cazul în care cantitatea nu este cunoscută, cantitatea estimată și orice cerințe care trebuie îndeplinite, inclusiv orice specificație tehnică, certificat de evaluare a conformității, planuri, desene sau materiale instructive;
- (b) toate condițiile de participare, inclusiv o listă a informațiilor și a documentelor pe care furnizorii sunt obligați să le prezinte în ceea ce privește condițiile de participare;
- (c) toate criteriile de evaluare pe care entitatea le va aplica la atribuirea contractului și, exceptând cazul în care prețul este singurul criteriu, importanța relativă a criteriilor respective;

- (d) atunci când entitatea contractantă va desfășura procedura de achiziție publică prin mijloace electronice, orice cerințe privind autentificarea și criptarea sau alte cerințe legate de transmiterea informațiilor prin mijloace electronice;
 - (e) atunci când entitatea contractantă va organiza o licitație electronică, regulile, inclusiv identificarea elementelor ofertei legate de criteriile de evaluare, pe baza cărora va fi desfășurată licitația;
 - (f) atunci când ofertele vor fi deschise în cadrul unei ședințe publice, data, ora și locul deschiderii și, după caz, persoanele autorizate să fie prezente;
 - (g) orice alte termene sau condiții, inclusiv condițiile de plată și orice limitare a mijloacelor prin care pot fi depuse ofertele, de exemplu pe suport de hârtie sau prin mijloace electronice și
 - (h) orice date la care trebuie livrate bunurile sau furnizate serviciile.
- (2) La stabilirea datei de livrare a bunurilor sau de furnizare a serviciilor care fac obiectul procedurii de achiziții publice, entitatea contractantă ține seama de anumiți factori precum complexitatea procedurii de achiziții publice, nivelul de subcontractare necesar și intervalul de timp realist necesar pentru producția, scoaterea din stoc și transportul mărfurilor de la punctul de livrare sau pentru furnizarea serviciilor.
- (3) Criteriile de evaluare menționate în anunțul de intenție sau în documentația de licitație pot include, printre altele, prețul și alte elemente de cost, calitatea, valoarea tehnică, caracteristicile de mediu și condițiile de livrare.

- (4) În cel mai scurt timp posibil, o entitate contractantă:
- (a) pune la dispoziție documentația de licitație pentru a garanta că furnizorii interesați dispun de suficient timp pentru a depune oferte admisibile;
 - (b) furnizează, la cerere, documentația de licitație oricărui furnizor interesat și
 - (c) răspunde oricărei cereri rezonabile de informații relevante, adresată de orice furnizor interesat sau participant în termenul stabilit în legislația fiecărei părți, cu condiția ca aceste informații să nu ofere furnizorului respectiv un avantaj față de ceilalți furnizori.

Modificări

- (5) În cazul în care entitatea contractantă modifică criteriile sau cerințele prevăzute în anunțul de intenție sau în documentația de licitație pusă la dispoziția furnizorilor care participă la procedură sau modifică ori publică din nou anunțul sau documentația de licitație, aceasta transmite în scris orice astfel de modificări sau anunțul ori documentația de licitație modificat(ă) sau republicat(ă):
- (a) tuturor furnizorilor care participă la procedură în momentul modificării, al amendării sau al republicării, dacă aceștia sunt cunoscuți de către entitate, și, în toate celelalte cazuri, în același mod în care au fost puse la dispoziție informațiile inițiale și
 - (b) într-un termen adecvat, având în vedere natura și complexitatea achiziției publice, care să le permită furnizorilor respectivi să își modifice ofertele și să le depună din nou, după caz.

ARTICOLUL 21.11

Considerente de mediu și sociale

(1) O parte poate permite entităților sale contractante să utilizeze considerente de mediu și sociale pe tot parcursul procedurii de achiziții publice, cu condiția ca acestea să nu fie discriminatorii, să respecte interdicția de compensare prevăzută la articolul 21.4 alineatul (6) și să aibă legătură cu obiectul contractului.

(2) Pentru mai multă certitudine, considerentele de mediu și sociale nu trebuie să fie pregătite, adoptate sau aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată sau o restricție disimulată în calea comerțului dintre părți.

ARTICOLUL 21.12

Termene

(1) O entitate contractantă acordă furnizorilor, în conformitate cu necesitățile proprii rezonabile, suficient timp pentru a pregăti și a depune cereri de participare și oferte admisibile, ținând seama de factori precum:

(a) natura și complexitatea achiziției;

- (b) măsura în care anticipează că va fi necesară subcontractarea și
- (c) timpul necesar pentru transmiterea ofertelor prin alte mijloace decât cele electronice, atât din străinătate, cât și din țara respectivă, în cazul în care nu sunt utilizate mijloace electronice.

Aceste termene, inclusiv eventualele prelungiri ale acestora, sunt aceleași pentru toți furnizorii interesați sau participanți.

(2) O entitate contractantă care utilizează licitația selectivă stabilește că termenul pentru depunerea cererilor de participare nu poate fi, în principiu, mai scurt de 25 de zile de la data publicării anunțului de intenție. În cazul în care o stare de urgență justificată în mod corespunzător de către entitatea contractantă face ca un astfel de termen să nu fie posibil, termenul poate fi redus la nu mai puțin de 10 zile.

(3) Cu excepția alineatelor (4), (5), (7) și (8), o entitate contractantă stabilește că termenul de depunere a ofertelor nu este mai scurt de 40 de zile:

- (a) în cazul unei licitații deschise, de la data publicării anunțului de intenție; sau
- (b) în cazul unei licitații selective, entitatea le comunică furnizorilor că vor fi invitați să prezinte oferte, indiferent dacă se utilizează sau nu o listă multifuncțională.

(4) O entitate contractantă poate reduce termenul de depunere a ofertelor, stabilit în conformitate cu alineatul (3), la nu mai puțin de 10 zile dacă:

(a) entitatea contractantă a publicat un anunț de achiziții publice planificate, astfel cum este descris la articolul 21.6 alineatul (4), cu cel puțin 40 de zile și cel mult 12 luni înainte de publicarea anunțului de intenție, iar anunțul de achiziții publice planificate conține:

(i) o descriere a procedurii de achiziții publice;

(ii) termenele-limită aproximative pentru prezentarea ofertelor sau a cererilor de participare;

(iii) o declarație a faptului că furnizorii interesați ar trebui să își exprime față de entitatea contractantă interesul cu privire la achiziție;

(iv) adresa de la care se pot obține documentele referitoare la procedura de achiziții publice și

(v) cât mai multe din informațiile prevăzute a fi incluse în anunțul de intenție în conformitate cu articolul 21.6 alineatul (2), în măsura disponibilității acestora;

(b) în cazul contractelor recurente, entitatea contractantă indică într-un anunț de intenție inițial faptul că în anunțurile ulterioare se vor stabili termenele de depunere a ofertelor, în temeiul prezentului alineat sau

- (c) respectarea termenului de depunere a ofertelor stabilit în conformitate cu alineatul (3) nu este posibilă din cauza apariției unei situații urgente, justificate corespunzător de entitatea contractantă.

- (5) O entitate contractantă poate reduce cu cinci zile termenul de depunere a ofertelor stabilit în conformitate cu alineatul (3) pentru fiecare dintre următoarele situații:
 - (a) anunțul de intenție se publică prin mijloace electronice;
 - (b) toată documentația de licitație este pusă la dispoziție prin mijloace electronice de la data publicării anunțului de intenție și
 - (c) entitatea acceptă depunerea de oferte prin mijloace electronice.

- (6) Aplicarea alineatului (5) coroborat cu alineatul (4) nu poate conduce în niciun caz la o reducere a termenului de depunere a ofertelor stabilit în conformitate cu alineatul (3) la mai puțin de 10 zile de la data publicării anunțului de intenție.

- (7) Fără a se aduce atingere unei alte dispoziții a prezentului articol, dacă o entitate contractantă achiziționează bunuri sau servicii comerciale ori o combinație a acestora, entitatea respectivă poate reduce termenul de depunere a ofertelor stabilit în conformitate cu alineatul (3) la cel puțin 13 zile, cu condiția să publice simultan, prin mijloace electronice, anunțul de intenție și documentația de licitație. În plus, dacă entitatea acceptă oferte de bunuri sau servicii comerciale prin mijloace electronice, aceasta poate reduce termenul stabilit în conformitate cu alineatul (3) la cel puțin 10 zile.

(8) În cazul în care o entitate contractantă care intră sub incidența secțiunii B sau C din anexa 21-A sau 21-B a selectat toți furnizorii calificați sau un număr limitat al acestora, termenul de depunere a ofertelor poate fi stabilit de comun acord între entitatea contractantă și furnizorii selectați. În absența unui acord, termenul nu poate fi mai scurt de 10 zile.

ARTICOLUL 21.13

Negocierea

- (1) O parte poate prevedea ca entitățile sale contractante să desfășoare negocieri cu furnizorii în cadrul unei achiziții publice reglementate:
 - (a) dacă entitatea și-a exprimat intenția de a desfășura negocieri în anunțul de intenție prevăzut la articolul 21.6 alineatul (2) sau
 - (b) atunci când din evaluare rezultă că nicio ofertă nu este în mod clar cea mai avantajoasă în ceea ce privește criteriile specifice de evaluare stabilite în anunțul de intenție referitor la contractul de achiziție publică sau în documentația de licitație.

(2) O entitate contractantă:

- (a) se asigură că orice eliminare a furnizorilor care participă la negocieri este efectuată în conformitate cu criteriile de evaluare prevăzute în anunțul de intenție sau în documentația de licitație și
- (b) dacă negocierile sunt încheiate, stabilește, pentru restul furnizorilor participanți, un termen comun de depunere a unor eventuale oferte noi sau revizuite.

ARTICOLUL 21.14

Procedura de licitație restrânsă

(1) Cu condiția să nu aplice prezenta dispoziție în scopul evitării concurenței între furnizori sau într-o manieră care să creeze o discriminare față de furnizorii celeilalte părți sau o protecție în favoarea furnizorilor interni, entitatea contractantă poate recurge la procedura de licitație restrânsă și poate opta să nu aplice articolele 21.6, 21.7, 21.8, 21.10, 21.12, 21.13, 21.15 și 21.16 în oricare dintre următoarele situații:

(a) dacă:

- (i) nu a fost depusă nicio ofertă sau niciun furnizor nu a solicitat participarea;

- (ii) niciuna dintre ofertele depuse nu îndeplinește cerințele esențiale ale documentației de licitație;
 - (iii) niciunul dintre furnizori nu a îndeplinit condițiile de participare sau
 - (iv) ofertele depuse au fost declarate coluzive de către autoritatea competentă, cu condiția ca cerințele din documentația de licitație să nu fie modificate substanțial;
- (b) dacă bunurile sau serviciile pot fi furnizate numai de către un anumit furnizor și nu există bunuri sau servicii alternative sau substitutive rezonabile din oricare dintre următoarele motive:
- (i) obiectul achiziției este o operă de artă;
 - (ii) protecția acordată prin brevete, drepturi de autor sau alte drepturi exclusive sau
 - (iii) absența concurenței din motive tehnice;
- (c) pentru livrări suplimentare efectuate de către furnizorul inițial de mărfuri și servicii, care nu au fost incluse în procedura de achiziții publice inițială, atunci când schimbarea furnizorului de astfel de mărfuri sau servicii suplimentare:
- (i) nu poate fi realizată din motive economice sau tehnice, precum cerințe privind interschimbabilitatea sau interoperabilitatea cu echipamente, software, servicii sau instalații existente achiziționate în cadrul procedurii de achiziții publice inițiale și

- (ii) i-ar cauza entităţii contractante inconveniente substanţiale sau ar dublica semnificativ costurile suportate de entitatea contractantă;
- (d) în măsura în care este strict necesar atunci când, din motive de extremă urgenţă apărute ca urmare a unor evenimente care nu puteau fi prevăzute de entitatea contractantă, bunurile sau serviciile nu ar putea fi obţinute la timp prin organizarea unei licitaţii deschise sau selective;
- (e) pentru mărfuri achiziţionate pe o piaţă de materii prime;
- (f) în cazul în care o entitate contractantă achiziţionează un prototip sau un bun sau un serviciu nou, care a fost dezvoltat la cererea sa şi pentru aceasta, în cursul unui anumit contract de cercetare, de experimentare, de studiu sau de dezvoltare iniţială; dezvoltarea iniţială a unui prototip sau a unui bun sau serviciu nou poate include producţia sau furnizarea limitată în scopul încorporării rezultatelor testelor de pe teren şi pentru a demonstra că bunul sau serviciul este adecvat pentru producţia sau furnizarea pe scară largă la standarde acceptate de calitate, însă nu include producţia sau furnizarea pe scară largă pentru a stabili viabilitatea comercială sau pentru a amortiza cheltuielile de cercetare şi dezvoltare;
- (g) pentru achiziţii efectuate în condiţii extrem de avantajoase disponibile numai pe o perioadă foarte scurtă cu ocazia unor acte prin care se dispune în mod atipic de bunuri, precum cele generate de lichidări, de administrări judiciare sau de falimente, şi nu pentru achiziţiile curente de la furnizori obişnuiţi sau

- (h) atunci când contractul este atribuit câștigătorului unui concurs de proiecte, cu condiția ca:
- (i) modul în care a fost organizat concursul să respecte principiile prezentului capitol, în special referitor la publicarea unui anunț de intenție și
 - (ii) participanții să fi fost evaluați de un juriu independent, în vederea atribuirii unui contract de proiectare unui câștigător.
- (2) O entitate contractantă întocmește un raport în scris cu privire la fiecare contract atribuit în conformitate cu alineatul (1). Raportul conține denumirea entității contractante, valoarea și tipul de bunuri sau servicii care fac obiectul procedurii de achiziții și o declarație în care se precizează circumstanțele și condițiile prevăzute la alineatul (1) care au justificat utilizarea procedurii restrânse.

ARTICOLUL 21.15

Licitații electronice

În cazul în care intenționează să organizeze o procedură de achiziții publice reglementată prin intermediul unei licitații electronice, entitatea contractantă pune la dispoziție fiecărui participant, înainte să înceapă licitația electronică:

- (a) metoda de evaluare automată, inclusiv formula matematică, care se bazează pe criteriile de evaluare prevăzute în documentația de licitație și care va fi utilizată la clasificare sau la reclasificare în timpul licitației;
- (b) rezultatele oricărei evaluări inițiale a elementelor ofertei sale în cazul în care contractul se atribuie pe baza criteriului ofertei celei mai avantajoase și
- (c) orice alte informații relevante referitoare la modul de desfășurare a licitației.

ARTICOLUL 21.16

Tratarea ofertelor și atribuirea contractelor

Tratarea ofertelor

- (1) O entitate contractantă primește, deschide și tratează toate ofertele în cadrul unor proceduri care garantează echitatea și imparțialitatea procesului de achiziții publice, precum și confidențialitatea ofertelor.
- (2) O entitate contractantă nu penalizează niciun furnizor a cărui ofertă este primită după termenul specificat pentru primirea ofertelor dacă întârzierea se datorează exclusiv unei erori de tratare a ofertei din partea entității contractante.
- (3) Atunci când o entitate contractantă oferă unui furnizor ocazia de a corecta erori neintenționate de formă în perioada dintre deschiderea ofertelor și atribuirea contractului, entitatea contractantă oferă aceeași ocazie tuturor furnizorilor participanți.

Atribuirea contractelor

- (4) Pentru a fi luată în considerare la atribuirea contractului, o ofertă trebuie să fie elaborată în scris și, în momentul deschiderii ofertelor, trebuie să îndeplinească cerințele esențiale prevăzute în anunțuri și în documentația de licitație și să îi aparțină unui furnizor care îndeplinește condițiile de participare.

(5) Cu excepția cazului în care constată că nu este în interesul public să atribuie un contract, entitatea atribuie contractul furnizorului cu privire la care a stabilit că are capacitatea de a duce la îndeplinire contractul și că, pe baza doar a criteriilor de evaluare precizate în anunțuri și în documentația de licitație, a depus:

(a) cea mai avantajoasă ofertă sau

(b) prețul cel mai scăzut, dacă prețul este singurul criteriu.

(6) Atunci când entitatea contractantă primește o ofertă care prevede un preț neobișnuit de scăzut față de prețurile prevăzute în celelalte oferte depuse, poate verifica dacă furnizorul îndeplinește condițiile de participare și poate executa contractul.

(7) O entitate contractantă nu utilizează opțiuni, nu anulează o procedură de achiziții publice sau nu modifică contracte care au fost deja atribuite într-un mod care eludează obligațiile prevăzute în prezentul capitol.

(8) Fiecare parte depune toate eforturile pentru a prevedea, ca regulă generală, o perioadă de așteptare între atribuirea și încheierea unui contract, cu scopul de a acorda suficient timp ofertanților necâștigători pentru a examina și a contesta decizia de atribuire.

ARTICOLUL 21.17

Transparența informațiilor privind procedura de achiziții publice

Informații oferite furnizorilor

(1) Entitatea contractantă aduce la cunoștința furnizorilor participanți, cu promptitudine, deciziile sale referitoare la atribuirea contractului și, la cererea unui furnizor, transmite informațiile respective în scris. Sub rezerva articolului 21.18 alineatele (2) și (3), entitatea contractantă îi transmite, la cerere, unui furnizor a cărui ofertă nu a fost considerată câștigătoare o explicație cu privire la motivele pentru care entitatea nu a selectat oferta sa și avantajele relative ale ofertei declarate câștigătoare.

Publicarea informațiilor privind atribuirea contractelor

(2) În termen de cel mult 72 de zile de la atribuirea fiecărui contract care intră sub incidența prezentului capitol, o entitate contractantă publică un anunț prin mijlocul adecvat de comunicare, electronic sau pe suport de hârtie, menționat în secțiunea I din anexa 21-A sau 21-B. În cazul în care entitatea publică anunțul doar prin mijloace electronice, informațiile trebuie să rămână ușor accesibile pentru o perioadă rezonabilă. Anunțul include cel puțin următoarele informații:

- (a) o descriere a bunurilor sau serviciilor achiziționate;
- (b) numele și adresa entității contractante;

- (c) numele furnizorului câștigător;
- (d) valoarea ofertei declarate câștigătoare sau a ofertelor cu cel mai mare și cel mai mic preț luate în considerare la atribuirea contractului;
- (e) data atribuirii și
- (f) tipul metodei de achiziționare utilizate și, în cazurile în care s-a utilizat procedura restrânsă în conformitate cu articolul 21.14, o descriere a circumstanțelor care justifică utilizarea acesteia.

Mentținerea documentației, a rapoartelor și a trasabilității electronice

- (3) Fiecare entitate contractantă trebuie să păstreze, pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la data la care atribuie un contract:
 - (a) documentația și rapoartele procedurilor de licitație și ale contractelor atribuite referitoare la achizițiile publice reglementate, inclusiv rapoartele prevăzute la articolul 21.14 și
 - (b) date care să asigure trasabilitatea adecvată a desfășurării prin mijloace electronice a achizițiilor publice reglementate.

Schimbul de date statistice

(4) La cererea celeilalte părți și în vederea discuțiilor din cadrul subcomitetului menționat la articolul 21.21, fiecare parte pune la dispoziția celeilalte părți statistici privind achizițiile publice reglementate de bunuri, servicii și servicii de construcții, inclusiv, în cea mai mare măsură posibilă, statistici privind concesiunile de lucrări. În conformitate cu articolul 21.23, părțile cooperează pentru a obține o mai bună înțelegere reciprocă a statisticilor privind achizițiile publice.

(5) În cazul în care o parte solicită ca anunțurile referitoare la contractele atribuite, în conformitate cu alineatul (2), să fie publicate prin mijloace electronice și dacă anunțurile respective sunt accesibile publicului prin intermediul unei baze de date unice, într-o formă care permite o analiză a contractelor vizate, partea în cauză poate să prezinte, în locul raportării adresate subcomitetului menționat la articolul 21.21, un link către site, împreună cu orice instrucțiuni necesare pentru accesarea și utilizarea datelor respective.

ARTICOLUL 21.18

Comunicarea informațiilor

Furnizarea de informații părților

(1) La cererea celeilalte părți, o parte furnizează cu promptitudine orice informații necesare pentru a stabili dacă o achiziție publică reglementată s-a desfășurat în mod corect, imparțial și în conformitate cu prezentul capitol, inclusiv informații privind caracteristicile și avantajele relative ale ofertei declarate câștigătoare. În cazurile în care comunicarea informațiilor respective ar aduce prejudicii concurenței în cadrul licitațiilor viitoare, partea care primește informațiile nu le divulgă niciunui furnizor decât după consultarea părții care a furnizat informațiile și după primirea acordului acesteia.

Nedivulgarea informațiilor

(2) Fără a se aduce atingere vreunei alte dispoziții a prezentului capitol, o parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, nu comunică unui anumit furnizor informații care ar putea aduce prejudicii concurenței echitabile între furnizori, cu excepția cazului în care acest lucru este impus de lege sau cu acordul scris al furnizorului care a pus la dispoziție informațiile respective.

(3) Nicio dispoziție a prezentului capitol nu se interpretează ca impunând unei părți, inclusiv entităților contractante, autorităților și organismelor sale de control jurisdicțional să divulge informații confidențiale, în cazul în care divulgarea acestora:

- (a) ar împiedica aplicarea legii;
- (b) ar putea aduce atingere concurenței echitabile între furnizori;
- (c) ar aduce prejudicii intereselor comerciale legitime ale anumitor persoane, inclusiv protecției proprietății intelectuale sau
- (d) ar fi contrare interesului public.

ARTICOLUL 21.19

Procedurile de control interne

(1) Fiecare parte stabilește o procedură de control administrativ sau jurisdicțional rapidă, eficientă, transparentă și nediscriminatorie prin care un furnizor poate reclama, în contextul unei achiziții publice reglementate în care furnizorul respectiv are sau a avut un interes:

- (a) o încălcare a prezentului capitol sau

- (b) nerespectarea măsurilor unei părți de punere în aplicare a prezentului capitol, în cazul în care furnizorul nu are dreptul de a contesta direct o încălcare a prezentului capitol în temeiul legislației unei părți.

Normele procedurale pentru toate contestațiile se elaborează în scris și sunt puse la dispoziția publicului larg.

(2) În cazul în care un furnizor depune o reclamație, în contextul unei achiziții publice reglementate în care furnizorul are sau a avut un interes, prin care invocă existența unei încălcări sau nerespectări menționate la alineatul (1), partea în cauză își încurajează entitatea contractantă care desfășoară procedura de achiziții publice și furnizorul să soluționeze reclamația prin consultări. Entitatea analizează imparțial și în timp util orice astfel de reclamație într-un mod care nu aduce prejudicii participării furnizorului în cauză la proceduri de achiziții publice aflate în curs sau viitoare ori dreptului acestuia de a cere măsuri corective în cadrul procedurii de control administrativ sau jurisdicțional.

(3) Fiecărui furnizor i se acordă un interval de timp suficient pentru a pregăti și a depune o contestație, interval care în niciun caz nu este mai scurt de 10 zile de la data la care furnizorul a luat cunoștință de motivul reclamației sau ar fi trebuit în mod rezonabil să ia cunoștință de acesta.

(4) Fiecare parte stabilește sau desemnează cel puțin o autoritate administrativă sau judiciară imparțială, care este independentă de entitățile sale contractante, pentru a primi și a analiza o reclamație depusă de un furnizor în contextul unei achiziții publice reglementate.

(5) În cazul în care un alt organism decât una dintre autoritățile menționate la alineatul (4) examinează într-o primă etapă o reclamație, partea respectivă se asigură că furnizorul are dreptul de a ataca decizia inițială în fața unei autorități administrative sau judiciare independente de entitatea contractantă a cărei procedură de achiziții publice face obiectul reclamației.

(6) Fiecare parte se asigură că un organism de control jurisdicțional, care nu este instanță judecătorească, supune decizia sa unui control jurisdicțional sau are garanții procedurale care prevăd că:

- (a) entitatea contractantă răspunde în scris contestației și divulgă toate documentele relevante organismului de control jurisdicțional;
- (b) participanții la proceduri („participanții”) au dreptul de a fi audiați înainte ca organismul de control jurisdicțional să ia o decizie cu privire la reclamație;
- (c) participanții au dreptul să fie reprezentați și însoțiți;
- (d) participanții au acces la toate procedurile;
- (e) participanții au dreptul de a solicita ca procedurile să se desfășoare în public și să fie prezentați martori și
- (f) hotărârile sau recomandările organismului de control jurisdicțional se adoptă cu promptitudine, în scris, și includ o explicație a motivelor care stau la baza fiecărei hotărâri sau recomandări.

- (7) Fiecare parte adoptă sau menține proceduri care prevăd:
- (a) măsuri provizorii prompte, menite să îi permită furnizorului să participe în continuare la procedura de achiziții publice; astfel de măsuri interimare pot duce la suspendarea procesului de achiziții publice; procedurile pot prevedea că se poate ține cont de consecințele negative majore asupra intereselor vizate, inclusiv asupra interesului public, atunci când se decide dacă ar trebui aplicate astfel de măsuri; decizia de a nu acționa se motivează în scris și
 - (b) atunci când un organism de control jurisdicțional a constatat că a existat o încălcare sau nerespectare prevăzută la alineatul (1), acțiuni corective sau compensații pentru pierderea sau prejudiciul suferit, care pot fi limitate fie la costurile pregătirii ofertei, fie la costurile ocazionate de reclamație, fie la ambele tipuri de costuri.

ARTICOLUL 21.20

Modificări și rectificări ale domeniului de aplicare

- (1) Uniunea Europeană poate modifica sau rectifica anexa 21-A, iar Republica Chile poate modifica sau rectifica anexa 21-B.

Modificări

(2) În cazul în care una dintre părți intenționează să își modifice anexa, astfel cum se menționează la alineatul (1), partea respectivă:

- (a) notifică acest lucru în scris celeilalte părți; și
- (b) include în notificare o propunere de ajustări compensatorii adecvate pentru cealaltă parte, în vederea menținerii unui nivel al domeniului de aplicare comparabil cu cel existent anterior modificării.

(3) Fără a se aduce atingere dispozițiilor alineatului (2) litera (b) din prezentul articol, o parte nu este obligată să ofere ajustări compensatorii dacă modificarea se referă la o entitate asupra căreia partea respectivă a eliminat în mod efectiv exercitarea oricărui control sau influență din partea sa. Controlul sau influența guvernamental(ă) asupra achizițiilor publice reglementate ale entităților enumerate în secțiunea A, B sau C din anexa 21-A sau 21-B este considerat(ă) a fi eliminat(ă) efectiv, în măsura în care este vizată achiziția publică a entității respective, dacă entitatea este expusă concurenței pe piețe la care accesul nu este restricționat.

(4) În cazul în care o parte notifică celeilalte părți, în conformitate cu alineatul (2), o modificare preconizată a anexei sale, cealaltă parte obiectează în scris în cazul în care contestă:

- (a) faptul că o ajustare propusă în conformitate cu alineatul (2) litera (b) este adecvată pentru a menține un nivel comparabil al acoperirii convenite sau

- (b) faptul că modificarea vizează o entitate asupra căreia controlul sau influența părții respective s-a încheiat efectiv în conformitate cu alineatul (3).

Cealaltă parte depune o obiecție scrisă în temeiul prezentului alineat în termen de 45 de zile de la primirea notificării menționate la alineatul (2) litera (a), în caz contrar considerându-se că a acceptat ajustarea sau modificarea, inclusiv în sensul capitolului 31.

Rectificări

(5) Părțile consideră următoarele modificări ale anexei 21-A sau, respectiv, 21-B ca fiind rectificări de natură pur formală, cu condiția ca ele să nu afecteze acoperirea existentă prevăzută în prezentul capitol:

- (a) o modificare a denumirii unei entități;
- (b) fuziunea a două sau mai multe entități enumerate în secțiunile A, B și C din anexa 21-A sau 21-B;
- (c) separarea unei entități enumerate în secțiunile A, B și C din anexa 21-A sau 21-B în două sau mai multe entități care sunt adăugate, toate, la entitățile enumerate în aceeași secțiune din anexa 21-A sau 21-B.

(6) În cazul în care o parte propune o rectificare a anexei 21-A sau, respectiv, 21-B, partea respectivă notifică acest lucru celeilalte părți din doi în doi ani după data intrării în vigoare a prezentului acord.

(7) O parte poate notifica celeilalte părți o obiecție la o rectificare propusă în termen de 45 de zile de la data la care a primit notificarea. În cazul în care o parte transmite o obiecție, aceasta precizează motivele pentru care consideră că rectificarea propusă nu este o modificare prevăzută la alineatul (5) și descrie efectul rectificării propuse asupra acoperirii convenite prevăzute în prezentul capitol. În cazul în care nicio astfel de obiecție nu este transmisă în scris în termen de 45 de zile de la primirea notificării, se consideră că cealaltă parte a fost de acord cu rectificarea propusă.

Consultări și soluționarea litigiilor

(8) În cazul în care cealaltă parte ridică obiecții cu privire la modificarea sau rectificarea propusă în termen de 45 de zile, părțile încearcă să soluționeze chestiunea prin consultări, după primirea notificării. În cazul în care părțile nu ajung la un acord în termen de 60 de zile de la primirea obiecției, partea care dorește să își modifice sau să își rectifice anexa poate supune chestiunea procedurii de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului acord. Modificarea sau rectificarea propusă va intra în vigoare numai atunci când ambele părți au fost de acord sau pe baza unei decizii definitive în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 31.

(9) Faptul că nu se ajunge la un acord în cadrul procedurii de consultare prevăzute la alineatul (8) din prezentul articol nu scutește părțile de obligația de a desfășura consultări în temeiul capitolului 31.

ARTICOLUL 21.21

Subcomitetul pentru achiziții publice

La cererea unei părți, Subcomitetul pentru achiziții publice („subcomitetul”) instituit în temeiul articolului 33.4 alineatul (1) se reunește pentru a aborda chestiuni legate de punerea în aplicare și funcționarea prezentului capitol, inclusiv următoarele:

- (a) chestiuni privind achizițiile publice care îi sunt sesizate de una dintre părți;
- (b) monitorizarea activităților de cooperare întreprinse de părți, astfel cum se prevede la articolul 21.23;
- (c) facilitarea participării întreprinderilor mici și mijlocii la achizițiile publice reglementate, astfel cum se prevede la articolul 21.22 și
- (d) discuții privind stadiul punerii în aplicare a punctului unic de acces în temeiul articolului 21.6 alineatul (7).

ARTICOLUL 21.22

Facilitarea participării întreprinderilor mici și mijlocii

- (1) Părțile recunosc contribuția importantă pe care întreprinderile mici și mijlocii („IMM-uri”) o pot aduce la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă, precum și importanța facilitării participării IMM-urilor la achizițiile publice.
- (2) Părțile recunosc importanța achizițiilor publice electronice pentru facilitarea participării IMM-urilor la procedurile de achiziții publice prin asigurarea transparenței.
- (3) Părțile recunosc, de asemenea, importanța alianțelor de afaceri dintre furnizorii fiecărei părți și, în special, dintre IMM-uri, inclusiv participarea în comun la procedurile de licitație.
- (4) Părțile pot:
 - (a) să furnizeze informații referitoare la măsurile pe care le utilizează pentru a contribui, a promova, a încuraja sau a facilita participarea IMM-urilor la achizițiile publice;
 - (b) să coopereze la elaborarea unor mecanisme de informare a IMM-urilor cu privire la mijloacele de participare la achizițiile publice reglementate în temeiul prezentului capitol.

- (5) Pentru a facilita participarea IMM-urilor la achizițiile publice reglementate, fiecare parte, în măsura în care este posibil:
- (a) precizează o definiție a IMM-urilor într-un portal electronic;
 - (b) depune eforturi pentru a pune la dispoziție întreaga documentație de licitație în mod gratuit;
 - (c) ia orice altă măsură menită să faciliteze participarea IMM-urilor la achizițiile publice reglementate de prezentul capitol, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie discriminatorii față de întreprinderile celeilalte părți.

ARTICOLUL 21.23

Cooperare

- (1) Părțile depun toate eforturile pentru a dezvolta activități de cooperare în vederea realizării unei mai bune înțelegeri a sistemelor lor de achiziții publice și a unui acces mai bun la piețele lor, în domenii precum:
- (a) schimbul de experiență și de informații, cum ar fi cadrele de reglementare, cele mai bune practici și statisticile;

- (b) facilitarea participării furnizorilor la achizițiile publice reglementate, în special în ceea ce privește IMM-urile;
 - (c) dezvoltarea și extinderea utilizării mijloacelor electronice în sistemele de achiziții publice;
 - (d) consolidarea capacităților prin încurajarea învățării reciproce a funcționarilor publici și a personalului entităților contractante în vederea îndeplinirii dispozițiilor prezentului capitol.
- (2) Părțile informează subcomitetul menționat la articolul 21.21 cu privire la orice astfel de activități.

ARTICOLUL 21.24

Negocieri ulterioare

Subcomitetul privind achizițiile publice menționat la articolul 21.21 examinează funcționarea prezentului capitol și, în termen de cel mult patru ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, poate propune Comitetului pentru comerț să recomande părților să poarte noi negocieri în vederea deschiderii unui acces suplimentar la piață.